

HAFTALIK BİLGİLENDİRME

RAPORU

2020

02 - 08 Kasım Günleri

i

İçindekiler sayfasındaki konu başlıklarına tıklayarak istediğiniz konu hakkında bilgi alabilirsiniz.

**Medya ve Kurumsal İletişimden Sorumlu
Genel Başkan Başkanlığı**

İçindekiler

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR	2
02-08 KASIM 2020 HAFTASI ÖZEL GÜNLER	3
MİLLETİMİZİN BAŞI SAĞOLSUN!	3
CHP GENEL BAŞKANI KEMAL KILIÇDAROĞLU DEPREM BÖLGESİNDE	3
FAY YASASI İÇİN SİYASİ PARTİLERE ÇAĞRI YAPIYORUZ	4
17 YILDA DEPREMLE İLGİLİ 58 ARAŞTIRMA ÖNERGESİ, İKTİDARIN OYLARIYLA REDDEDİLDİ	6
KATİLLER	6
HEP BİRLİKTE BAŞARACAĞIZ...	7
YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ	11
2021 BÜTÇE YASASI TEKLİFİ, İÇİ BOŞ BİR METİN	16
İKTİDAR, TORBA YASA İÇİNE GİZLENEN DEĞİŞİKLİK İLE 7'İNCİ KEZ SERVET AFFI-VARLIK BARIŞI GETİRİYOR	18
'İSTİHDAM DEĞİL İSTİSMAR PAKETİ'	19
TÜİK PİŞMAN!	19
TURKCELL'E DEVLETLEŞTİRME	20
"EKMEK BULAMIYORSAN KEYİF ÇAYI İÇ" DÖNEMİ BAŞLADI	20
İŞVERENE DESTEK İŞÇİYE SÖMÜRÜ KANUNU	24
18 YILLIK YIKIM	26
EN SADIK MÜKELLEFLER; ÜCRETLİLER	28
DOLARDA DEĞİŞEN DÖNEM YENİ SÖYLEM	29
AÇLIK SINIRI 2.482 TL	31
18 YILDA SADECE İKİ TESİS	32
YENİ ŞAFAK'IN PATRONUNA TOKİ'DEN MİLYONLUK İHALE	32
YENİ İSTİHDAM PAKETİNDE KAYIT DIŞI ÇALIŞTIRAN İŞVERENE CEZA YERİNE TEŞVİK GELDİ	33
ÜRETEK KAYBETTİ	33
İTİRAF GİBİ RAPOR: BAKLIYAT VE HUBUBAT SURİYE'DEN ALINIYOR	35
TASARRUF DEMEK İÇİN BİLE İSRAF YAPTIKLAR	35
KİŞİ KAPIDA, İHTİYAÇ SAHİPLERİNE YAKACAK YARDIMI YAPILMALI	36
BORÇLAR ARTARKEN GELİRLER AZALDI	37
DEVLET ARAZİSİNİ 13 YIL BOYUNCA İŞGAL ETMİŞLER	37
HAVALİMANLARI İFLASIN EŞİĞİNDE	38
HAVAALANI BÖLGESİNDE TARIM ARAZİLERİNİ KAPATANLAR SIR GİBİ SAKLANIYOR	39
İKİNCİ BAŞKENTGAZ-ENSAR VAKASI PATLADI	40
MEZARLIĞA DA MADEN RUHSATI VERİLDİ	41
MUÇEV MEĞER PARALEL BELEDİYEYİMİŞ!	41
YAYLAYA ÇİM EKELİM	42
ALAMOS GOLD SÖZLEŞME İMZALAMASINA RAĞMEN HÂLÂ KAZDAĞLARI'NDA	43
FİLTRESİZ TERMİK SANTRAL ÇALIŞMAYA TEŞVİK EDİLİYOR	44
ERZİNCAN-TUNCELİ-SİVAS-MALATYA HATTINDA MADEN TEHDİTİ	45
İHALEDEN DÖRT YIL SONRA ÇED SÜRECİ	46
24 İLDE 11 MİLYON İNSANIN SAĞLIĞINA MAL OLACAK	46
MÜZEDEKİ 404 ESER KAYIP 42'Sİ İSE SAHTE ÇIKTI	47
SAVUNMASIZ YARGI HAYALİ	47
PARSEL PARSEL DİYANET!	48
10 BİN KİŞİYE 28 YATAK	48
34 MİLYON KRONİK HASTA AŞI İÇİN YAŞAMLARI ÜZERİNE BİR SINAV VERİYOR!	49
HASTA DA ECZACI DA MAĞDUR	50
SÖZLEŞMELİ SAĞLIKÇILARA HASTA OLMAK DA YASAK!	50
ŞEHİR HASTANELERİ KORONAVİRÜS AŞISINI DA İLAÇ PARASINI DA YUTTU	51
BU KİŞİ ZOR GEÇECEK!	52
UZAKTAN EĞİTİMİN ARDINDAN ŞİMDİ DE UZAKTAN SAĞLIK	53
BELEDİYELERİ KAYBEDİNCE YETKİLERİNE GÖZ DİKTİLER	53

BELEDİYE OKUL ARAZİSİNİ SATTI: MİLLİ EĞİTİMİ TAKAN YOK!	54
DEKANI HUKUKÇU OLMAYAN HUKUK FAKÜLTELERİ	54
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ'NDEKİ KONGREDE, BİLİMSEL AÇIKLAMALAR 'ATEİST' İLAN EDİLDİ	55
MEB'DEN AKILDIŞI PROJELERE 1 MİLYON TL	56
FATİH PROJESİ'NİN 10 YILLIK KARNESİ	57
GENÇLERİN HAYAL KURABİLDİĞİ BİR TÜRKİYE'Yİ HEP BİRLİKTE İNŞA EDECEĞİZ	59
'KİNDAR SİYASET'	60
İKİNCİ YÜZYILDA BÜYÜK DÖNÜŞÜM	61
YÖNETİMDE KEYFİLİK	62
EMEKLİ AYLIKLARININ AYRINTILARI KAMUOYUNDAN SAKLANIYOR	63
YÖNETİLEMİYEN DIŞ POLİTİKA TÜRKİYE'Yİ YALNIZLAŞTIRIYOR	65

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR

*Kutlama mesajlarının dışında dini konulara girilmemeli. Röportaj ve Televizyon programlarında konu ile ilgili gelen ısrarlı sorulara, laik vurgusu ile dini konuların siyasilerin değil konu ile ilgili çalışan İlahiyat kökenli akademisyenler ile din alimlerinin vermesi gerektiğine vurgu yapılmalı. Siyasilerin din konuşmasının dini siyasete alet etmek olduğu vurgusu yapılabilir. Camiye, kışlaya ve okullara siyaset sokulmamalı.

*Ak Parti'nin kendi içerisinde yaşadığı tartışmalara girilmemeli, konu ile ilgili sorular cevaplanmamalıdır. Bu konudaki en önemli yaklaşım "Biz de izlemekteyiz, demokrasimiz açısından gözlemekteyiz." yanıtıdır.

*Türk Ordusu ve Genel Kurmay Başkanlığı ile ilgili eleştirel söylemlerde bulunulmamalı. AKP'nin millet(Milliyetçilik) ve ümmet(Din) siyaseti üzerinden rant elde etmeye çalıştığı, bu ideal doğrultusunda duyguları sömürerek oyunu arttırma çabasında olduğu doğrudan olsa söylenecek tek bir cümle dahi rakibin eline çok önemli bir fırsat verebilir.

*Türkiye'nin etnik ve mezhepsel yapılanmalarına yönelik daima birleştirici bir söylemde bulunulmalı. Söylemlerimiz Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı ortak paydasından hareket etmeli. Kurtuluş savaşındaki birliktelik ruhundan dem vurulmalı hak arayışlarımızı ve adalet söylemlerimizi belirli zümreler ve olaylar için değil kavramlar ve olgular için kullanmaya dikkat edilmeli.

*Parti'nin iç organlarında konuşulması gereken hususlar medya önünde konuşulmamalı. Ülkenin menfaati için ilkemiz daima 'Kol kırılır yen içinde kalır' olmalıdır. Parti için sorunların çözüm noktası medya ve kamuoyu değil parti içi organlardır. Parti sorunlarını kamuoyunda konuşmak 'Bunlar daha kendi sorunlarını çözemezken ülkeyi nasıl yönetecekler' algısı oluşturup, CHP'ye ve ülkenin geleceğine zarar vermektedir.

*Söylem oluştururken unutulmaması gereken yegane husus; doğru, güncel ve ilkelerini kapsar olmasıdır. Söylemleriniz tamamen doğru olabilir fakat onun yeri, zamanı ve kime söylendiği son derece önemlidir. Püf noktası, kimin, ne zaman ve nerede söylediğidir.

*Sosyal medya hesaplarından yapılacak paylaşımlarda bireysel görüşler yerine parti politikasına uygun söylemler tercih edilmeli. Zamanlamanın önemini unutmamalıyız.

*Diğer önemli bir husus, bir şeyi sizin kaç kere söylediğiniz değil karşındakinin duyup duymadığıdır. Doğruları defalarca söylemekten çekinmeyin. Sizin tekrar dediğiniz karşındakinin ilk kez duyduğu olabilir. Tekrarın gücüne inanın.

*Eleştirel söylemlerimizi, projelerimizle desteklemeliyiz. Yanlış gösterip, doğruyu anlatmalı, bunun adresinin de CHP iktidarı olduğu vurgusunu yapmalıyız.

*Her açıklamaya, herkese ve her soruya cevap verilmemeli. Düşük seviyeli söylemlerle ilgili sorulara muhatap almayarak cevap verilmeli. Muhatap almamak çoğu zaman en güzel cevaptır. Muhatap almadığımız ya da o seviyeye inmeyeceğimiz dile getirilmeli. Zira o tarz söylemlerde bulunan insanların amaçları bizleri o polemige sokmaktır, amaçlarına ulaştırmamak için verilecek tek cevap 'muhatap almıyoruz' olmalıdır.

02-08 KASIM 2020 HAFTASI ÖZEL GÜNLER

***2-8 Kasım Lösemili Çocuklar Haftası** Lösemili çocukların yanında durmak, onların tedavilerine destek verip, empati ile birlikte onlara dönük davranış şekilleri belirlemek her birimizin toplumsal görevidir.

***03 Kasım 1996** - Susurluk'ta meydana gelen trafik kazasında, eski İstanbul Emniyet Müdür Yardımcısı Hüseyin Kocadağ ile beraber 3 kişi öldü, DYP Şanlıurfa milletvekili Sedat Edip Bucak yaralandı.

***3 -9 Kasım Organ Nakli Haftası** Organ bağışi hayat kurtarır. Çoğu zaman hayatını kaybedenlerin bu dünya üzerindeki son iyilikleri ve bir parçaları ile hayat verip, yaşamaya devam ettirerek yaşamalarıdır.

***04 Kasım UNESCO Günü** Merkezi Paris'te olan UNESCO'nun amacı; eğitim, bilim ve kültür alanında çalışmalar yaparak barışın ve güvenliğin korunmasına, insan hak ve özgürlüklerine katkıda bulunmak olarak açıklanmaktadır. UNESCO'nun kuruluş tarihi olan 4 Kasım her yıl UNESCO Günü olarak kutlanmaktadır.

***05 Kasım 2006** – Eski Başbakan, Eski CHP ve DSP Genel Başkanı, Türk gazeteci, şair, yazar, siyasetçi Bülent Ecevit hayatını kaybetti.

***08 Kasım Dünya Şehircilik Günü** Şehirleşme bilimsel kriterler ekseninde gerçekleştiği noktada, hem doğal afetlere karşı her türlü önlem alınmış olur, hem de yaşamı tüm herkes için kolaylaştırıcı bir hale getirecek bir yapıya bürünür. Cumhuriyet Halk Partili Belediyeler, bilimsel kriterler ekseninde tüm dezavantajlı gruplarında rahat bir şekilde hayatın içerisinde yer alacağı, alt yapısından, afet planlamasına kadar salt bilimsel veriler ve gerçekler ekseninde bir şehirleşmeyi kendilerine amaç edinmiştir.

MİLLETİMİZİN BAŞI SAĞOLSUN!

İzmir'de meydana gelen deprem millet olarak her birimizi son derece üzmüş, hayatını kaybedenler ve yaşanan trajediler nedeniyle derinden yaralamıştır. Hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine ve tüm milletimize başsağlığı diliyoruz. Cumhuriyet Halk Partisi olarak, yaraların bir an önce sarılması için tüm gücümüzle halkımızın yanındayız.

Bu deprem bugüne kadar alınmayan önlemleri, tam tersi yönde yapılan çalışmalarını bir kere daha hatırlamamız ve artık yeter dememize sebep olmalıdır. Deprem için toplanan vergilerin, AVM'ye dönüştürülen deprem toplanma alanlarının, ilgili kurum ve kuruluşlardaki liyakatsızlıkların, Deprem Ülkesi olduğumuz gerçeğini unutanların hesabının sorulması gerekmektedir. Unutmamız gereken yegane gerçek; Öldüren deprem değil, depreme karşı kayıtsızlıktır!

CHP GENEL BAŞKANI KEMAL KILIÇDAROĞLU DEPREM BÖLGESİNDE

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, deprem felaketinden etkilenen İzmir'de, enkaz alanlarında incelemelerde bulunarak, geceyi çadırda geçiren vatandaşlarla bir araya geldi.

CHP lideri Kılıçdaroğlu, daha sonra, depremde hayatını kaybeden Burcu Yüksel, Dila Yüksel ve Ege İlğaz Yüksel için Bornova Hacılarkırı Mezarlığında düzenlenen cenaze törenine katıldı.

Cenaze töreni sonrasında İzmir Büyükşehir Belediyesi Toros Kriz Merkezi'ne geçerek yetkililerle değerlendirmede bulunan Genel Başkan Kılıçdaroğlu, düzenlediği basın toplantısında şöyle konuştu:

“Aslında bir deprem gerçeğiyle karşı karşıyayız. Öyle anlaşılıyor ki, bundan sonra da bu gerçekle karşılaşacağız. Aslolan; bu deprem gerçeğini madem biliyoruz, karşılaşacağımızı da biliyoruz bunun önlemlerinin ivedilikle alınmasıdır. Türkiye genelinde; sadece İzmir'de, sadece İstanbul'da, sadece Kocaeli'nde değil nerede deprem kuşağı varsa gerekli önlemlerin alınması lazım. Bu konuda gerek parlamentoda, gerek parlamento dışında bizim üstümüze düşen bir görev varsa koşulsuz bu görevi yapmaya hazırız, desteği vermeye hazırız. İzmir acı bir depremle karşılaştı, hepimizin yüreği ağzına geldi, can kaybımız var. İlk başta inşallah can kaybı olmaz dedik ama maalesef can kaybımız var. Ölenlere Allah'tan rahmet diliyoruz. Hala enkaz tümüyle kaldırılmış değil. Büyükşehir Belediye Başkanımızın büyük katkısıyla kiralanan büyük araçlarla sorun aşılıyorsa çalışılıyor, enkaz kaldırılmaya çalışılıyor.

Bu arada şunun da altını özenle çizmek isterim. Sadece belediye ekiplerimiz değil AFAD'ın ekipleri de, jandarma ekipleri de bu konuda olağanüstü bir çaba sergiliyorlar. Ben Cumhuriyet Halk Partisinin Genel Başkanı olarak çabaya katkı veren ya da bu çabayı sergileyen, İzmir'e katkı veren bütün kamu görevlilerine yürekten teşekkür etmeyi de bir görev biliyorum. Ama en büyük katkının İzmir Büyükşehir Belediyesinin kurumsal kapasitesi olduğunun da altını çizmek isterim...

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Ayrıca depremden hemen sonra bütün Belediye Başkanlarımız İzmir Büyükşehir Belediye Başkanımızla temasa geçtiler, bu konuda görevli olan Genel Başkan Yardımcısı arkadaşım gerekli koordinasyonu sağladı. Dolayısıyla arzu edilen her türlü yardım kısa süre içerisinde getirilecektir, İzmirliğin hizmetine sunulacaktır. Çadır ihtiyaçları var, onlar giderilecek, yemek sürekli sağlanıyor zaten, bundan sonra talep olduğu takdirde onlar da sağlanacak. Biliyorsunuz İzmir Büyükşehir'in çocuklara süt projesi vardı, daha doğrusu süt dağıtıyordu, o dağıtım da aynen devam edecek. Yani İzmir Büyükşehir'in bugüne kadar İzmirliğin hizmetine verdiği hizmetlerde hiçbir eksiklik olmayacak ama ek kapasiteye ihtiyaç var, ek kapasiteyi de bizim diğer Büyükşehir Belediye Başkanlarımız ve büyükşehir olmayan Belediye Başkanlarımız bunları sağlayacaklar. Çadırlar var, bunlar da sağlandı, eğer bundan sonra yeni ihtiyaç çıkarsa onlar da bir şekliyle sağlanacaktır.

Enkaz kurtarma çalışmaları, emin olun ifade ederken bile zorlanıyorum, inşallah göçük altında kalanların tümü sağ kurtulurlar. Çünkü alanı gezerken ailelerle de konuştum. Bir anne çocuğunu beklediğini ve enkazın altında kaldığını söyledi, en son gittiğimiz enkazda bir annenin ve çocukların kurtarılmasını da büyük bir sevinçle karşıladığımı da ifade etmek isterim. Allah kimseye evlat acısı vermesin. Dolayısıyla bu da bizim en büyük dileğimiz, en büyük temennimiz.

Bunu atlatırız, bunu ifade etmek isterim, ama bundan sonra benzer olaylarla karşılaştığımızda daha sağlıklı, daha güçlü binalara ihtiyacımız var. Hızla kentsel dönüşüme ihtiyacımız var. Bürokraside karşılaşılan engeller var, bu engellerin süratle ama süratle aşılmasına ihtiyaç var. İstanbul depreminden bu yana biliyorsunuz İstanbul hala çok ciddi bir deprem riskiyle karşı karşıya. Dolayısıyla merkezi yönetimin de bu konuda yerel yönetimlerin önündeki engelleri kaldırması lazım. Sürekli merkezi yönetime şunu yapın, şunu yapın, bizim şu engelimizi kaldırın diyoruz; o engellerin süratle kaldırılması lazım, merkezle yerelin elbirliği yapması lazım. Çünkü sonuçta ölen insanlar bizim insanlarımız. Eğer bizim insanlarımızla ilgili önlem alacaksak deprem herhalde A partilisi, B partilisi diye bir ayırım yapmıyor. Dolayısıyla merkezle yerel arasında çok güçlü bir iletişim bağının da kurulması gerekiyor. Bunun da altını özenle çizmek isterim.

Tekrar İzmirli kardeşlerime geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum. Ölenlere Allah'tan rahmet diliyorum. Yaralıları inşallah kısa süre içerisinde tedavi olurlar ve evlerine dönerler. Bütün arzumuz huzurlu bir Türkiye, huzurlu bir İzmir, güzel bir İzmir. Güzel İzmir'in bu tür acılarla karşılaşmasını aslında biz de istemiyoruz. Umarım kısa süre içerisinde yerelle merkez arasında kurulacak sağlıklı bir diyalogla pek çok sorun aşılmış olur. Bu dileğimi de ifade etmek isterim. Tekrar hepimize en içten selamlar, saygılar sunuyorum. Bütün İzmirliğin tekrar geçmiş olsun diyorum."

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Kriz Masası ziyareti sonrasında depremden yaralı halde kurtarılarak Ege Üniversitesi Hastanesinde tedavi altına alınan vatandaşları ziyaret etti.

FAY YASASI İÇİN SİYASİ PARTİLERE ÇAĞRI YAPIYORUZ

Torun: Bayraklı Belediyemiz 80 Bina İçin Çürük Raporu Hazırlayıp İletmiş

Öztunç: Deprem Vergileri Nerelere Harcandı?

Böke: Krizin Tekrarlanmaması İçin Adım Atmalıyız

CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel, İzmir depremine ilişkin olarak Cumhuriyet Halk Partisi milletvekillerinin çalışmaları hakkında bilgiler verdi. Özel, "Kriz yönetimine ilişkin fotoğraflar vermenin dışında, yarın ne yaptığınız önemli. Bakanlar Kurulu'na girdiğinizde ne yapıyorsunuz, kötü yapı stokunun incelenmesi ve iyileştirilmesiyle ilgili ne yapıyorsunuz? TMMOB, yıllardır fay yasası gerektiği konusunda uyarıyor. Jeoloji mühendisi milletvekilimiz Müzeyyen Şevkin, TMMOB'un bu konudaki talebini kanun teklifi olarak hazırladı, 3 grup başkanvekilimizin de imzasıyla bu teklif 17 Temmuz günü Meclis Başkanlığı'na teslim edildi. Tüm siyasi partilere çağrımızdır. Fay yasasının arkasındayız. 2021 yılının herhangi bir kara gününde yine çıkıp da 'unutursak yüreğimiz kurusun' demeyelim, bu sefer ders alalım" diye konuştu.

İzmir Aşık Veysel Rekreasyon Alanı'nda CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel, genel başkan yardımcıları ve milletvekillerinin katılımıyla bir basın toplantısı düzenlendi. Özel, "İzmir'deki bu büyük acıyı, hep birlikte yaşıyoruz ve CHP grubu olarak hayatını kaybetmiş vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, tedavileri süren vatandaşlarımıza acil şifalar diliyoruz. 8 genel başkan yardımcısıyla afeti izliyor ve krizin yönetimine katkı sağlamaya çalışıyoruz. Şu anda İzmir'de 91 milletvekilimiz var. Milletvekillerimiz enkaz başlarında nöbetçi olarak, aksaklıkların çözülebilmesi için çalışıyor. Orası çok ağır duyguların birlikte üstlenilmesi, paylaşılması gereken yerler. Yakınları enkaz altında olan ailelerle iletişim kuruyor, endişelerin giderilmesi noktasında çaba üstleniyorlar. Bugün 500 çadırın olduğu Aşık Veysel Rekreasyon alanında milletvekillerimiz gruplara ayrılarak çadırları ziyaret edecekler. Bir kontrol listemiz var..."

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Çadırkentlerde bulunan vatandaşlarımıza kendi evinde mi oturuyordu, kirada mı oturuyordu, belediyelerimizden bir katkı istiyorlar mı gibi sorular sorarak bizden taleplerini not ediyor ve takip ediyoruz. İlaçlarına erişememeye ilgili sorunlar başta olmak üzere temel sağlık kontrolleriyle ilgili tüm noktaları dikkate alarak taleplerini takip ediyoruz” dedi. Özel, şunları kaydetti:

“İzmir’in Seçilmişlerini Bir Kenarda Tutmayın”

“Yüreğimiz yanıyor, bu acıları unutursak yüreğimiz kurusun diyoruz. Bunu tüm siyasiler 1999 Gölçük ve Düzce depremlerinden, 2011 Van ve 2020 Elazığ depremlerinden sonra söylediler. Bunları söylemek yetmiyor. Kriz yönetimine ilişkin fotoğraflar vermenin dışında, yarın ne yaptığınız önemli oluyor. Bakanlar Kurulu’na girdiğinizde ne yapıyorsunuz, kötü yapı stokunun incelenmesi ve iyileştirilmesiyle ilgili ne yapıyorsunuz? Sivil toplumu dinliyor musunuz? TMMOB, yıllardır fay yasası gerektiği konusunda uyarıyor. Jeoloji mühendisi milletvekilimiz Müzeyyen Şevkin, TMMOB’un bu konudaki talebini kanun teklifi olarak hazırladı, 3 grup başkanvekilimizin de imzasıyla bu teklif 17 Temmuz günü Meclis Başkanlığı’na teslim edildi. O günden beri bu teklif görüşülmeyi bekliyor. Tüm siyasi partilere çağrımızdır. Fay yasasının arkasındayız. TMMOB’u, üniversiteleri, sivil toplumu dinleyin, siz getirin, oy verelim. Ama yeter ki 2021 yılının herhangi bir kara gününde yine çıkıp da ‘unutursak yüreğimiz kurusun’ demeyelim, bu sefer ders alalım. Bilimin, aklın gereğini yapalım ki çocuklar gülsün, anneler-babalar gülsün. Siyaset, elbette acıyı paylaşmaktır ama esas görevimiz acıları yaşatmamaktır. Biz elimizi açık tutuyoruz, ellerini yumruk yapanlara, gönüllerini kapatanlara, İzmir’in seçilmişlerini bir kenarda tutmaya çalışanlara da lütfen yapmayın, gün o gün değildir diyoruz.”

“İhtiyacımız Olan Krizin Tekrarlamaması İçin Adım Atmak”

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ali Öztunç, “İzmir bir deprem bölgesi, İzmir’in deprem gerçeği var. 1999 yılından bu yana toplanan deprem vergileri nerede, kim kullandı, nerelere harcandı? Bunun açıklanmasını bekliyoruz. 18 yıldır devleti yöneten zihniyet, afetlere dayanıklı binaların yapımına ilişkin ne tür çalışmalar yaptı. İzmir’e gelip enkaza çıkıp da şov yapmaya benzemiyor bu işler. Sorularımıza cevap bekliyoruz” dedi. CHP Genel Sekreteri Selin Sayek Böke, “30 Ekim’in yaralarını sarmaya çalışıyoruz. Halen arama kurtarma çalışmaları devam ediyor. Kahramanca görev yapanlara minnet duyuyoruz. CHP, deprem yaşandığı andan itibaren yaraların sarılması için İzmirliyle buluştu. Bu yaraların sarılması için tüm Türkiye’den belediyelerimiz, milletvekillerimiz hızla İzmir’e geldiler. İzmir Büyükşehir Belediyesi, deprem yaşandıktan birkaç dakika sonra hızla 5 enkaz bölgesine itfaiye ekiplerini ulaştırdı. İtfaiyecilerimiz, 55 yurttaşımızı enkazlardan kurtardı. 5 bine yakın çalışmamız sahada. Siyasi şov değil dayanışma gösteriyoruz. Bugün ihtiyacımız olan bu krizi atlama ve en önemlisi sorumluları bu krizlerin tekrar etmemesi için gereken adımları atmaya davet etmek” ifadesini kullandı. Böke, “AFAD çadırlarına girilmek için evinizin hasarlı olduğunu belgelemeniz gerekiyor. Belediyelerimizin kurduğu çadırlara ise ihtiyacı olan herkes girebilir. Evini kaybetmiş olan, tedirgin olan tüm yurttaşlarımıza belediyenin çadırlarının açık olduğunu ifade etmek istiyorum. Can alan deprem değil, kötü inşaatlar, kuralsız ve rantçı düzen. Rant politikalarına hızla son verilmeli. Yıllardır bu ülkenin yurttaşlarının ödediği deprem vergileri nereye harcandı?” diye konuştu.

“Belediyemiz 80 Bina Hakkında Çürük Raporunu İletmiş”

CHP Genel Başkan Yardımcısı Seyit Torun, “Olağanüstü bir dönem yaşıyoruz. Herkes üstüne düşen sorumluluğu yerine getirmeye çalışıyor. İzmir Büyükşehir Belediyemiz ve ilçe belediyelerimiz, vatandaşlarımızın her türlü ihtiyacını karşılama noktasında katkı vermişlerdir. Bugüne kadar İzmir dışında 123 araç ve 964 personelle belediyelerimiz katkı sunmaktadır. Günlük ihtiyaçlar için, hijyen ve sterilizasyon malzemeleri konusunda da katkı sunmaktadır. Belediyelerimiz İzmir’imizin neye ihtiyacı varsa, her türlü katkıyı vermeye hazırlar. Şu ana kadar 150 bin su, bin çadır, 30 bin battaniye, 200 binin üzerinde maske sağlandı. Barınma sorunu olan hemşerilerimize barınmaları için alanlar oluşturuluyor. Bu yarıyı hep beraber saracağız” diye konuştu. Torun, “2010 yılında Bayraklı Belediyesi deprem etüt merkezi kurmuş. Bu merkez Bayraklı’da 80 adet binayı riskli olarak tespit etmiş. Yıkılmış olan Karagül Sitesi, Doğanlar Apartmanı ve Rızabey Apartmanı ile ilgili de raporlarını tutmuş ve ilgililere bu binaların çürük raporlarını iletmiş. Bu raporlar gerekli yerlere iletildiği halde ne yapılmış, hangi önlemler alınmış? Bunu sormak istiyoruz” dedi.

17 YILDA DEPREMLE İLGİLİ 58 ARAŞTIRMA ÖNERGESİ, İKTİDARIN OYLARIYLA REDDEDİLDİ

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, "2003 yılından bu yana deprem ile ilgili 58 araştırma önergesi iktidarın oylarıyla reddedildi" dedi.

İzmir'de meydana gelen 6,6 büyüklüğündeki depremin 3. gününde arama kurtarma çalışmaları devam ederken, CHP Enerji ve Altyapıdan Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın yazılı açıklama yaptı. Akın, İçişleri Bakanlığının "fay yasasıyla" bir takım çalışmaları kamuoyu ile paylaşmasına rağmen TBMM'ye yasal bir düzenleme göndermediğini söyledi.

Akın iktidarın fay yasası sözünü verdiğini anımsatarak, "Türkiye'de her afet sonrası bir Fay Yasası çıkması zaruretini değerlendiren ve hatta bu konuda bir çalışma ekibi oluşturduğunu açıklayan iktidarın çalışması nerede? Meclis'e ne zaman gelecek? Türkiye'nin bir dakika daha kaybedecek zamanı yok" dedi.

Ahmet Akın iktidarın rant kaygısı gütmeyen politikalar üretilmesi gerektiğini vurgulayarak, şunları söyledi:

"Yaşanan her deprem sonrası 'mış gibi' yapılıyor. Meclis'i deprem gibi siyaset üstü bir konuda çalıştırmak istiyoruz. Ancak iktidar bunu engelliyor. 2003 yılından bu yana deprem ile ilgili 58 araştırma önergesi iktidarın oylarıyla reddedilmiş. Bir kısmı da Meclis Başkanlığı tarafından işleme dahi alınmamış. İktidarın çözüm üretmediğini yaşadığımız acı tecrübelerle görüyoruz. Somut adımlar atılması gerekiyor."

KATİLLER

Felaketler yaşanmaması için önlem almakla yükümlü olanlar, yıkımda sahneye çıkıp alkış peşinde koşuyor. Siyasi bedeli olmayan enkazlarda siyasi şovlar devam ediyor.

Depremde her ölüm bir cinayettir.

Katiller isim isim bellidir.

Katil, cebini daha fazla doldurmak için malzemedan çalan müteahhittir.

Katil, fay hatlarının üzerine, çürük zemine inşaat izni veren bürokratlardır.

Katil, rüşvet karşılığı yönetmeliklere uymayan projelere onay mührünü vurup imzasını atanlardır.

Katil, bir avuç yeşil bile bırakmadan kentleri talan eden rantçılardır.

Katil, şehirleri güvenli hale getirmenin önüne çılgın projelerle set çekenlerdir.

Katil, bilim insanlarının uyarılarına kulaklarını tıkayan devlet yöneticileridir.

Katil, oy uğruna imar affı çıkartıp mezar olacak binaları yasal hale getirenlerdir.

Katil, imar yasasını 11 yılda 164 kez değiştirenlerdir.

Katil, 21 yıldır depreme dayanıklı binaların yapılması için toplanmış vergileri, kestirme yoldan oy getirecek başka işlere harcayanlardır.

Katil, afet anında yolları açık tutmayı bile planlayamamış idarecilerdir.

Katil, toplanma alanlarına AVM dikenler, bunlara izin verenlerdir.

Katil, afet yollarını otoparka çevirenlerdir.

Katil, iktidar yandaşı olmanın nimetleri için göz göre göre gelen felaketlere önlem alınmamasını kamuoyunun gündemine getirmeyenlerdir.

Katil, depremlerde hasar görmüş binaları sıvayıp kiralayanlardır.

Katil, giriş katı dükkân yapmak için kolonları kesenler, duvarları yıkanlardır.

Katil, 5 kat izinli binaların üzerine 3 kat kaçak çıkanlardır, buna göz yumanlardır.

Katil, depremlerde binlerce insanın ölümüne karşın sorumluları yargılayıp cezalandırmayanlardır.

Katil, bu cinayetlerin hesabını sormayanlardır.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Bunları sakın genel tanımlamalar zannetme. Hepsi etten kemikten, yeri yurdu belli, nüfus cüzdanı taşıyan kişilerdir. İnsan hayatını ağgözlülüğe, para hırsına kurban eden bu düzenin insanlarıdır. Devasa enkazlar, imar belgeleri cinayetlerinin delilleriyle doludur. Ama hep ustaca saklanırlar, adalet onlara işlemez.

Depremi 15 yaşındaki ikizler Sayra ve Çınar, henüz 3 yaşındaki Elif, 7 yaşındaki Umut, Buse ve İnci ile hatırlarız. Katilleri unuttuğumuz için ölmeye, kahrolmaya devam ederiz.

Enkazın Mimarlara

Ve siyasiler, yine mimarı oldukları enkazın hesabının sorulmayacağını bilmenin rahatlığında. 21 yıldır toplanan deprem vergilerinin nereye harcadığını açıklamaya bile gerek duymuyorlar.

Ülkeyi 19 yıldır yöneten partinin eski Çevre ve Şehircilik Bakanı Mehmet Özhasaki "Niye deprem geldiğinde Japonya'nın bir kentindeki insan evinde rahat sırtüstü yatıyor, hiç aldırış etmiyor da bu ülkede insanların tepesine yıkılıyor, insanlar ölüyor ki?" diyebiliyor.

İnsanlar enkaz altındayken Van'da partisinin kongresine katılıp üye sayılarıyla övünen Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Uzun yıllar boyunca bu ülkeye hâkim olan vesayetçi zihniyet" diyerek suçu 19 yıllık iktidarının öncesine atabiliyor. Oysa deprem vergileri için "Harcanması gereken yere harcadık. Bundan sonra da bu tür şeylerin hesabını vermeye zamanımız yok" demesinin üzerinden bir sene bile geçmedi.

Felaketler yaşanmaması için önlem almakla yükümlü olanlar, yıkımda sahneye çıkıp alkış peşinde koşuyor. Siyasi bedeli olmayan enkazlarda siyasi şovlar devam ediyor.

Korkuya Teslimiyet

17 Ağustos 1999'da mesleğe yeni başlamış bir muhabirdim. Sadece yerle bir olmuş kentlere değil, tüm dünyaya bu kadar çok acının sığmasına şaşırırdım. Beton tozuna bulanmış ölümün kokusu, enkazdan çıkarılan minik bedenler, yıkıntıları tırnaklarıyla kazan insanların feryatları, buz pistinde teşhis için bekletilip iş makineleriyle törensiz gömülen yüzlerce cenaze, kayıp yakınlarından bir iz bulabilmek için hastaneler arasında koşanlar... 18 bin kişinin öldüğü o 45 saniyeden sonra hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağını düşünürdüm. Yanıldım. Binlerce mezar taşında '17 Ağustos 1999' yazan kentlerde bile ders alınmadı. Ağır hasarlı binalarının yıkılmasına engel olmak isteyenler torpil peşinde koşuyordu. Hasarlı binalar dış cephesi boyanıp ucuza kiraya verildi. Fay hatlarının üzeri imara açıldı. Artık felaketlerin anmasında bir avuç insan buluşuyor.

Geriye tek kalan; korku oldu. Bu korku çaresizliğe, teslimiyete dönüştü, dönüştürüldü. 'Kader', 'kıyametin alıştırmaları' söylemleriyle boyun eğişin çürük tuğlaları döşendi. Bu aynı zamanda binlerce insanın ölümünden sorumlu olanların cezasızlığıydı. Oysa 21 yıldır toplanan deprem vergileriyle bu korkunun olmadığı bir yaşam inşa edilebilirdi.

Şimdi topraklarının yüzde 66'sı birinci ve ikinci derece deprem kuşağında, nüfusunun yüzde 71'i deprem bölgesinde yaşayan ülkede büyük felaketlerimizi bekliyoruz. Olası İstanbul depremi senaryolarına göre; bir mahalledeki hasar bile İzmir'deki depremden çok daha büyük olacak. 50 bin bina yıkılacak, on binlerce insan ölecek.

Yine herkes katilleri bilecek ama artık çok geç olacak.

HEP BİRLİKTE BAŞARACAĞIZ...

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, 29 Ekim 2020 tarihli Cumhuriyet Gazetesi için yazdı.

"Cumhuriyeti kuranlar umutsuzluğa teslim olmadı. Bizlerin de umutsuzluğa kapılma hakkı yok. İkinci yüzyıla giderken Cumhuriyetimizi demokrasi ile taçlandıracağız ve Cumhuriyetimiz gerçek anlamda kimsesizlerin kimsesi olacaktır..."

CHP Lideri Kemal Kılıçdaroğlu'nun Cumhuriyet Gazetesi'nde yayımlanan "Hep Birlikte Başaracağız" başlıklı yazısı şöyle:

Ulu önder Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşlarının Milli Mücadele'yi hangi şartlar altında yürütmüş olduklarını ve Türkiye Cumhuriyeti'ni kurarken Osmanlı'dan devraldıkları mirasın durumunu anlamak için bakılacak kaynak metinler arasında, Mehmet Emin Yurdakul'un TBMM tutanaklarına geçmiş bir konuşması da bulunuyor.

Şair - milletvekili Mehmet Emin Yurdakul, 1911-1912 yılları arasında bulunduğu Erzurum Valiliği görevi sırasında yaptırdığı araştırmanın bilgisini, Meclis oturumunda şu sözlerle paylaşır: "Bendeniz Erzurum'da bulunduğum zaman bir istatistik yaptırdım..."

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Tifodan bir sene içerisinde ahaliden 1500 kişinin, askerden de yedi yüz kişinin öldüğü sabit oldu 1326 (1911) senesinde. Tokat'ta, Pazarköy nahiyesine geldim. Ne kadar ahalisi varsa zavallıların hepsi de hasta bir halde bulunuyordu.

Bayburt ve Erzurum ovalarında yere batmış nesli kesilmiş köylere tesadüf ettim." Yurdakul'un, 1911 yılı itibarıyla "Tifodan kırılan şehirler, sakinleri hastalığa mahkûm olmuş kasabalar, nesli kesilmiş köyler" tablosu, Anadolu'nun o yıllarda sağlık açısından bulunduğu genel durumu özetliyordu.

1911'i milat olarak kabul ettiğimizde, Ege adalarına kadar uzanan 1911-1912 Trablusgarp / Türkİtalyan Savaşı; sadece askeri açıdan değil, sosyal ve siyasal sonuçları açısından da travmaya dönüşen 1912-1913 Balkan Savaşı; 1914-1918 I. Dünya Savaşı ve 1919-1922 Milli Kurtuluş Savaşı'nı kapsayan 11 yıllık bir savaşlar dönemi yaşadı Anadolu. Haliyle Osmanlı ve Ankara hükümeti, Yurdakul'un halk sağlığı açısından şahit olduklarını istenen düzeyde düzeltme olanaklarından mahrum kaldı.

Bu dönemi anlamak için Prof. Dr. Hikmet Özdemir'in Türk Tarih Kurumu yayını "Salgın Hastalıklardan Ölüm / 1914 -1918" adlı eseri de son derece önemli bir kaynaktır. Prof. Dr. Özdemir, eserinde Balkan Savaşı'na katılan Alman Binbaşı Hochwaechter'in günlüğünden İstanbul ve çevresiyle ilgili şu satırları aktarır:

"Dört gün öncesine kadar başkumandanlığın gazino olarak kullandığı ve içinde son kez yemek yediğim bir evde ağır hasta subaylar için yataklar yapılmıştı... Her yerde bitip tükenmek bilmeyen bir inilti... Arsal, ganimeti paylaşmak için birbirleriyle çekişen akbaba ve köpek sürüleriyle dolu. Hava kirlenmiş, bütün arazi ölü tarlası. Bu manzaraya artık tahammül edemeyeceğim!" Gerçekten de tahammül edilmesi zor, acı bir manzara...

Prof. Dr. Özdemir, kitabında Ahmet Emin Yalman'ın "Birinci Dünya Savaşı'nda Türkiye" çalışmasına atıfla Milli Müdafaa Vekâleti istatistiklerine de yer vermektedir: "...1930 yılında ABD'de yayımlanan bu istatistiklerde yer alan ölüm rakamları cephelerde savaşa katılan dokuz Osmanlı ordusu ile ilgilidir. Bu ölüm rakamlarına müstakil birlikler ve öteki cephelerdeki hastalık ve yaralıdan ölüm rakamları eklendiğinde hastalıktan ölümler 466 bin 759, yaralıdan ölümler 68 bin 378'dir ve böylece askeri sağlık birimi kayıtlarındaki hastalıktan ve yaralıdan toplam ölümler 535 bin 137 olmaktadır. Fakat yazar tarafından bu ölüm rakamlarında Çanakkale Muharebeleri'ndeki kayıplara yer verilmediğinin vurgulanması dikkat çekmektedir..."

Osmanlı, yaralanma sonucu şehit olan askerlerinden yaklaşık yedi kat daha fazlasını, hastalıklar sonucu kaybetmişti. Bu veriler, yaklaşık 11 yıl aralıksız süren uzun savaş dönemiyle birlikte zaten pamuk ipliğine bağlı ekonominin çöküşünün de bir sonucudur. Bu çöküş, sosyal, siyasal çöküşle iç içe geçmiş, bir tsunami gibi Anadolu'yu vurmuştur.

Büyük bütçe açıklarının verildiği, yıllık ortalama enflasyon oranının yüzde 300'lere ulaştığı, I. Dünya Savaşı'nın başından sonuna ülkedeki fiyatların yaklaşık yüzde 2000 oranında arttığı, tahıl ekim alanlarının dahi yarı yarıya azaldığı, yoksulluk ve salgın hastalıklardan ölümler nedeniyle nüfusun büyük ölçüde kırıldığı bir dönemdir bu. Bir başka anlatımla Atatürk, 19 Mayıs 1919'da Samsun'a ayak basarak Milli Mücadele'yi başlattığında, Osmanlı'dan kalan sosyal, siyasal ve ekonomik enkazla birlikte salgın hastalık enkazını da devraldı.

Dolayısıyla Atatürk'ün, 9-15 Mayıs 1935 tarihleri arasında toplanan Cumhuriyet Halk Partisi 4. Büyük Kurultayı'nda, Milli Mücadele'yi de kapsayan yaklaşık 11 yıllık savaş dönemine atfen kullandığı, "Uçurumun kenarında yıkık bir ülke..."

Türlü düşmanlarla kanlı boğuşmalar... Yıllarca süren savaş..." ifadesi, sadece düşmanlara karşı verilen haklı bir mücadeleyi betimlemez. Aynı zamanda bu mücadelenin, "Çökmüş bir ekonomiye, dağılmış bir toplumsal yapıya, yoksulluğa ve salgın hastalıklara" rağmen başarılı olduğunu da anımsatır. Bu noktada yeniden başa dönelim... Mehmet Emin Yurdakul, Erzurum Valiliği sırasında yaptırdığı araştırmanın bilgisini TBMM'nin saat 18.00'de başlayan 29 Ekim 1923 tarihli oturumunda paylaşıyor.

Söz aldığı kanun tasarısı, "Tıp fakültelerinden yeni mezun doktorların mecburi hizmetleri" hakkında... Saat 20.30'da Cumhuriyeti ilan etmeye hazırlanan Meclis, egemenliğin sahibi milletin sağlığıyla ilgili alınması gereken kararlardan geri durmuyor... En kısa sürede, Anadolu'da doktorsuz il ve ilçe bırakmamanın çabasıdır bu. Atatürk, Nutuk'ta 29 Ekim sabahından itibaren TBMM'de yaşananlara değinirken bu kanun için şu bilgiyi verir: "...Meclis toplantısı açıldı. Saat öğleden sonra altı idi. Kanun teklifi, Kanunu Esasi Encümeni tarafından usul yönünden incelenerek, mazbatası hazırlanırken, Meclis diğer bazı meseleler ile iştigal etti."

Büyük Atatürk'ün, yeni mezun doktorların mecburi hizmetlerine ilişkin görüşmeleri "Meclis'in iştigal ettiği bazı meseleler" genel parantezi içinde anmış olması, konuyu önemsiz addettiği anlamına kesinlikle gelmez. Aksine doktorların mecburi hizmetlerini düzenleyecek tasarısının o gün görüşülmüş olması, bizzat kendisinin Cumhuriyete yüklediği görevle uyumudur. Bu görev, "Cumhuriyetin bilhassa kimsesizlerin kimsesi olma" görevidir.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Peki, bizzat Mustafa Kemal Atatürk tarafından Cumhuriyete verilen “Kimsesizlerin kimsesi olma” görevinden ne anlamalıyız? Türkiye'nin içinde bulunduğu bu ağır buhranda, bu görevin anlamı sadece iktisadi midir?

Bir kez daha tarihe dönelim: Atatürk, Şam'daki görevi sırasında kurduğu Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni Selanik'te de örgütlemek için 1906 yılında gizlice kente gelir. Arkadaşlarıyla yaptığı toplantıda özetle şunları söyler: “...Millet baskıcı ve zorba yönetim altında yok oluyor. Hürriyet olmayan bir memlekette ölüm ve yok olma vardır. Her ilerlemenin ve kurtuluşun anası hürriyettir...”

Attığı adımdan emin ve başarısız olması halinde doğacak sonuçlardan da korkmayan bir Mustafa Kemal görüyoruz bu sözlerde; özgürlüğe tutkun, vatani kurtarabileceğine inanan genç bir subay. 1906'da Selanik'te arkadaşlarıyla birlikte “Memlekete hürriyet getirme” yemini eden Mustafa Kemal, aradan geçen 12 yıl boyunca, aralarında Çanakkale'nin de olduğu cephe savaşlarında onlarca başarı kazandı. 1918'de ikinci kez İskenderun, Halep ve çevresinde konuşlanmış olan 7. Ordu'nun komutanlığına getirildi.

Bu görev sürecinde de İngilizlerin öncülüğündeki kuvvetler karşısında önemli başarılar kazandı. Örneğin, 26-27 Ekim 1918'de İngiliz ve Arap ordularını Halep'in kuzeyinde durdurdu; bu başarı, Osmanlı'nın I. Dünya Savaşı'ndaki son başarısı olarak tarihe geçti. 30 Ekim 1918 tarihinde imzalanan Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan bir gün sonra ise Adana'ya gelerek Alman General Liman Von Sanders'ten Yıldırım Orduları Grup Komutanlığı görevini devraldı.

Lord Kinross, “Atatürk- Bir Milletten Yeniden Doğuşu” adlı eserinde, bu devir - teslim toplantısına ilişkin şunlar yazmaktadır: “Alman ve Türk subaylarının ayrılış toplantısında bir Alman generali geçmişteki silah arkadaşlıklarını öven konuşmasını ‘Yenildik’ diye bitirdi. ‘Bizim için her şey bitti artık.’ Mustafa Kemal ise demecine ‘Savaş müttefiklerimiz için bitmiş olabilir. Ancak bizi ilgilendiren savaş, İstiklal Savaşımız şimdi başlıyor’ diye son verdi.”

Mustafa Kemal, bu sözlerinin doğrultusunda işgal kuvvetleriyle birlikte Mondros Ateşkes Antlaşması'na onay vermiş payitahta ve İstanbul hükümetine karşı da yürüteceği mücadelenin temellerini Adana'da atmaya başladı. “Ateşkes anlaşmasının, bölgeyle ilgili maddelerine itiraz etmesi, mücadeleyi sürdürme isteği, işgal kuvvetlerine karşı bölge halkından oluşan bir direniş hareketi başlatma çabası ve diğer uygulamaları”

İstiklal Savaşımızın ilk hamleleridir. Dolayısıyla hamlelerini sadece askeri değil, aynı zamanda siyasi birikiminin ve geleceğe yönelik kararlılığının yansımaları olarak değerlendirmek gerekir.

Bu nedenledir ki Adana'da yaptıklarının sarayda yarattığı rahatsızlık nedeniyle Mustafa Kemal İstanbul'a geri çağırıldı. Müttefik kuvvetlerinin İstanbul'u işgal etmeye başladığı 13 Kasım 1918'de Mustafa Kemal Haydarpaşa'daydı.

Yüz binlerce vatan evladını kaybeden, yüz binlercesini gazi kılan bir imparatorluk, tek bir adamın onayıyla işgal edilmektedir. Millet yoksul ve yorgun durumdadır. Ülkeyi savaşa sürükleyenler yurtdışına kaçmış, saray ve İstanbul hükümeti tahtını korumak adına işgal kuvvetlerinin emellerine teslim olmuş; ordunun elinden silahları ve cephanesi alınmıştır. O dönemin tek adam rejimine karşı en kararlı itiraz ise sadece Mustafa Kemal ve kısa süre içinde Milli Mücadele'nin içinde yer alacak bir avuç arkadaşından gelmekteydi.

Kendisini karşılayan arkadaşlarıyla beraber bir istimbotta Karaköy'e geçerken işgal kuvvetleri donanmasına bakarak “Geldikleri gibi giderler!” dedi. Bu söz sadece işgal kuvvetleri için değil, işgale göz yumanlar için de söylenmiş bir söz olarak, tarihteki yerini aldı.

Dolayısıyla 1906'da Selanik'te arkadaşlarıyla birlikte aldığı “Memlekete hürriyet getirme” kararı, 12 yıl sonra bir Alman subayına hitaben verdiği “Ancak bizi ilgilendiren savaş, İstiklal Savaşımız şimdi başlıyor” yanıtı ve “Geldikleri gibi giderler!” sözü, Mustafa Kemal'in Anadolu'yu nereye ve nasıl taşıyacağını ipuçlarıdır. Mustafa Kemal, Anadolu'yu hürriyete yani Cumhuriyete taşıyacak ve bunu egemenliğin mutlak sahibi olması gerektiğine inandığı milletin kendisiyle yapacaktı.

1906'dan 1918'e, oradan da 29 Ekim 1923'e kadar geçen süreçte yaşananlar ışığında yazımın bu bölümünde, yukarıdaki sorumu yenilemek istiyorum: “Peki, bizzat Mustafa Kemal Atatürk tarafından Cumhuriyete verilen ‘Kimsesizlerin kimsesi olma’ görevinden ne anlamalıyız? Türkiye'nin içinde bulunduğu bu ağır buhranda, bu görevin anlamı sadece iktisadi midir?” Bu sorunun kesin ve net bir yanıtı vardır; elbette hayır.

Bugüne gelirse... Üzülerek ifade etmek isterim ki, Cumhuriyetimiz, bugün kendisini “kimsesiz” olarak görenlerin “kimsesi” olmayı tam olarak yerine getirememektedir. Yoksulluğu yenmeyi değil, yönetmeyi amaç edinmiş bir siyasi anlayış tarafından adeta rehin alınmış bir Cumhuriyetle karşı karşıyayız.

Bize düşen görev ise ikinci yüzyılına yaklaşan Cumhuriyetimizi, yaşamın hangi alanında olursa olsun, kendisini kimsesiz hisseden herkesin “kimsesi” kılmaktır. Mustafa Kemal Atatürk'ün Cumhuriyete verdiği “kimsesizlerin

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

kimsesi olma” görevi ve her yaştan gence verdiği Cumhuriyeti “yüceltme ve devam ettirme” sorumluluğunun gereği budur.

Cumhuriyet, işsizlerin “kimsesi” olmak zorundadır. Eğer işsizlik bütün kötülüklerin anasıysa ki öyledir, Cumhuriyet işsizliği yenmek zorundadır. Cumhuriyet, her dört gencinden birinin işsiz olmasına kayıtsız kalmamalı, gençlerine iş bulamıyorsa devlet bizzat kendisi iş vermelidir.

Cumhuriyet, liyakate dayalı bir istihdam politikasını yaşama geçirerek, kayırmacılık nedeniyle kamuda çalışma fırsatına kavuşamayan, hak ettiği terfi alamayan, hak ettiği atamadan mahrum kalanların “kimsesi” olmak zorundadır. Cumhuriyet, şiddet mağduru kadınların “kimsesi” olmak zorundadır. Kadına yönelik bireysel ve toplumsal şiddeti sonlandırmak anayasal bir sorumluluktur. Cumhuriyet, bu sorumluluğunu eksiksiz yerine getirmek zorundadır.

Cumhuriyet, adalet arayanların “kimsesi” olmak zorundadır. Cumhuriyet için önemli olması gereken hukukun mutlak üstünlüğü, adalet dağıtacak olan yargının tarafsızlığı ve bağımsızlığıdır. Bu sağlandığında şeriatın kestiği parmak acımaz, aksi zulüm olur. Cumhuriyet, egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olduğu temel ilkesine dayanmak zorundadır. Bütün anayasalarda bu ilke olmakla birlikte maalesef bu temel ilkedен uzaklaşmıştır.

Seçim barajı nedeniyle millet iradesinin önemli bir bölümü, TBMM’de temsil edilememektedir. Cumhuriyet, siyasi iradesini TBMM’ye yansıtamayanların “kimsesi” olmak zorundadır. Seçim barajı kaldırılmalı ve adil bir seçim yasası uygulamaya konulmalıdır.

Cumhuriyet, öğretmenlerden, akademisyenlerden “fikri hür, irfanı hür, vicdanı hür nesiller” yetiştirmesini ister. Oysa günümüzde, başta eğitimciler olmak üzere binlerce insan, sadece siyasi iktidarı eleştirdikleri için dahi terörist olmakla suçlanmakta, mahkûm edilmektedir.

Cumhuriyet, ifadelerinden ve düşüncelerinden dolayı mağdur olmuş herkesin “kimsesi” olmak zorundadır. Bu bağlamda Cumhuriyet, düşünceyi ifade özgürlüğünün, basın özgürlüğünün, din ve vicdan özgürlüğünün güvencesi olmak zorundadır.

Cumhuriyet, kamu ihalelerinde yandaş uygulamaların mağduru olmuş iş insanlarının “kimsesi” olmak zorundadır.

Cumhuriyet, kamu ihalelerinde şeffaflığı sağlamalı, kamu harcamalarında savurganlığı önlemelidir.

Cumhuriyet, hesap vermekten kaçanlara karşı, hesap vermekten, denetlenmekten kaçınmayanların, hesap sormaktan korkmayanların “kimsesi” olmak zorundadır.

Cumhuriyet, etnik, dinsel ve mezhepsel bir körlükle kurulmuştur. Dolayısıyla kimseye, etnik kökeni, dini ve vicdani inancı, mezhepsel farklılıkları nedeniyle ayrımcılık yapılamaz, aynı gerekçelerle ayrıcalıkta bulunamaz.

Cumhuriyet, etnik, dinsel ve mezhepsel farklılıkları nedeniyle ayrımcılığa uğradığını düşünen herkesin “kimsesi” olmak zorundadır.

Cumhuriyet, efendilikten uzaklaştırılan köylümüzün “kimsesi” olmak zorundadır.

Cumhuriyetin kuruluşunda köylülerimizin her türden fedakârlıkları vardır. Bu nedenle Mustafa Kemal Atatürk tarafından Türk köylüsü milletin efendisi olarak kabul edilir. Oysa bugün çiftçilerimiz açlığa mahkûm edilmiş, tarlalarından koparılmıştır.

Cumhuriyet, savaş meydanlarında kazanılan zaferlerin, iktisadi zaferlerle taçlandırılmasının en önemli dayanağıdır. Ancak kalıcı iktisadi zaferleri sağlayacak olan katma değeri yüksek ürün üretme hedefinden büyük bir hızla uzaklaşmıştır. Uzun yıllar beton ekonomisine dayalı modelin geldiği nokta ağır bir ekonomik buhrandır.

Cumhuriyet, en kısa sürede ihracat odaklı ve katma değeri yüksek üretimi hedefleyen ancak istedikleri desteği alamayan sanayicimizin, üreticimizin “kimsesi” olmak zorundadır.

Cumhuriyet, adil bir vergi politikası ve gelir dağılımındaki eşitsizliğini giderici diğer politikalarla dar gelirlinin, emekçinin, alın terinin karşılığını alamayanların “kimsesi” olmak zorundadır.

Cumhuriyet, açlık sınırının altında aylık alan milyonlarca emeklinin “kimsesi” olmak zorundadır.

Cumhuriyet, taşeron işçilerin, kahveci esnafının, kuryelerin, apartman görevlilerinin, sağlık emekçilerinin, güvenlik güçlerinin, şehit ve gazilerin “kimsesi” olmak zorundadır.

Cumhuriyet, tek bir çocuğunu dahi yatağa aç sokuyorsa Cumhuriyet olma vasfını kaybetmiş demektir.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Cumhuriyet, yatağa aç giren çocuğun, çocuğu yatağa aç giren annenin ve babanın “kimsesi” olmak zorundadır.

Cumhuriyet, özgürce üretmek ve özgürce sergilemek, sahnelemek isteyen tüm sanatçıların, yazarların, yayınevlerinin, sinemacıların, gazetecilerin, düşün insanlarının, doğa ve hayvan hakları savunucularının “kimsesi” olmak zorundadır.

Cumhuriyet, yeniden mazlum milletlerin “kimsesi” olmak zorundadır.

Özetle Cumhuriyet, hep birlikte huzur içinde yaşayacağımız bir Türkiye'nin inşa edilmesidir. Kimsenin kendisini sahipsiz hissetmediği Türkiye'yi inşa ettiğimizde Mustafa Kemal Atatürk'ün “Cumhuriyet bilhassa kimsesizlerin kimsesidir” sözüne anlam kazandırmış oluruz. Bu yıl Cumhuriyetin ilanının 97. yılını kutlayacağız.

Cumhuriyetin 100. yılına sadece üç yılımız kalmış olacak. Unutulmasın ki Cumhuriyet, demokrasiye yürekten bağlı Atatürk ve arkadaşları tarafından kuruldu. Bize düşen, Cumhuriyeti demokrasiyle taçlandırmaktır. Ben hiç şüphe duymuyorum ki, milletimiz ilk seçimlerde tercihini, 100. yılında Cumhuriyetimizi demokrasiyle taçlandırmaktan yana kullanacaktır. Böylelikle çok kısa bir süre içinde geniş bir toplumsal mutabakatla hazırlanmış, darbe hukukundan arındırılmış, her türlü vesayetten uzak; cumhurbaşkanının mutlak tarafsızlığını, kuvvetler ayrılığı ilkesini esas alan yeni bir anayasaya kavuşacağız.

Cumhuriyet, tam anlamıyla ve eksiksiz olarak, kendisini geçmişte kimsesiz hisseden herkesin “kimsesi” olacak. Son bir söz olarak yeniden anımsayalım: “Tifodan kırılan şehirler, sakinleri hastalığa mahkûm olmuş kasabalar, nesli kesilmiş köyler vardı; şehitlerimizin üzerlerinde akbabalar dolaşıyordu; 400 bin asker hastalıktan ölmüştü; ordudaki sıtma vakası yüzde 40 seviyesindeydi” ancak Cumhuriyeti ilan etmeye hazırlanan Meclis, Anadolu'ya en kısa sürede doktor göndermenin de arayışı içindeydi.

O zor koşullarda Cumhuriyeti kuranlar hiçbir zaman umutsuzluğa teslim olmadı. Bizlerin de umutsuzluğa kapılma hakkı yok. Cumhuriyetimizin 97. yaşı kutlu olsun. İkinci yüzyıla giderken Cumhuriyetimizi demokrasi ile taçlandırarak ve Cumhuriyetimiz gerçek anlamda kimsesizlerin kimsesi olacaktır... Bunu biz, hep birlikte başaracağız...

YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ

Uluslararası Yatırım Açığı

- Büyüyen bütçe açığı, cari işlemler açığı nedeniyle tam bir açıklar ekonomisi olan Türkiye'nin uluslararası yatırım açığı da ağustosta 364,8 milyar dolar olarak gerçekleşti.
- 2019 yılı sonunda 344,7 milyar dolar olan uluslararası yatırım açığının yılın ilk sekiz ayında 20,1 milyar dolar büyüyerek 364,8 milyar dolara yükselmesinde, uluslararası varlıkların 25,7 milyar dolar azalmasına karşılık, uluslararası yükümlülüklerindeki azalmanın 5,8 milyar dolarda kalması belirleyici oldu.
- 2019 yılı sonunda 253,3 milyar dolar olan Türkiye'nin uluslararası varlıkları ağustos sonunda 227,4 milyar dolara, 598 milyar dolar olan uluslararası yükümlülükleri de 592,2 milyar dolara indi.
- Türkiye'nin uluslararası varlıklarındaki azalma da esas olarak döviz rezervindeki 38,3 milyar dolarlık azalmadan kaynaklandı. Diğer bir ifadeyle cari işlemler açığı, sermaye çıkışı ve mali sistem dışına döviz çıkışı (ödemeler dengesindeki net hata ve noksan kalemi) Türkiye'nin dış varlıklarını önemli ölçüde azalttı.

Merkez Bankası'nın Rezervi

- Merkez Bankasının, brüt rezervi (altın + döviz) 9 -16 Ekim haftasında 1,9 milyar dolar artarak 16 Ekim itibarıyla 85,5 milyar dolara çıktı. Rezervdeki artış, Hazine'nin uluslararası piyasalardan bu ay yıllık yüzde 6,4 faiz oranıyla yaptığı beş yıl vadeli 2,5 milyar dolarlık tahvil borçlanmasının 14 Ekim'de Merkez Bankasındaki hesaplarına girmesinden kaynaklandı.
- Brüt rezerv içerisindeki döviz rezervi geçen hafta 1,7 milyar dolar artarak 42,8 milyar dolara yükselirken, altın varlıkları ise 107 milyon dolar artarak 42,7 milyar dolara çıktı.

Net Rezerv

- Merkez Bankası'nın net rezervi ise 1 milyar dolar azalarak 9 milyar dolara kadar indi. Dolayısıyla Hazinenin borçlanması olmasaydı Merkez Bankasının rezervi geçen hafta 1 milyar dolara yakın azalacaktı. Swap borçlarını düştüğümüzde ise net rezervin eksi -55 milyar dolara kadar düştüğü tahmin ediliyor. (Not: Net rezerv hesaplamalarında bazıları, Hazine'nin Merkez Bankasındaki döviz mevduatını “yükümlülük” olarak dikkate almadıkları için net rezerv rakamını farklı, dolayısıyla daha yüksek hesaplayabiliyorlar...

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Bu notun esasını oluşturan tablolardaki hesaplamalarda Hazine'nin Merkez Bankasındaki döviz mevduatı da yükümlülük olarak kabul edilmektedir.)

- Merkez Bankası, Katar ve Çin gibi ülkeler ile bankalarla yaptığı swap anlaşmalarından sağladığı mevduatı, aktif kısmında döviz varlığı olarak gösterdiği bilançosunun pasifinde ise TL mevduat yükümlülüğü olarak kaydediyor. Yurt içi bankalarla yaptığı döviz ve altın swap anlaşmalarından kaynaklanan yükümlülüğünü de bilanço yerine nazım hesaplarında izlediği için, swapla sağladığı döviz ve altın, döviz (dış) yükümlülüğü olarak kaydedilmiyor. Dolayısıyla da ("*dış varlıklar- dış yükümlülükler =Net rezerv*" olarak hesaplanan) net döviz rezervi swap anlaşmaları kadar, olduğundan yüksek gözüküyor.

- Merkez Bankası'nın Katar ve Çin Merkez Bankaları ile diğer bankalarla yaptığı swap anlaşmalarından doğan yükümlülüğü ağustos ayı sonu itibariyle (altın swapları da dahil) 64 milyar dolar olarak açıklandı. Dolayısıyla bu rakam dikkate alınıp hesaplama yapıldığında net rezerv eksiye (**- 55 milyar dolara**) düşüyor. Diğer bir ifadeyle Merkez Bankasının döviz ve altın borçları, döviz ve altın varlıklarının 54 milyar dolar üzerinde bulunuyor.

Rezervin Dış Borcu Karşılama Oranı Azalıyor

- Merkez Bankasının brüt rezervinin (döviz + altın) kısa vadeli dış borçları ve gelecek 12 ayda vadesi dolacak dış borcu karşılama oranı ise küçülmeye devam ediyor.

- Geçen yılın sonunda yüzde 85,8 olan brüt rezervin kısa vadeli dış borçları karşılama oranı geçen hafta yüzde 64,4'e kadar geriledi. Brüt rezervin vadesine bir yıldan daha az kalmış dış borç miktarını karşılama oranı da yüzde 62,8'den yüzde 46,1'e indi.

Sıcak Para 57,4 Milyar Dolara Geriledi

- **Yabancı yatırımcıların Türkiye'de Borsa İstanbul'da hisse senetlerinde, Devlet ve özel sektör iç borçlanma kağıtlarında ve bankalarda TL ve döviz mevduatı olarak tuttıkları portföyleri (sıcak para) 9 Ekim itibariyle 57,7 milyar dolar oldu.**

- Türkiye'deki rejim değişikliğiyle ortaya çıkan siyasi ve ekonomik sorunların yarattığı güvensizlik, Merkez Bankasının bağımsızlığını kaybetmesi, uygulanan yanlış para ve kur politikaları nedeniyle dış finansman riskinin artması yüzünden yabancılar, 2018 yılının ikinci yarısından itibaren Türkiye'deki yatırımlarını azaltma eğilimine girmişlerdi.

- Yabancı yatırımcılar 9-16 Ekim haftasında Borsa İstanbul'da net 28,4 milyon dolarlık hisse senedi satarken, Devlet iç borçlanma kağıtları portföylerini de net 17,4 milyon dolar, özel şirketlerin borçlanma senetlerine yaptıkları yatırımları da 0,5 milyon dolar azalttılar.

- Türkiye'deki portföy yatırımlarını 2018 yılında net 2,2 milyar dolar, 2019 yılında net 3,3 milyar dolar azaltan yabancı yatırımcılar, hisse senedi ve iç borçlanma kağıtları portföylerini yıl başından bu yana ise net 13,4 milyar dolar azalttılar. (*Yabancı yatırımcı çıkışına ilişkin bu tutar ödemeler dengesi istatistiklerinde ise Ocak- Ağustos 2020 dönemi için 15,4 milyar dolarla çok daha yüksek bir rakam olarak gözüküyor. Bu tabloya göre yabancılar ocak-ağustos döneminde 5,4 milyar dolarlık net hisse senedi, 10 milyar dolarlık da iç borçlanma senedi sattılar.*)

- Yabancıların Türkiye'deki portföylerinin toplam tutarı hisse senedi fiyatlarındaki artışın etkisiyle 9-16 Ekim arasında 294 milyon dolar artarak 57,7 milyar dolara yükseldi.

- Yabancı yatırımcıların Türkiye'de 16 Ekim itibariyle 21 milyar dolarlık hisse senedi, 5,6 milyar dolarlık iç borçlanma kâğıdı ve 31 milyar dolarlık da mevduatı bulunuyor.

Çılgınca Borçlanma ve Kur Artışı Kamu Borcunu 1,9 Trilyona Çıkardı

- Hazine'nin hem miktar hem de para cinsi olarak değerlendirildiğinde "çılgınca" denilebilecek borçlanma stratejisi, kamu borçlarında patlamaya yol açtı. 1,9 trilyon liraya yaklaşan kamu borcunun milli gelire oranı da yüzde 42'ye kadar yükseldi.

- **Borç 18 Yılda 7'ye Katlandı:** AKP'nin 2002 yılında 243 milyar lira olarak aldığı kamu borcu Eylül 2020 sonu itibariyle 1 trilyon 863 milyar liraya kadar yükseldi. Devletin borcu 18 yılda 7'ye katlandı.

- AKP döneminde kamu borcunda yaşanan 1 trilyon 620 milyar liralık artışın 534 milyar liralık, diğer bir ifadeyle üçte biri sadece bu yılın ilk dokuz aylık döneminde gerçekleşti.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

• **Yeni Borçlanma Ve Kur Artışı Ve Varlık Fonu:** Devletin borcunun bu yılın ilk dokuz ayında yüzde 40,2 gibi oldukça yüksek bir oranda artması, bütçe açığının açığın finansmanı için yapılan net borçlanmanın 248 milyar liraya ulaşmasının yanı sıra, borcun büyük bölümünün döviz ve altın cinsinden alınmış olmasından kaynaklandı. 534 milyar liralık borç artışının 248 milyar liralık kısmı yeni net borçlanmadan, 32 milyar lirası **Türkiye Varlık Fonunun** borçlanmasından, yaklaşık 287 milyar lirası ise kur artışından kaynaklandı. *(Yönetim Kurulu Başkanlığını Erdoğan'ın, yardımcılığını da Berat Albayrak'ın yaptığı Türkiye Varlık Fonu, paraya ihtiyacı olduğunda Hazine'den iç borçlanma kâğıdı alıyor. TVF'ye bu yıl 32 milyar liralık, geçen yıl da 33,8 milyar liralık iç borçlanma kâğıdı verilmişti. Hazinenin borcu olan bu iç borçlanma kağıtlarının toplam tutarı şimdilik 65,8 milyar lira düzeyinde bulunuyor.)*

• Borç stokunun 1 trilyon 105 milyar liralık kısmı iç, 757,1 milyar liralık (96,8 milyar dolar) dış borçtan kaynaklanıyor.

• **Borcun Yüzde 54'ü Döviz Cinsinden:** Borç stokunun 817,9 milyar liralık kısmı Türk Lirası, 1 trilyon 44 milyar liralık kısmı (diğer bir ifadeyle yüzde 56'sı) döviz cinsinden alınmış borçlardan kaynaklanıyor. Dolayısıyla Hazinenin başındaki Bakan "döviz kuruna bakmıyor" ama kur arttıkça Devletin borcunun arttığından haberi yok.

• 1,9 trilyon lira borcun sadece anapara kısmından oluşuyor. Bu borcun, gelecekte ödenecek toplam faiz yükü ise 869,8 milyar lirayı buluyor. Hazinenin yaptığı projeksiyonlara göre mevcut iç borç stokunun gelecekte ödenmesi gereken faizi 520 milyar lira olarak hesaplanıyor. Mevcut dış borcun vadesine kadar ödenecek olan toplam faiz yükü ise 44,1 milyar dolar (bugünkü kurlarla 350 milyar lira) düzeyinde hesaplanıyor.

142 Milyarlık Açık İçin 248 Milyarlık Borçlanma

• Bütçe açığının 140,5 milyar lira olarak gerçekleştiği bu yıl Ocak-Eylül döneminde Hazinenin nakit açığı ise (büyük ihtimalle ödemesi yapılan ancak henüz gider kaydedilmeyen harcamalar yüzünden) 142,2 milyar lira oldu.

• Hazine hem bu nakit açığının finansmanını hem de borç geri ödemelerini yapabilmek için bu dönemde toplam 452,2 milyar liralık iç ve dış borçlanmaya gitti. Bu dönemdeki iç ve dış borç anapara ödemeleri ise 176,9 milyar lira oldu. Dolayısıyla Hazine bu dönemde net olarak 248,3 milyar lira borçlandı.

• İç borçlanma kağıtlarının faizinin yıllık yüzde 13-14 civarında seyrettiği bir dönemde Hazine'nin nakit açığının 106 milyar lira üzerinde bir borçlanmaya gitmiş olması dikkat çekiyor.

• Orta Vadeli Program ile 2020 yılı bütçe açığı tahminleri 239 milyar liraya çıkarılmıştı. Tam da bu günlerde AKP, TBMM'den çıkardığı bir yasayla bütçe kanunuyla 140 milyar lirayla sınırlı olan, Hazine ve Maliye Bakanı ile Cumhurbaşkanının ayrı ayrı yüzde 5 olan artırma yetkisiyle 154 milyar lira olan bu yılki net borçlanma limiti 309 milyar liraya kadar çıkardı. Ancak bu yasal düzenlemeden önce Hazine borçlanma limitini zaten aşmıştı.

Kredi ve Mevduat Gelişmeleri: Faiz Artışına Rağmen Döviz Hesapları Artıyor

• Bankalardaki (bankalararası mevduat hariç) toplam mevduat, 14,8 milyar lira azalarak 3 trilyon 492 milyar liraya geriledi. Bankalar ve katılım bankalarındaki mevduatlar yılbaşından bu yana ise 925 milyar lira (yüzde 36 oranında) arttı. Bu artışın da önemli bir kısmı sadece döviz kurunda yaşanan artıştan kaynaklandı.

Dolarizasyon

• Bu hafta TL cinsinden mevduatlar 14,4 milyar lira azalarak 1 trilyon 581 milyar liraya inerken, döviz cinsinden mevduatlar ise kur değişiminden kaynaklı olarak 376 milyon lira azalarak 1 trilyon 910 milyar lira oldu. Ancak dolar cinsinden bakıldığında ise 1 milyar dolar artan döviz mevduatları **243,6 milyar dolara yükseldi. Döviz mevduatları yıl başından bu yana ise 22,7 milyar dolar arttı.**

• Toplam mevduattaki dolarizasyon oranı yüzde 54,7 olarak hesaplandı. **Bankalardaki yurt içi ve yurt dışı kaynaklı (bankalararası mevduat hariç) toplam mevduatın yarısından çoğunu yabancı para cinsinden açılmış mevduatlar oluşturmaya devam etti.**

• **Gerçek Kişilerin Tasarruf Mevduatı:** Gerçek kişilerin, diğer bir ifadeyle **vatandaşların mevduatı** ise söz konusu haftada 4,8 milyar lira artarak 2 trilyon 93 milyar liraya çıktı. Bu hafta vatandaşların TL mevduatları 6,5 milyar lira artarak 866 milyar liraya yükseldi. Döviz mevduatları ise söz konusu hafta 495 milyon dolar artarak 156,4 milyar dolara çıktı.

• **Dolarizasyon;** diğer bir deyimle döviz cinsinden tutulan mevduatların toplam mevduat içindeki payı, **gerçek kişilere ait (vatandaşın tasarruf mevduatı) mevduatlarda ise yüzde 58,6'ya kadar yükseldi. TL'ye güvenmeyen vatandaşlar ağırlıklı olarak döviz ve altın mevduatını tercih ediyor.**

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- Enflasyon beklentilerinin yükselmesi, iktidarın zorlamasıyla TL mevduata negatif reel faiz uygulanması vatandaşların tasarruflarını, dolar, Euro ve altın gibi yabancı para tasarruflara yönlendirmesine yol açıyor. Uzun bir süre faiz artırımına izin verilmeyen Merkez Bankası, 2 puanlık faiz artışı ve buna bağlı olarak diğer TL enstrümanların faizinin artmış olmasına rağmen vatandaşlar tasarruflarını döviz ve altın olarak tutmaktan vazgeçmiyor. Vatandaşların döviz hesaplarında şimdilik bir çözülme gözlenmiyor.

Krediler

- Bankaların verdiği krediler (*bankaların bankalara verdiği krediler hariç*) geçen hafta (13 -20 Ekim 2020 günleri arasında) 1,7 milyar lira azalarak 3 trilyon 574 milyar liraya indi.
- Banka kredilerinde yıl başından bu yana ise 919 milyar liralık artış oldu.
- 2019 yılı sonunda yüzde 103,4 olan mevduatın krediye dönüşüm oranı ise yüzde 102,4'e geriledi.
- **Uluslararası derecelendirme kuruluşları ve ekonomistler iktidarın bankaları aktif rasyosu ve benzeri yöntemlerle kredi vermeye zorlayarak yarattığı kredi genişlemesinin Türkiye'nin cari işlemler açığını artırarak dış finansman sorununu büyüttüğünü ileri sürüyorlar.**

Batık Krediler 151,6 Milyar Lira

- Zamanında ödenmediği için takibe alınan krediler ise son hafta da 183 milyon lira artarak 151,6 milyar lira oldu. Tahsili gecikmiş alacaklarda yıl başından bu yana ise 629 milyon liralık azalma yaşandı. 2019 yılı sonunda yüzde 5,7'ye kadar yükselen tahsili gecikmiş alacakların toplam kredilere oranı yüzde 4,2'ye geriledi.
- Ancak bu gerilemenin altında *bankaların donuk alacaklarına ilişkin 90 gün olan asgari gecikme süresinin, salgına karşı alınan önlemler kapsamında 31 Aralık 2020 tarihine kadar geçerli olmak üzere 180 güne çıkarılmış olması ve bu yıl içerisinde 122 milyar liralık kredinin yeniden yapılandırılması yatıyor.*

Bankacılık Sektörünün Döviz Açığı

- Bankacılık sektörünün döviz açığı önceki haftalara göre azalmakla birlikte devam ediyor. Sektörün 9 Ekim'de 569 milyon dolar olan döviz açığı 16 Ekim itibariyle 475 milyon dolara geriledi.
- Sektörün döviz açığı tümüyle kamu bankalarından kaynaklanıyor. İktidarın faiz artırmak yerine döviz satarak kurları kontrol etmeye çalışması yüzünden döviz açığı veren kamu bankalarının döviz açığı geçen hafta 92 milyon dolar küçülerek 16 Ekim itibariyle 5 milyar 171 milyon dolar oldu. Kamu bankaları bu döviz açığı nedeniyle son dönemde yaşanan kur artışlarından önemli ölçüde zarar ediyor.
- Kamu bankalarının çok daha yüksek olan döviz açığından kaynaklanan riski döviz cinsinden iç borçlanma kağıtları satarak Hazine üstlenmişti.
- Özel ve yabancı bankaların ise 4 milyar 696 milyon dolarlık döviz fazlası bulunuyor.

KOBİ'lerin Banka Borcu 850 Milyar Lira

- Yaşanan salgın sürecinden en fazla etkilenen küçük ve orta boy işletmelerin bankalara olan kredi borçları ise 16 Ekim itibariyle 853 milyar lira olarak gerçekleşti.
- BDDK'nın verilerine göre KOBİ'lerin bankalara olan kredi borçları 9 - 13 Ekim haftasında 2,6 milyar lira daha artarak 850,6 milyar liradan 853,2 milyar liraya yükseldi.
- KOBİ kredilerinin 142 milyar liralık (17,9 milyar dolar) kısmı döviz kredilerinden oluşuyor. Dolayısıyla döviz kurunda yaşanan artış KOBİ'lerin kredi borçlarını da durduk yerde artırıyor.
- KOBİ kredilerinde yıl başından bu yana ise 238 milyar liralık (yüzde 38,6 oranında) büyüme yaşandı.
- KOBİ'lerin zamanında ödeyemediği kredi borçları 59,6 milyar lira oldu.

Vatandaşın Bankalara Borcu 810 Milyar

- **Vatandaşların bankacılık sistemine olan borcu** 9 -16 Ekim haftasında 2 milyar lira azalarak 809,5 milyar liraya indi. Bu borcun 676,6 milyar lirası tüketici kredilerinden, 133 milyar lirası da kredi kartlarından kaynaklanıyor. Söz konusu hafta içerisinde tüketici kredileri 830 milyon lira kredi kartı borçları ise 1,1 milyar lira azaldı.
- Tüketici kredisi ve kredi kartı borçları **yıl başından bu yana** ise 219 milyar lira arttı. Bu dönemde tüketici kredileri 202 milyar lira artarken, kredi kartı borçlarındaki artış ise 17 milyar lira oldu.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

• İktidarın, salgına karşı alınan önlemler nedeniyle işini kaybeden, işini kaybetmediği halde geliri azalan, zorunlu izne çıkarılan vatandaşlara temel ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri için bankalardan borçlanmayı adres göstermesi vatandaşların bankalara olan borcunun yılın ilk 9,5 ayında yüzde 37,1 oranında büyümesine yol açtı.

• **Borçlu Vatandaş Sayısı:** Risk Merkezinin verilerine göre bankalar ve tüketici finansman şirketlerine tüketici kredisi ve kredi kartı borcu bulunan vatandaş sayısı ise 33 milyon 455 bine kadar yükseldi. Borçlu vatandaş sayısı son sekiz ayda 1 milyon 558 bin kişi arttı.

Kredi ve Mevduat Faiz Oranları

• 16 Ekim itibarıyla bankaların bir yıl vadeli TL cinsinden mevduata uyguladığı yıllık faiz oranı bir önceki haftaya göre 1,74 puan artarak yüzde 12,79'a çıkarken, bir yıl vadeli ticari kredinin yıllık basit faizi ise 1,68 puan gerileyerek yüzde 13,47'ye düştü.

Merkez Bankası Fonlama Faizi

• Merkez Bankası, siyasi baskılara boyun eğerek, **faiz artırmıyormuş gibi** yaparak örtülü faiz artırdı. Bir haftalık repo faizini (politika faizi) yüzde 10,25'te tutan Banka, geç likidite penceresi faiz oranında 1,5 puanlık bir artışa giderek yüzde 14,75'e çıkardı. Böylece bankaların Merkez Bankasından borçlanmalarının maliyeti biraz daha arttı.

• Politika faizinin yüzde 10,25'te tutulmasına rağmen Merkez Bankası'nın, bankalara çeşitli yollardan verdiği paranın ortalama faizi ise **23 Ekim itibarıyla** yüzde 12,88'e kadar çıktı.

İç Borçlanma Kağıtlarının Faizi

• İki yıl vadeli devlet tahvili (**gösterge faiz**) 23 Ekim günü yüzde 14,07 faiz oranıyla işlem gördü. Beş yıl vadelinin faizi yüzde 13,78'e, 10 yıl vadeli tahvilin faizi ise yüzde 13,93'e yükseldi.

• Devlet tahvili faizleri, önceki hafta sonuna göre, iki yıl vadelide (gösterge faiz) 0,42 puan, beş yıl vadelide 0,01 puan, on yıl vadelide ise 0,17 puan arttı.

Risk Primi (CDS)

• Türkiye'nin dış borçlarını geri ödeme (temerrüt) riskini gösteren CDS (*Kredi temerrüt sigortası*) ise 23 Ekim itibarıyla, bir önceki haftaya göre yüzde 0,17 oranında azalarak 520,2'den 519,32'ye indi.

• Türkiye'nin riski son bir ayda yüzde 6,85, son altı aylık dönemde yüzde 13,37 oranında azalırken son bir yılda yüzde 45,33 oranında arttı.

TL'nin Değeri Eriyor

• Kötü ekonomik yönetim, Türkiye'nin uluslararası itibarıyla birlikte Türk lirasının itibarını, dolayısıyla değerini eritiyor. Merkez Bankasının faiz artırımına rağmen TL'deki kan kaybı sürüyor.

• Dolar kuru (Merkez Bankasının 23 Ekim 2020 günü açıkladığı kurlar üzerinden) yıl başından bu yana yüzde 33,6, Euro kuru ise yüzde 41,3 oranında arttı. Diğer bir ifadeyle TL yıl başından bu yana dolara karşı yüzde 25,2, Euro'ya karşı ise yüzde 29,2 oranında değer kaybetti.

• AKP'nin iktidara gelmesi ve tek adam rejimiyle ilgili Anayasa değişikliğinin kabul edilmesi ve sonrasındaki gelişmelerin TL'nin değerinde yarattığı değişimler şöyle:

TL'NİN DEĞERİ (Merkez Bankası Döviz Alış Kurları)		
Tarih	1 Dolar/TL	1 Euro/TL
3 Kasım 2002 AKP'yi iktidara getiren seçim günü	1,6700	1,6612
15 Mart 2003 Tayyip Erdoğan'ın Başbakan olduğu gün	1,6391	1,7670
10 Ağustos 2014 Tayyip Erdoğan'ın Cumhurbaşkanı seçilmesi	2,1489	2,8779
16 Nisan 2017 Anayasa Referandumu	3,6801	3,9083
17 Nisan 2018 Devlet Bahçeli'nin Erken Seçim Çağrısı Yapması	4,0980	5,0747
19 Haziran 2018 Recep Tayyip Erdoğan'ın "Yetkiyi verin faizle şunla bunla nasıl uğraşılır göreceksiniz" dediği gün.	4,7545	5,4969
31 Aralık 2019 (Bu yıl başı)	5,9402	6,6502
23 Ekim 2020	7,9379	9,3941

(Not: Merkez Bankası döviz alış kurları esas alındı)

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

O GUNDEN BUGUNE KURDA YAŞANAN ARTIŞ (%)		
Tarih	Dolar	Euro
3 Kasım 2002 AKP'yi iktidara getiren seçim günü	375,3	465,5
15 Mart 2003 Tayyip Erdoğan'ın Başbakan olduğu gün	384,3	431,6
10 Ağustos 2014 Tayyip Erdoğan'ın Cumhurbaşkanı seçilmesi	269,4	226,4
16 Nisan 2017 Anayasa Referandumu	115,7	140,4
17 Nisan 2018 Devlet Bahçeli'nin Erken Seçim Çağrısı Yapması	93,7	85,1
19 Haziran 2018 Recep Tayyip Erdoğan'ın "Yetkiyi verin faizle şunla bunla nasıl uğraşılır göreceksiniz" dediği gün.	67,0	70,9
31 Aralık 2019 (bu yıl başına göre)	33,6	41,3

O GUNDEN BUGUNE TL'NİN DEĞERİNDEKİ AZALIŞ (%)		
Tarih	Dolar	Euro
3 Kasım 2002 AKP'yi iktidara getiren seçim günü	-79,0	-82,3
15 Mart 2003 Tayyip Erdoğan'ın Başbakan olduğu gün	-79,4	-81,2
10 Ağustos 2014 Tayyip Erdoğan'ın Cumhurbaşkanı seçilmesi	-72,9	-69,4
16 Nisan 2017 Anayasa Referandumu	-53,6	-58,4
17 Nisan 2018 Devlet Bahçeli'nin Erken Seçim Çağrısı Yapması	-48,4	-46,0
19 Haziran 2018 Recep Tayyip Erdoğan'ın "Yetkiyi verin faizle şunla bunla nasıl uğraşılır göreceksiniz" dediği gün.	-40,1	-41,5
31 Aralık 2019 (Bu yıl başına göre)	-25,2	-29,2

İcra Dairelerindeki Dosya Sayısı 23 Milyonu Geçti

- İcra takiplerinin Covid 19 salgını nedeniyle üç aya yakın bir süre durdurulmuş olmasına rağmen, icra dairelerinde bekleyen (UYAP üzerinden açılan dosyalar) dosya sayısı son bir yılda 1 milyon 752 bin adet artarak 23 Ekim itibarıyla 23 milyon 61 bine yükseldi.
- Bu yıl 4 milyon 921 bin yeni icra dosyası gelirken, 3 milyon 962 bin dosya ise sonuçlandırıldı. Geçen yıldan devredenlerle birlikte halen derdest olan dosya sayısı 23 milyon 61 bine yükseldi.
- İcra takipleri 21 Mart-21 Haziran 2020 tarihleri arasında durdurulduğu için icra dairelerine gelen dosya sayısında geçen yıla göre yüzde 35,1 oranında azalma yaşandı. Bu azalmaya rağmen derdest dosya sayısında artış sürüyor.

Bitkisel Üretim Tahmini

- Türkiye'nin bu yılki tarım üretimine yönelik ikinci tahmin sonuçları açıklandı. Buna göre önceki yıla göre tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerde yüzde 7,3, sebzelerde yüzde 1,6, meyveler, içecek ve baharat bitkilerinde yüzde 7,3 oranında artış yaşandı.
- Bu yıl üretim miktarının tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerde 68,5 milyon ton, sebzelerde 31,6 milyon ton, meyveler, içecek ve baharat bitkilerinde 23,9 milyon ton olarak gerçekleşeceği tahmin edildi.

2021 BÜTÇE YASASI TEKLİFİ, İÇİ BOŞ BİR METİN

2021 bütçe yasası teklifi, faiz-borç-maaş ve müteahhitlere ödeme yapmanın ötesinde bir özelliği olmayan içi boş bir metindir!

2021 bütçe yasası teklifi, faiz-borç-maaş ve müteahhitlere ödeme yapmanın ötesinde bir özelliği olmayan içi boş bir metindir. Vergi gelirlerinde öngörülen artış hedefi, yeni vergilerin ya da mevcut vergi oranlarında yüksek artışların habercisidir! 1,3 trilyonluk bütçenin yılsonu açığının bu yıla kıyasla yüzde 76 artarak 245 milyar TL olarak öngörülmesi, açık hedefinin sapmaya uğrayacağını ve açığın finansmanı için borçlanılacağını gösteriyor.

1 trilyon 346 milyar TL tutarında bir büyüklükten oluşan 2021 yılı merkezi yönetim bütçesinde bu yıla göre artış yüzde 18,6 düzeyinde. Diğer deyişle bütçe ödenekleri 2020 bütçesine göre yaklaşık beşte bir artırılmış.

2020 bütçesinde 139 milyar TL olan faiz harcamaları 2021 bütçe teklifinde 40 milyar TL artışla 179 milyar TL'ye yükseltilmiş, faize ayrılan tutar yaklaşık yüzde 30 artırılmış.

Faiz lobisiyle mücadele iddiasını sık sık yineleyen, faizin tüm kötülüklerin anası olduğunu söyleyen iktidar faiz ödemelerinde, faize ayrılan payda çok cömert. Korona salgınında sosyal yardım alan kayıtlı 2 milyon aileye bir defaya mahsus 1000'er TL dağıtmakla övünen iktidarın hazırladığı bütçede faize ayrılan 179 milyar TL ile 83 milyon nüfusun her bireyine karşılıksız 2.150 TL dağıtmak, destek olmak mümkün!

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

2020 bütçesine göre yüzde 17,6 artırılarak 922 milyar TL olarak hedeflenen vergi gelirleri, TBMM'ye getirilen torba yasada Cumhurbaşkanına verilen yüzde 5'e kadar Kurumlar vergisi indirim yetkisi ile daha baştan tutarsız. Bunun yanında 2021 için yüzde 9,9 olarak hedeflenen enflasyona karşılık vergi gelirlerinin neredeyse bunun iki katı düzeyinde ve yüzde 17,6 artacağına öngörülmesi dikkat çekici.

- Enflasyonun iki katına yakın vergi geliri artışı hedefi yeni vergilerin ya da mevcut vergilerde yüksek oranlı ek artışların habercisi.

1,3 trilyonluk bütçe giderleri toplamının 922 milyarının, yani üçte ikisinin vergi gelirlerinden karşılanması öngörülüyor. Kalan kısım vergi dışı gelirlerden karşılanacak.

- Elde satacak, özelleştirilecek bir şey de kalmadığı için bu üçte birlik vergi dışı gelirin ne olduğu, nereden sağlanacağı boşlukta.

Gelirlerin giderleri karşılamakta tamamıyla yetersiz kalacağı, yasa teklifine yazılan rakamların da tutmayacağı bilindiği için 2021 yılsonu bütçe açığı hedefi, 2020'ye göre yüzde 76,5 artışla 245 milyar TL olarak hesaplanmış.

Bu yılın bütçesinde yılsonu açık hedefi 138,9 milyar TL idi ve daha temmuz ayında aşıldı. Yılsonunda muhtemelen gerçekleşen açık 200 milyar ve üzerinde olacak. O yüzden de 2021'de 245 milyar TL açık hedefi hayali bir hedef. Muhtemelen bu tutar en az 2 katı bir sapmaya uğrayacak.

Öncelikle bütçe harcamalarına ve ayrılan ödeneklere bakıldığında faize, personel maaşlarına, sosyal güvenlik açıklarının kapatılmasına ve cari transferlere ayrılan tutarlarla tamamıyla bir borç-faiz-maaş ödeme bütçesi. Buna bir de DSİ ve Karayolları ödeneklerindeki yüklü artışlara bakarak müteahhitlerin ödemelerini aksatmama bütçesi olduğunu ilave edebiliriz.

Bütçede cari transferlere ayrılan pay tek başına bütçe giderlerinin yüzde 40'ından fazlasını ve personel giderlerinin de yüzde 26'sını oluşturuyor. Yani bütçenin üçte ikisi sadece bu iki kaleme gitmiş.

Personel giderleri 2020 bütçesine kıyasla üçte bir artırılırken, bu aynı zamanda kamunun istihdam deposuna dönüştüğünü personel maaşlarına çok büyük kaynak ayrıldığını gösteriyor. Daha önce vurguladığım gibi kamu istihdamı 5 milyona yaklaşırken, partizan kadrolaşma ve iktidara yakın kişilere birden çok maaş imkânıyla **iktidarın bankamatik personel istihdamının yükünü devlete ve bütçeye yıktığı anlaşılıyor!**

1 trilyon 346 milyar TL tutarında Bütçe teklifinde, DSİ ödeneklerinde yüzde 139 ve Karayollarında yüzde 84 artış yapılması, müteahhitlerin kollandığını gösteriyor!

Salgın sürecinde en büyük ödeneklerin sağlık ve eğitime ayrıldığını öne süren iktidarın meclise sunduğu bütçe teklifinde asıl dikkat çeken salgına rağmen ulaştırma yatırımları içerisinde Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ) ödeneklerinde yüzde 139 ve Karayolları ödeneklerindeki yüzde 84 artış yapılması. İktidar salgına, işsizliğe, artan yoksulluğa rağmen önceliği, derdi ve tasası müteahhitler!

DSİ ve Karayolları ödeneklerindeki bu yüksek oranlı artışlar iktidarın vatandaşlara kıyasla tercihinin müteahhitlerden yana olduğunu gösteriyor.

Bütçenin 'Yatırım ve İstihdamın Desteklenmesi' başlığı altında sıraladığı ödeneklere bakıldığında organize sanayi bölgelerine ve küçük sanayi sitelerine 2021 yılında sadece 1,1 milyar lira ayrılırken sanayiciye ve sanayi yatırımcılarına ayrılan bu tutar bütçe harcamalarının BİNDE 1'i bile değil!

Aynı başlık altında tarımsal kredi faiz desteği ödemelerine 5,5 milyar TL, Hazine destekli kefalet kredisi için 5,5 milyar TL, ihracat desteği için 4,1 milyar TL, küçük esnafın finansla erişimi için 3,8 milyar TL ayrılmış. Yani organize sanayi bölgeleri, küçük sanayi siteleri ile birlikte altta tarım, ihracat, sanayici, küçük esnaf için ayrılan tutarları göz önünde bulundurduğumuzda çok çarpıcı bir tablo ortaya çıkıyor.

Yatırım yapacak olan, istihdam yaratacak olan sanayiciye, üretim yapacak olan çiftçiye, ülkeye döviz kazandıracak olan ihracatçıya ayrılan ödenekler, faize ayrılan tutarın yanında bahşış ya da çerez parası bile değil.

Bu da iktidarın gerçekte sanayiciye, üretime, tarıma, ihracata, küçük esnaf ve sanatkâra, KOBİ'lere bakış açısını yansıtan en somut gösterge.

Dolayısıyla **2021 Bütçesi**, halkın en geniş kesimlerine hiçbir şey vaat etmeyen, üretimi, yatırımı, istihdamı, toplumsal refahı ve ilerlemeyi önemsemeyen, üçte ikisi milletten toplanan vergilerle finanse edildiği halde, aslan payının halka değil, faiz lobisine, iktidar müteahhitlerine, devlete yığılan partizan memur kadrolarına ayrıldığı ve iflası daha bugünden ilan edilmiş bir bütçe teklifidir.

Dikiş tutmayacağı peşinen ortada olan ve yüksek faizle borçlanarak açıkları kapatılmaya çalışılacak bir bütçedir. **Bu bütçeden sosyal refah, büyüme, kalkınma, istihdam, gelecek umudu çıkmaz!**

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

2021 Bütçesi, Cumhurbaşkanı Hükümet Sistemine geçildikten sonra hazırlanan üç bütçede olduğu gibi yılın yarısında **yama tutmayacak, tüm hedefleri, rakamları iflas edecek!**

İKTİDAR, TORBA YASA İÇİNE GİZLENEN DEĞİŞİKLİK İLE 7'NCİ KEZ SERVET AFFI-VARLIK BARIŞI GETİRİYOR!

İktidar asgari ücretin vergiden muaf tutulması çağrılarına kulak tıkayıp, yıllardır maaş-tazminat alamayan-hak arayan maden işçilerinin üzerine polis ve jandarmayı yollarken, torba yasa içine gizlenen değişiklik ile 7'inci kez Servet Affi-Varlık Barışı getiriyor. Düzenlemeyle, kayıt dışı servetini 'aklamak' isteyenlere, inceleme-soruşturma yapmama, serveti nerden edindiğini sormama, daha da önemlisi 'hiçbir vergi almama' taahhüdü veriliyor!

Cumhurbaşkanı talimatıyla AK Parti grubu tarafından 'İstihdam paketi' ambalajıyla Meclise sunulan torba yasaya gizlenen Varlık Barışı düzenlemesi 2008'den bu yana AK Parti hükümetlerinin çıkarttığı 7'inci kayıt dışı servet affıdır. İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'ne monte edilen düzenleme ile yurtiçinde beyan edilmeyerek, vergisi ödenmeyerek devletten kaçırılan, ya da yurt dışında offshore bankalarda, vergi cennetlerinde saklanan kaynağı belirsiz, beyan edilmemiş servetler aklanıyor, hiçbir şey talep edilmeksizin affediliyor.

İlki 2008 yılında küresel finansal kriz sürecinde yasalaştırılan 'Varlık Barışı' adı altında yapılan servet affı düzenlemesi, bugüne kadar geçen 12 yılda 6 kez daha yasalaştırılarak kayıt dışı-gizli servetlerin aklanması imkânı sunuldu.

Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın başbakanlığındaki hükümetler ve 2014'ten bu yana da Cumhurbaşkanı olduğu dönemde AK Parti'nin en fazla önem verdiği konuların başında 191 kez değiştirilen Kamu İhale Kanunu (KİK) ve şimdi yedincisi meclise getirilen kayıt dışı servetlerin aklanması oldu. AK Parti hükümetlerinin 18 yıl boyunca toplam 70 maddelik KİK ile ilgili yaptıkları değişiklikler, getirilen istisna-muafiyet-kıyak ihale dağıtmaya zemin hazırlama değişiklikleri yasanın madde sayısının iki katından fazla.

Devletten kaçırılan, beyan edilmeyen, vergisi ödenmeyen, kaynağı ve hangi yollarla elde edildiği meçhul kazançlar içinse hemen her 1,5-2 yılda bir gizli servetlerin affı yasası çıkartıldı. Erdoğan'ın başbakanlığı ve cumhurbaşkanlığı süresince şimdiye kadar 2008, 2011, 2013, 2016, 2018, 2019 yıllarında varlık barışı-servet affı yasaları uygulamaya konuldu.

2019'da çıkartılan son yasada yer alan yetki çerçevesinde ise servet affının süresi altışar aylık dönemlerle son olarak bu yılın 31 Aralık tarihine kadar uzatıldı. TBMM gündemindeki torba yasada monte edilen yeni değişiklik yasalaştığı takdirde, servet affının süresi 1 Ocak'tan itibaren 30 Haziran 2021'e kadar yeniden kesintisiz şekilde devam etmiş olacak.

Ancak iktidarın bu kez TBMM'ye getirdiği değişikliğin öncekilerden en önemli farkı, Türkiye'ye getirilecek ya da yurtiçinde gizlenen beyan edilecek servetler için hiçbir şekilde kaynağının sorgulanmayacağı, vergi incelemesi yapılmayacağı, vergi talep edilmeyeceği konusunda iktidar ve Maliye Bakanlığı tarafından yasayla güvence verilmesi, taahhütte bulunulması.

Önceki düzenlemelerde cüzi oranlarda talep edilen vergilerle servetleri aklama olanağına rağmen iktidar sözcülerinin açıklamalarına göre yurt dışında tutulan ve 170-250 milyar dolar arasında tahmin edilen servetler Türkiye'ye getirilmedi. Bunda da en önemli etken iktidara, uygulanan ekonomik politikalara güvensizliğin yanı sıra asıl yasada yer alan hükümlere iktidarın uyup uymayacağı, bir gecede her şeyin değiştirilip değiştirilmeyeceği, servetlere el konulup konulmayacağı kaygısıydı.

Anayasayı, yasaları çiğnemekte sakınca görmeyen, AYM kararlarını kale almayan bu kararlara uymayacağını açık şekilde ilan eden bir idari ve hukuki sistemde, yasa değişikliğindeki vergi almama, inceleme-soruşturma yapmama, kaynağı sorgulamama taahhüdüne kim inanacak? Bir gecede tek maddeyle yasanın değiştirilip yayınlanacak bir Cumhurbaşkanı kararıyla beyan edilen tüm servetlere Maliye tarafından vergi tahakkuk ettirilip, MASAK tarafından kara para incelemesi başlatılıp, iktidar tarafından el konulursa, servet sahipleri hangi yargıya, hangi hukuk devletine güvenecek?

Yurtiçinde bulunan kayıt dışı servetleri beyan ederek düzenlemeden yararlanmak isteyenler içinse Gelir veya Kurumlar Vergisi mükellefi olma koşulu aranacak. Vergi mükellefi olmayanlar uygulamadan yararlanamayacak. Yurtiçinde vergi mükellefi olmayanların düzenlemeden yararlandırılmaması, yastık altındaki varlıkların sisteme girmesi yönünden önemli bir handikap ve çelişki.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

2008'deki ilk uygulamada beyan edilen servet tutarı 14 milyar TL, 2013'teki ikinci uygulamada ise 10,5 milyarda kaldı. Daha sonraki servet aflarında beyan edilen ve getirilen tutarlar resmi olarak açıklanmadı. 2019'daki düzenlemenin dört kez 6'şar ay uzatılması umulan düzeyde servet beyanı olmadığını işareti. Anayasanın bile pervasızca çiğnendiği hukuk ve yargı güvencesinin olmadığı bir ortamda torba yasadaki bir maddeyle verilen güvenceye inanarak milyar dolarlarını, altın ve diğer varlıklarını Türkiye'ye getirmek için herkesin sıraya gireceğini sanmak gerçekçi değildir.

'İSTİHDAM DEĞİL İSTİSMAR PAKETİ'

İktidarın 'İstihdam Paketi' adıyla TBMM'ye getirdiği 43 maddelik torba yasa teklifi, çalışanların haklarının istismarı paketidir.

İktidarın 'İstihdam Paketi' adıyla TBMM'ye getirdiği 43 maddelik torba yasa teklifi, çalışanların haklarının istismarı paketidir. Çalışanların kazanılmış haklarının gasp edilmesi, işverenlere kayıt dışı sosyal güvencesiz işçi çalıştırma imkânı sağlanması, kıdem tazminatının törpülenmesi yanında, bugüne kadar istihdam artışı sağlamayan istihdam teşvikleri artırılarak, işverenlere yeni kaynakların aktarılmasını içeren adaletsiz bir düzenlemedir!

Pek çok kanunda değişiklik içeren bu torba düzenleme iktidarın söylemlerinin tam aksine, çalışanların mevcut kazanılmış haklarının gasp edilmesini, milyonlarca çalışanın sosyal güvenceden yoksun kılınmasını öngören bir İSTİSMAR paketidir. Cumhurbaşkanına Kurumlar Vergisi oranlarını en az 5 puan düşürme yetkisi veren düzenleme de istihdam paketi adı altındaki bu torba yasada yer alırken, çalışanlardan kesilen gelir vergisinde herhangi bir indirim yer almıyor. İşsizlik Sigortası Fonu'ndan işverenlere sağlanan desteklerin daha da artırılmasını içeren değişikliklerin büyük bölümü işverenlere, sermayeye, şirketlere, kurumlar vergisi mükelleflerine yönelik teşvik, destek, kaynak aktarmayı kapsarken, fondan çalışanlara yapılacak ödemelere yönelik bir artış, destek söz konusu değil. Düzenlemede yer alan kurumlar vergisi indirimleriyle bir yandan devletin vergi gelirlerinin azalması diğer yandan da İSF'den işverenlere aktarılan destek-teşvik ve kaynakların artırılmasına paralel olarak fon kaynaklarının tükenmesi sonuçları ortaya çıkacak.

Son üç yılda açıklanan istihdam paketleriyle istihdamın artırılması, yeni istihdam alanlarının açılması için İSF'den, bütçeden, hazineden işverenlere aktarılan destek, teşvik, SGK prim desteği vb. ödemelerin toplamı 130-140 milyar TL düzeyine ulaşırken aynı dönemde istihdam edilenlerin sayısı 2 milyon kişiden fazla azaldı. Çalışanların 25 yaş altı ve 50 yaş üstü olarak tasnif edilerek bu iki kesim için güvencesiz çalıştırma, kıdem tazminatı hakkının kısıtlanması, işverenlere kayıt dışı istihdam olanağının sunulması, çalışma hayatının ve çalışma barışının yok edilmesidir. Bu düzenleme daha önce taşeron işçilerin kadroya alınması için yürütülen mücadeleyle elde edilen kısmi kazanımların ortadan tümüyle kaldırılması, çalışma hayatında taşeronlaşmanın en geniş şekilde yaygınlaştırılmasına yasal zemin hazırlamaktır.

25 yaş altı-50 yaş üstü ayrımcılığıyla halen bu yaş sınırlarındaki gençler, işsizler emeklilik hakkı elde edebilmek için uzun yıllar beklemek zorunda kalacak ya da bu hakkı tümünden kaybedecekler. 50 yaş ve üstü çalışanlar ise büyük bölümü yeni EYT'liler konumuna gelecek ve mevcut EYT'lilerin de hak kayıplarına yeni ilaveler söz konusu olacak.

TÜİK PİŞMAN!

TÜİK yöntem değiştirdiğine pişman oldu! TÜGE yeni yöntemle düşerken, eski hesaplama yöntemine göre arttı.

Eylül ayında Tüketici Güven Endeksi (TÜGE) hesap yöntemini değiştiren ve gerekçe olarak AB Komisyonu tarafından alınan tavsiye kararına uyacağını belirten TÜİK'in bu hesabı da tutmadı. TÜGE yeni yöntemle düşerken, bu kez eski hesaplama yöntemine göre arttı. Muhtemelen TÜİK yöntem değiştirdiğine pişman olmuştur ancak artık komediye dönüşen bu hesap ve endeks oyunlarıyla kendi saygınlığını hızla tüketiyor!

Yeni değişiklikle TÜGE'yi oluşturan 4 alt endeksten, 'gelecek 12 aya ilişkin işsiz sayısı beklentisi ve tasarruf etme ihtimali' endeksleri çıkartılarak, yerlerine 'mevcut dönemde hanenin maddi durumu ve gelecek 12 ayda dayanıklı tüketim malı alıp-almama düşüncesi' endeksleri eklendi. Hesap değişikliğiyle TÜGE'nin eylül ayında 20 puan artması sağlandı. Ancak kâğıt üzerindeki bu güven artışının gerçeği yansıtmadığı ve TÜGE'nin gerilediği açıklanan ekim ayı verileri ile açığa çıktı.

Açıklanan Ekim ayı verileriyle TÜGE 81,9 puan oldu. Böylece güven Eylül'e göre 0,1 puan gerilerken, eski yöntemle hesaplanmış olan 2019 Ekim ayına göre ise 3,4 puan yükseldi. AB tavsiye kararı çerçevesinde hesaplamada esas alınan alt endeksler itibarıyla bakıldığında, Ekim TÜGE'sinde Eylül'e göre;

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- Hanenin maddi durum alt endeksi 2,4 puan (yüzde 3,3) geriledi
- Gelecek 12 ayda hanenin maddi durum beklentisi 0,4 puan (yüzde 0,6) arttı
- Gelecek 12 ayda genel ekonomik durum beklentisi 1,9 puan (yüzde 2,3) düştü
- Gelecek 12 ayda dayanıklı tüketim malı alma düşüncesi 3,6 puan (yüzde 3,9) arttı.

Yeni formüle göre tüketici güveninde gerileme yaşanırken, eski yöntemle hesaplanan endeks ise geçen aya göre 1,7 puan (yüzde 2,7) artışla 63,5 puana çıkarak 2018 ağustos ayından bu yana 26 ayın en yüksek değerine ulaştı. Bu yükselişi sağlayan en önemli etken eski endekste yer alan ve yeni endekste çıkartılan 'gelecek 12 ayda tasarruf etme ihtimali' alt endeksinin 30,4 puan ile şimdiye kadarki en yüksek değerine çıkmasının yanında, yine değiştirilen endekste çıkartılan 'işsiz sayısı beklentisi' alt endeksinin de yüzde 5 yükselmesi.

Yani TÜİK iki alt endeksi ve hesaplama yöntemini değiştirmemiş olsaydı TÜGE'de ciddi bir artış söz konusu olacağı gibi Hazine ve Maliye Bakanı için de 'Yeni ekonomi politikalarının uçuşa geçmesiyle güven de uçuşa geçti' şeklinde bir tweet atma imkânı ortaya çıkacaktı.

TURKCELL'E DEVLETLEŞTİRME

Türkiye'nin halka açılan ilk özel GSM operatörü Turkcell, hisse operasyonu ile devletleştirildi ve TVF'nin kontrolüne geçti!

Türkiye'nin New York borsasında halka açılan ilk özel GSM operatörü Turkcell son yapılan hisse operasyonu ile devletleştirildi ve TVF'nin kontrolüne geçti. TVF; Turkcell, Türk Telekom'un hazine hisseleri, Turksat ile birlikte Türkiye'nin en büyük, dünyanın sayılı GSM, telekomünikasyon, Uydu Haberleşme, Kablo TV, İnternet şirketlerinin hâkimi konumuna geldi. Turkcell'in şirketleri ve ortaklıkları da TVF kontrolüne girdi!

Türkiye'nin New York borsasında halka açılan ilk yerli özel sektör şirketi ve ilk Türk şirketi olan Turkcell ortaklık ve sermaye yapısında yıllardır çözilemeyen sorunlar, Ziraat Bankası'na olan kredi borçları nedeniyle yapılan bir finansal-hisse operasyonu ile TVF'ye geçti. Devredilen hisselerle birlikte TVF, yüzde 15'i imtiyazlı 'altın hisse' olmak üzere, yüzde 26,2 ile Turkcell'de hakim hissedar ve yönetimi belirleme hakkına sahip oldu. GSM operatörü Turkcell ile birlikte Turkcell'in internet servis sağlayıcı kuruluşu Turkcell Superonline başta olmak üzere Turkcell'in Azerbaycan, Kazakistan, Ukrayna, Moldova, Gürcistan'daki şirketleri, Almanya'daki Turkcell Europe GSM operatörleri ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki (KKTC) yüzde 100 hissesine sahip olduğu KKTCCell de TVF kontrolüne geçti! Turkcell hisselerinin devriyle birlikte TVF, portföyündeki Türk Telekom'a ait hazine ve Ulaştırma bakanlığı hisseleri, Uydu hizmetleri ve Kablo TV-İnternet kuruluşu Turksat, ile birlikte Türkiye'nin en büyük, dünyanın da sayılı GSM, internet, uydu haberleşme şirketlerinin sahibi, hakim ortağı konumuna geldi.

Turkcell Superonline'in dijital TV platformu, Türk Telekom'un dijital TV kuruluşu TiViBu ve internet servis sağlayıcı şirketi TNet ve diğer yan kuruluşlarla birlikte iktidarın kontrol ve yönetimindeki TVF, GSM, mobil iletişim, İnternet, Dijital platform TV yayıncılığı, yüzlerce TV kanalı ve radyoya uydu frekans sağlayıcı Turksat da göz önünde tutulduğunda iletişim, haberleşme, dijital ve uydu yayıncılığı, kablo yayıncılığı pazarında hakimiyet oldu.

Bu süreç aynı zamanda elektronik iletişim, elektronik medya, internet mecralarının devletin ve dolayısıyla iktidarın denetim ve kontrolüne girmesi anlamına geliyor.

İktidara geldikten sonra kamuya ait Türk Telekom'u özelleştirmekle övünen iktidar, bu operasyonda Lübnanlı Hariri ailesinin milyarlarca dolarlık vurgununa zemin yaratırken, bugün geldiği noktada ise **Turkcell'in TVF'ye devriyle ülkemizin ilk ve en büyük özel telekomünikasyon şirketini 'devletleştirmiş' oldu!**

"EKMEK BULAMIYORSAN KEYİF ÇAYI İÇ" DÖNEMİ BAŞLADI

Tüm dünya ve ülkemiz salgınla boğuşuyor. Sağlık Bakanı; "Salgın Anadolu'da zirve yaptı, riskli bir yükselişe karşı karşıyayız, son birkaç günde riskin boyutunu aşmış durumdayız" diyor. Salgının yönetiminde ipin ucu kaçmış durumda... Açıklanan hasta ve vefat sayılarına artık kimse güvenmiyor. Sarayın kibirli adamı ve ortağı salgınla değil; salgınla mücadele eden doktorlarla uğraşılıyor. Yüz yüze eğitimde de, uzaktan eğitimde de keşmekeş sürüyor. İstanbul'da pandemi toplantısı yapılıyor. Milletten seçtiği Büyükşehir Belediye Başkanımız, toplantıya çağırılmıyor. Beş maskeyi millete bedava dağıtamayan hükümet, şimdi grip aşısında da patinaj yapıyor. Sağlık Bakanlığı, "Dünyada aşı üretiminde sıkıntı var" diyor. Ne olduğu belirsiz bir risk belirleme sistemiyle, vatandaşlarımıza grip aşısı karneyle dağıtılıyor. Şikâyetler de sel olup akıyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Bu Kadar Beceriksizliğe Ancak Pes Denir

Bir vatandaşımız... 65 yaşında, Parkinsonizm hastası, aynı zamanda KOAH hastası aynı zamanda yüzde 97 engelli raporu var, ama bu yurttaşımızı grip aşısını hak eden risk grubunda saymıyorlar. Bir başka vatandaşımız... 72 yaşında, bypass olmuş, dört beş raporlu ilaç kullanıyor. Ona da “Sana aşı yok” diyorlar. Türk Eczacılar Birliği'nin girişimiyle, yurtdışından 1,5 milyon doz grip aşısı getirilecek. Bürokratik yazışmalar uzayınca, bu çok kritik dönemde aşıları İran'a kaptırıyorlar. Hayat Eve Siğar'a HES; bu kadar beceriksizliğe de ancak PES denir.

Devlet Kurumları Liyakatsizlikle Yıpranıyor

Devletin yerleşik kurumları, liyakatsizlik nedeniyle hızla yıpranıyor. Bu hafta TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda, bütçe görüşmeleri başlıyor. Hükümetin, “TBMM'ye zamanında gönderme özenini göstermediği” bütçe, Saray'ın, Saray müteahhitlerinin, faiz lobilerinin yüzünü güldüren, ama vatandaşa “yoklukta sabret” diyen ve milletimize askıda ekmekten başka bir şey vadetmeyen bir bütçe... Önümüzdeki yıl faizlere ödenecek paradaki artış, toplanacak vergilerdeki artışın iki katı olacak. Buna karşılık vatandaşa hizmet için yapılacak harcamalardaki artış, vergilerdeki artışın ancak yarısı olacak... Milletlin ödeyeceği vergilerle, faiz lobileri ihya edilecek. Ve gelecek yıl devletimiz asgari 246 milyar lira daha borçlanacak.

Bu Vergi Alınacak mı, Alınmayacak mı?

Bütçe son derece özensiz hazırlanmış. Tek bir örnek vereyim, meclise getirdikleri Torba Yasa'da Konaklama Vergisi'ni bir yıl erteleyip 2022'ye bırakacaklarını söylüyorlar. Ama 2021 bütçesinde, Konaklama Vergisi'nden 1 milyar TL gelir yazılmış. Bir karar verin, 2021'de Konaklama Vergisi alacak mısınız, almayacak mısınız?

Dolar, 2023 İçin Öngördükleri Seviyenin Üzerinde

Bu tek adam vesayet rejiminde, devlet kurumları liyakatsizlik ve öngörüsüzlükle malul edildi. Daha birkaç gün önce getirdikleri OVP de, ortalama dolar kurunun 2020 yılında 6 lira 91 kuruş olması öngörülmüştü. Yine bu kura dayanarak milli gelirimizin de bu yılsonunda 702 milyar dolar olacağı tahmin edilmişti. Dolar 8 lirayı aştı. Euro ise 10 liraya koşuyor. OVP'ye göre dolar kuru 2023'te 8 lira 2 kuruş olacaktı. Hem de gösterge devlet tahvili faizinin yüzde 14'ü aşmasına rağmen... faiz artıyor, kurda başını alıp gidiyor. Bindik bir alamete, gidiyoruz kıyamete...

Kendini Alkışlayan Sosyete Damat

Sosyal medyadan kendi kendini alkışlayan Sosyete Damadın bundan haberi var mı? Belli ki yok. Zaten açıklamıştı dolar kuruna da bakmayacaktı. 2020'de OVP kur tahmininin tutması için, yılın son aylarında doların ortalama 7 lira 34 kuruşa düşmesi gerekiyor. Bunun tabii olması mümkün değil. Bu yıl Milli Gelirimizin bu durumda OVP'de yazıldığı gibi 700 milyar doların üstünde olması da artık mümkün değil, bu bir hayal. Şimdi soruyorum, nereden nereye? 2013'de 1 trilyon dolara yaklaşan Milli Gelirden 2020'de 600 milyar dolara düşen Milli Gelire... İşte geldiğimiz yer bu.

2021'de İlk 20'den Düşüyoruz

Küresel tahminlere göre, 2021'de artık en büyük 20 ekonomi liginden de düşüyoruz. İlk 20'deki yerimizi, nüfusu neredeyse bizim dörtte birimiz olan Tayvan'a bırakıyoruz. 2014'te düğmesine basılan tek adam rejimi projesinin, milletimize ağır maliyeti her gün biraz daha görünür hale gelirken, Sosyete Damat çıkıyor; verdikleri kredilerle hormonlanmış bir dönemin ama sürdürülmesi mümkün olmayan bir dönemin göstergelerine bakıp, “Veriler, ekonomimizin büyüme patikasına girdiğini gösteriyor” diyor. Bütün bu verdiğiniz hormonlardan geri adım attınız.

Güven Yoksa Yatırım da İş de Aş da Olmaz

Hukuk ve adalet yoksa kimsenin canının, malının güvencesi de yoktur. Can ve mal güvenliği olmayan yerde yatırım yoktur. Yatırım yoksa iş yoktur, aş yoktur. Hukuku yok sayıp, Sanayileşme İcra Komitesi kurup, firmaların yapacakları ortaklıklara müdahale etmeye kalkarsanız, sonra da “Bunu yabancı ortaklıklar için yaptık” dersiniz, yerli, yabancı tüm yatırımcılar ürker. İş âlemi yatırımdan cayar. Vatandaşlarımız, boş tencereye, boş cüzdana mahkûm olur.

Milletin Korkmuyor, Canına Tak Etti Susmuyor

Bugün ülkenin her yerinden feryatlar yükseliyor. Ardahan'da bir çiftçimiz, bir besicimiz bağıyor: “Devlet gelsin, biz ineklerimizi teslim edelim olsun bitsin. Onları da yesinler, doymuyorlar çünkü. Bir canımız kaldı verecek” diyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Antalya’da bir vatandaşımız sokak röportajına katılıyor. Ekonomideki hataları ve Saray hükümetini eleştiriyor. Bunun üzerine evini polisler basıyor. Artık insanların konuşmasından, dertlerini televizyonlarda anlatmasından da korkuyorlar. Ama millet korkmuyor, canına tak etti susmuyor.

Bir esnaf Denizli’de Vali’ye, “Canıma yetti. Gebermek istiyorum” diye bağıyor.

Ekmek Bulamıyorsan Keyif Çayı İç Dönemi

Dün de Malatya’da, servis ve minibüs esnafı Erdoğan’a çektikleri sıkıntıları anlattı. Erdoğan önce, “Tamam dediklerine kabul” dedi. Biz de şaşkıncı galiba “Vatandaş karşısında ilk defa nedamet getiriyor” zannettik. Ama esnaf “10 aydır işsiziz, eve ekmek götüremiyoruz” deyince, Saray’ın o meşhur kibri geri döndü. “Bu çok abartılı” deyip vatandaşı susturdu. Esnafa bir çay torbası verip, “Bu keyif çayı, iç bunu derdini unut” dedi. Bütün bunları da Malatya’daki Oda Başkanı, hesabından yayınladı. Anlaşılan Türkiye artık, “Ekmek bulamıyorsa, keyif çayı içsinler” dönemine girdi.

Varsa Borç, Yoksa Faiz

Okul servisi deyip geçmeyin... Bu sorun ülke genelinde 200 bin esnafı ve bu servislerde çalışan yaklaşık 400 bin kişiyi ilgilendiriyor. Bu insanlar 6 aydır mağdur. Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu servisçi esnafının sorunlarını ve çözümlerini defalarca dile getirdi. Ama hükümetin aldıracağı yok. Varsa borç, yoksa faiz... Bu da esnafın derdine derman olmuyor. Bütün dünyanın yaptıklarına bakın onu yapın, esnafa sizin kararlarınız nedeniyle mahrum kaldığı geliri ödeyin. Sigortasını, vergisini erteleyin.

Millet İçin Yapacakları Bir Şey Kalmadı

Bugüne kadar hiçbir yönetim, milletimizin talepleri karşısında bu kadar çaresiz, bu kadar bigane kalmamıştı. Bunların millet için yapacak tek bir hayırlı işi kalmamıştır. Milletimizde bunları görmektedir, notlarını vermektedir, artık sabırsızlıkla beklediği sandıkta, biletlerini kesecek evlerine gönderecektir. İşte bunu gördükleri için artık varsa yoksa yandaşlarına çalışıyorlar. Millete veriyorlar talkını, yandaşları yutuyor salkımı.

Yine Dolar Bazında Fiyat Garantisi

Şimdi burada bunun son örneği de TBMM’ye gelen bu yasa teklifinde görüyoruz. Bu teklifle, Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik yapılması amaçlanıyor. Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizması, yani YEKDEM’de önemli değişiklikler yapılıyor. Her şeyden önce, biz, Yenilenebilir Enerjinin desteklenmesine karşı değiliz. Bir daha söylüyorum, biz Yenilenebilir Enerjinin desteklenmesi gerektiği kanaatindeyiz. Hala daha desteklenmesi kanaatindeyiz. Ama biz destek diye “dolar bazında fiyat garantisi” verilmesine karşıyız. Bizim milli paramız Türk Lirası. Dolar değil. Bir de bu düzenlemede, 2010 sonundaki dolar cinsinden verilen fiyatlar üzerinden yeni garantileri veriyorlar. El insaf... O gün 1,5 TL olan dolar kuru; şimdi 8 lira. Üstüne üstlük 10 yılda teknoloji değişti, yatırım maliyetleri yarı yarıya düştü, kullanılan girdi memleketimizin rüzgarı, güneşi, suyu... Siz daha hala daha 10 yıl öncenin dolar cinsinden fiyatını vererseniz bu olacak iş değil.

Geriye Doğru Fiyat Garantisini De Gördük

Bu teklifin 13. Maddesi, geriye doğru “fiyat garantisi imtiyazı” diye, bugüne kadar hiç karşılaşmadığımız bir mekanizma getiriyor. Bundan önce dolar bazında fiyat garantisi, 2015’ten sonra işletmeye alınmış santraller için yoktu. Şimdi getirdikleri bu düzenlemeyle, 2020 sonuna kadar işletmeye alınacak santrallere, dolar bazında eski ballı fiyatlardan garanti veriyorlar. Hem de 10 yıl süreyle. Hangi firmalar ve kimler bu işten nemalanacak? Bir de ömrünü tamamlamış lastikleri, bu yasayla biyokütle diye tanımlayacaklar. Kimi zengin etmek için, niye bunların bertarafını teşvik kapsamına alıyorsunuz? Mevcut kapasiteler dikkate alındığında, bu yasayla tüketiciye yüklenecek, yıllık 10 milyar civarında bir yük var. 10 yıllık garanti süresinde bu yük toplam 100 milyar doları geçecek, tüketicinin ve sanayicinin elektrik faturasına yansıtacak. Ne diyelim; yolu, yolsuzluk olarak görenlerin, “Yenilenebilir” enerjiyi de, “Yenilebilir” olarak görmesine hiç şaşmamak gerekir.

Eli ÖSO Bayraklılar Meydanlarda

Derler ki, “Dost bin ise azdır, düşman bir ise çoktur.” Tek adam vesayet rejimi elinde her alanda olduğu gibi dış politikada da kurucu ayarlarımızdan koptuk. İhvanca hayallerle, “Yurtta sulh, cihanda sulh” ilişkisinden bu iktidar uzaklaştı. Neticede elimizde kala kala yaklaşık 5 milyon Suriyeli, onlara bakmak için harcadığımız 50 milyar dolarlık koca bir fatura kaldı. Şimdi o Suriyeliler, İzmir’den, İstanbul’a kadar, ellerinde ÖSO bayraklarıyla, meydanlarda gösteri yapar hale geldi. Bu ülkede Somalî madencilere, çiftçilere, baro başkanlarına tanınmayan yürüyüş hakkı, ÖSO bayraklı Suriyelilere tanınıyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Gülüp Geçmek Yetmez

Ne yazık ki, Türkiye'miz dünyada yalnızlaştı. Çevremizde ne kadar ülke varsa bize karşı birleştirmeyi bu saray hükümeti başardı. Şimdi Suudi Arabistan, Türk ürünlerine boykot çağrısı yapıyor. Tarihi bağlarımız olan pek çok Kuzey Afrika ülkesi Suudi Arabistan'ın ardına takılıyor. Ama bu boykota karşı, Saray sözcüleri "Gülüp geçiyoruz" demekle yetiniyor. Bu, gülünüp de geçilecek bir iş değil. İhracatçı üreticiler şimdiden tesislerini yurtdışına kaydırmayı düşünmeye başladılar. Anlaşılan bu boykotu durdurmak için hükümetin hiçbir planı yok.

Dış Politika, AK Parti Kongrelerinde Malzeme Yapılıyor

Ne yazık ki yaşadığımız devlet krizi, dış politikamıza da sirayet etti. Dış politika bir devlet politikasıdır. Bu nedenle profesyonel bir bürokrasi eliyle yürütülmesi gerekir. Ama bugün bizim Dış İşleri Bakanlığı'nın adı var, kendi yok. Büyükelçiliklerimiz mütekeait AK Parti vekilleriyle doldu. Yolsuzluktan aklanmamış eski bakanlar şimdi büyükelçi oldular. Bugün, dış politikamız, AK Parti İl Kongrelerinde, iç siyasete malzeme yapılıyor.

Avrupa'daki Popülist Siyasetçilerin Ekmeği Olduk

Bu arada; Almanya'da cami, polis tarafından basılıyor, Fransa'da, Peygamberimiz Hazreti Muhammed'e hakaret eden karikatürlerin, düşünce özgürlüğü denilerek binalara asılmasına göz yumuluyor. Avrupa'nın popülist siyasetçileri İslam'a ayar vermekten bahsediyor. Türkiye düşmanlığı, seçime giden ülkelerde popülist siyasetçilerin en önemli ekmeği oluyor. Bu sorumsuzlukları önleme makamındaki AK Parti Genel Başkanı da bunların üstüne gideceğine bunu fırsat biliyor. Bağırıp çağırarak bu saygısızlıkları, hadsizlikleri, kendisi bu sefer içerde siyasete malzeme yapıyor. Bununla bir yandan da ekonomik buhranın üstünü örtmeye çalışıyor. Diplomasinin bir gücü de üslubundan gelir. Dış politika, il kongrelerinin malzemesi olunca, diplomatik üsluptan uzaklaşıyor. Diplomasinin zorlayıcılığı kullanılamaz hale geliyor. En haklı olduğumuz davalarımızı bile anlatmakta, savunmakta güçlük yaşıyoruz.

Askıda Ekmek, Bedava Kek, Kan Verene Ayçiçek

Halk aç, iş yok, millette para yok. Askıda ekmek, bedava kek, Kızılay'a kan verene 5 litrelik Ayçiçek yağı, milletin kafasına da çay torbaları atmak. Tabi bunlar algıyı yönetmeye yetmeyince, Parti kongrelerinde bağırarak, gürültü çıkararak buhranın üstünü kapatmaya çalışıyorlar. Ama bu arada, dünyada haklılığımızı tüketiyorlar umurlarında değil.

Ülkenin En Pahalı Hurdası

En çok gürültüyü boş teneke çıkarır. Bunu da herkes bilir. İl kongrelerinde "Ambargo uygularsanız uygulayın" diye rest çekmek, hörelenmek ne demek, siz bir NATO müttefikine, "Bana ambargo uygulayamazsın" deme, milletin hakkını savunma, ambargoyu önleme makamındasınız. Bu atarlı tavırlarla anlaşılan yine, "Bu can, bu tende kaldıkça rahibi vermem" senaryosu devreye sokuluyor. Nasıl rahibi bir emirle verdiyseniz; S 400'leri de hangarlara atıp, ülkenin "en pahalı hurdası" haline getirmeye hazırlanıyorsunuz. Ekonomide ve devlette sebep olduğunuz krizin üzerine, dış politika şalını örtemezsiniz. Çünkü orada da derin bir yalnızlık içindediniz. Yalnızlık krizindediniz. Bu yaptığınızı milletimiz artık çok iyi görüyor. Notunuzu veriyor. Artık önüme gelsin dediği sandıkta da sizi evinize gönderecek.

Adalet Devleti Ayakta Tutan Temel Direktir

Türkiye'de yaşanan devlet krizi, ülkedeki ekonomik buhranı giderek daha da derinleştiriyor. Can ve mal güvenliğimizi tehdit ediyor. Yaşanan bu sürecin en önemli nedeni adalet direğinin çökmesi... Farabi, "Sevginin kurduğu devleti, adalet devam ettirir." Derken. Aristo da, "Adalet devletin orta direğidir. Toplumun temeli haktır, ve hak, neyin adaletli olduğuna karar vermemizi sağlar" diyor. Konfiçyüs ise, adaleti her şeyin merkezine koyup "kutup yıldızına" benzetiyor. Fatih Sultan Mehmet, "Kadıyı satın aldığı gün adalet ölür. Adaleti öldürdüğün gün devlet de ölür" diyerek adaletin devletin varlığı ve bekası için önemini söylüyor. Mevsimler değişse de, iklimler değişse de, çağlar değişse de, gerçek hiçbir zaman değişmiyor. Adalet, devleti ayakta tutan temel direktir. Toplumun harcında, hak ve adalet duygusu vardır. Adaletin terazisini kırarsanız, ne devleti, ne de toplumu ayakta tutabilirsiniz.

TBMM Başkanı Meclis'in Hukukuna Sahip Çıkmadı

Ucube tek adam rejiminin, vesayeti altındaki yargıçlar, devletin adalet direğine darbe üstüne, darbe indiriyorlar. Anayasanın açık hükmüne rağmen, Sarayın hâkimleri, Milletvekilimiz Enis Berberoğlu'nun dokunulmazlığını tanımadı, Anayasaya aykırı bir şekilde hakkındaki davaları sürdürdüler. Sarayın hâkimleri milletvekilinin hakkını hukukunu gasp ederken, TBMM'nin hukukuna saldırırken, TBMM Başkanı'nın buna sesi çıkmadı. Yargının, Milletvekillerini de sarayın vesayeti altına sokmak amacıyla verdiği, Yasama organının yetkilerine açıkça tecavüz ettiği kararını okutarak, meclisin hukukuna, milletin iradesine sahip çıkamadı.

Organize Bir İşin Göstergesi

Sonunda Anayasa Mahkemesi, bu hukuk cinayetini görerek oy birliğiyle “Hak ihlalini durdurun” diye karar verdi ve Anayasamıza göre, Anayasa Mahkemesi kararlarına, doğru yanlış demeden herkesin uyması gerekirken, İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi bu karara uymadı. Anayasayı ihlal etti. Anayasayı taşıyıcı, tebdil ve ilga suçunu işledi. Bu yerel mahkemenin kararına karşı bir üst mahkeme olan, İstanbul 15. Ağır Ceza Mahkemesi’ne gidiyor. Bu mahkeme de de Anayasa Mahkemesi kararına uymak yerine, milletvekiline akıl verdi, “Sin külahın görünmesin” diyerek, Topu Bölge Adliye Mahkemesi’ne atarmış gibi yaptı. O da Anayasayı ihlal etti. Bu sıralı hukuk cinayetleri, bunun Sarayın şatafatlı salonlarında senaryosu yazılan “Organize bir iş” olduğunu gösteriyor.

Yeni Zekeriya Öz’ler Adliye Koridorlarında Dolaşıyor

Burada millet iradesine Saray’ın vesayeti altındaki, “Adalet cellatları” eliyle, darbe yapılıyor. Burada 20 Temmuz’da başlayan sivil darbenin, Çağlayan Adliyesi’nde devam ettiği görülüyor. Yeni Zekeriya Öz’ler, Çağlayan Adliyesi’nin koridorlarında dolaşılıyor. Bu yaşananlar apaçık bir devlet krizidir. Bu mesele partiler üstüdür. Yargı eliyle yaşamaya darbe yapmak yol olursa, bu, dört başı mamur bir “beka meselesi” olur. TBMM Başkanı, yargının saldırıları karşısında Meclis’in hukukunu tahkim edecek, milletvekilinin tetikçi yargıçların oyuncağı olmasını önleyecek yasa değişikliği teklifini derhal gündeme getirmelidir. TBMM adına HSK’ya suç duyurusunda bulunmalı, başında olduğu HSK’yu bugüne kadar toplamayan Adalet Bakanı’nın, HSK’yu toplayarak, Meclis hukukuna tecavüze yeltenen hâkimler hakkında, gerekli işlemleri derhal başlatmasını sağlamalıdır. Tarih herkesi, yaptıkları kadar, yapmadıklarıyla da yargılayacaktır. Ve son bir çağrı da Anayasa Mahkemesi’ne... Mahkemenin kararlarına, alt mahkemelerin direnmesi, hukuk hiyerarşisinin yok edilmesi demektir. Bu, yol olmamalıdır. Anayasa Mahkemesi, konununun ağırlığına uygun olarak, bu hukuksuzluğa karşı tavrını koymak zorundadır.

Hakim Ve Savcı Hakkında HSK’ya Suç Duyurusunda Bulunduk

Ölü bir değil ki ağlayasın, deli bir değil ki bağlayasın. Memleketin hali tam da buna döndü. Son olarak partimizin bastırıldığı “21 Soruda FETÖ’nün Siyasi Ayağı” kitapçığına yasak getirildi. Yasakta yetmedi, tıpkı 12 Eylül darbecilerinin yaptığı gibi kitapçık hakkında el konma ve toplatılma kararı çıkarıldı. Ülkemiz hızla bir Fahrenheit 451 filmine dönüyor. Yangını söndürmekle görevli itfaiyeciler kitap yakıyor. Ama milletimiz hükümetin niyetini artık çok iyi görüyor. Türkiye’de FETÖ’nün siyasi ayağının kim olduğunu, herkes gayet iyi biliyor... Yani kitapçıkta Allah’ın ve kulların bildiğinden başka hiçbir şey yok... Kitapçıkta; Sayın Genel Başkanımızın TBMM’de kürsüsünden yaptığı bir konuşmanın yanında, kamuya mal olmuş bilgiler, belgeler ve karikatürler var. Örneğin 2004 yılında alınan ama uygulanmayan MGK kararının resmide bu kitapçıkta var. Yine mesela AK Partinin bazı sözcülerinin, FETÖ’ye yaptıkları güzellmelerde bu kitapta. Bu kitapçığın birilerini çok rahatsız ettiği belli... Kitapçığın yasaklanması ve toplatılması ana muhalefet partisinin siyasi faaliyetine yargının ağır bir müdahalesidir. Bir daha tekrar ediyorum, bu eylem ana muhalefet partisinin siyasi faaliyetine yargının ağır bir müdahalesidir. Biz bu müdahaleyi kabul etmiyoruz. Biz, Allah’ın da, kulun da bildiğini söylemeye, anlatmaya devam edeceğiz. Genel Merkez olarak da, bu soruşturmayı açan savcı hakkında da kararı veren hakim hakkında da HSK’ya suç duyurusunda bulunduk.

Gençlerin Yeniden Yarına Umutla Bakmasını Sağlayabiliriz

Şartlar ne kadar zorlu olursa olsun, milletimiz ve ekonomimiz büyük bir potansiyele, büyük bir güce sahiptir. Bu ülkenin konumuyla, genç nüfusuyla, dinamik iş insanlarıyla, alınan doğru tedbirlere hızlı yanıt veren ekonomisiyle, çok önemli avantajları vardır. Bu kötü yönetimden kurtularak, vatandaşlarımızı yeniden işle, hakça paylaşılan refahla buluşturabiliriz. Gençlerimizin yarınları yeniden umutla bakmasını sağlayabiliriz. Biz milletimize inanıyoruz. Milletimiz; kendisine inanan, ülkemizi daha önce içine düştüğü ekonomik krizlerden hızla çıkarmış, liyakatli, hukuk devletiyle ve demokrasiyle, üretmek ve paylaşarak, çevreye saygı göstererek zenginleşmenin mümkün olduğunu bilen Cumhuriyet Halk Partisi kadrolarına görevi verecektir. Yurttaşlarımız, kendisinden kopmuş, kibrinin esiri olmuş, Saray ve sosyetesine son yerel seçimlerde kırmızı kartı göstermişti. Şimdi hasretle gelmesini beklediği ilk sandıkta da yerlerini gösterecek, biletlerini kesecek, onları evlerine gönderecek.

İŞVERENE DESTEK İŞÇİYE SÖMÜRÜ KANUNU

İstihdam Teşvikine İlişkin Meclise sunulan kanun teklifi taslağında patronlara yönelik teşvikler arttırılırken, 25 yaş altı ve 50 yaş üstü çalışanlara iş güvencesinden yoksun, kıdem ve ihbar hakkının ortadan kalktığı esnek çalışma koşulları dayatılmaktadır.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

İşsizlik Sigorta Fonu İle İlgili Düzenlemeler

Hazırlanan kanun teklifinde;

-1.Madde ile; İşsizlik ödeneğinden yararlandırılan kişilerin işgücüne daha çabuk geri dönmelerinin teşvik edilmesi amacıyla işten ayrılmalarını takip eden 90 gün içerisinde işe girmeleri ve 12 ay süreyle kesintisiz hizmet akdine tabi olarak çalışmalarını halinde işsizlik ödeneğinden yararlandıkları süre için hesaplanacak uzun vadeli sigorta primlerinin İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanması ibaresi yer almaktadır.

Yapılmak istenen değişiklik 4447 sayılı işsizlik sigorta fonu kanununa aykırılık taşımaktadır. Çünkü İşsizlik Sigorta Fonu işsiz kalan kişilerin işsiz olarak geçirdikleri süre içerisinde gelir desteği sağlaması amacıyla kurulmuştur. Uzun vadeli sigorta primlerinin işsizlik sigorta fonundan karşılanması fonun var oluş amacına aykırıdır.

-Madde-2,3 ve 4 ile Patronlara yönelik yeni teşviklerin önü açılmaktadır. Maddeler de;

-İşsizlikle mücadele kapsamında istihdamın korunması ve artırılması amacıyla, kadınların, gençleri veya mesleki yeterlilik belgesi bulunanları istihdam eden Özel sektör işverenlerine sağlanmakta olan prim desteği uygulamasının 31.12.2023 tarihine kadar uzatılabilmesi için Cumhurbaşkanına yetki verilmesi,

-Özel sektör işverenlerince bir önceki yıl ortalamasına ilave istihdam edilen kişiler için 12 ay, bu kişinin kadın, genç veya engelli olması durumunda 18 ay süreyle prim teşvikinin 31.12.2023 tarihine kadar uzatılabilmesi için Cumhurbaşkanına yetki verilmesi,

-İstihdamın artırılması amacıyla ilave istihdam sağlayan özel sektör işverenlerine 31.12.2020 tarihine kadar sağlanacak olan gelir vergisi stopaj teşviki ve damga vergisi desteği uygulamasının 31.12.2023 tarihine kadar uzatılabilmesi için Cumhurbaşkanına yetki verilmesi düzenlemeleri yer almaktadır.

İşsizlik Sigortası Fonundan işverenlere yüksek miktarda teşvik verildiği tüm kamuoyu tarafından bilinmektedir. Fon'un amacı işverenlere kaynak aktarmak değildir. Ayrıca teşvikler istihdamı artırmamaktadır. Öyle ki fondan son 18 yılda işverenlere verilen destek, işsizlere verilen destekten daha fazladır.

2018 yılından itibaren İŞKUR İşsizlik Sigorta Fonundan işverenlere teşvik ve destek ödemeleri adı altında 40 Milyar TL' den fazla kaynak aktarmasına rağmen 2018 yılından itibaren değil istihdamın korunması aksine istihdam sürekli olarak azalış meydana gelmiştir. TÜİK Temmuz ayı iş gücü verilerine göre istihdamın son bir yılda 1 milyon 254 bin kişi azalması bu durumun en net göstergesidir.

-Madde 6 ile ücretsiz izinde olduğu gibi kısa çalışmanın da 2021 Haziran ayına kadar uzatılmasında Cumhurbaşkanlığına yetki verilmektedir.

Bu durumda Mart 2020 tarihinden itibaren tam ücret alamayan ücretsiz izin ve kısa çalışma ödeneği kapsamındaki çalışanlar, 2021 Haziranına kadar tam ücret alamayacaktır.

-Madde 7 ile normal çalışma düzenine geçen iş yerlerine işsizlik sigorta fonundan 31.12.2020 tarihine kadar verilen prim desteği, 30.6.2021 tarihine kadar uzatılması konusunda Cumhurbaşkanına yetki verilmektedir.

Söz konusu madde ile işverenlere yine yüklü bir şekilde prim desteği verilmesi amaçlanmaktadır. Bu durumda fon yine amaç dışı kullanıma açılmaktadır. Diğer yandan işverenlere yönelik bu tür düzenlemeler Anayasa'nın 60. Maddesi çerçevesinde sosyal güvenlik hakkını ihlal edici niteliktedir. Sosyal sigorta sistemi esasında külfet ve nimet ilkesi çerçevesinde düzenlenmiştir.

-Madde 8 ile 1 Ocak 2019 ile 17 Nisan 2020 arasında işten ayrılanlar ile hizmetleri SGK'ya bildirilmeksizin (sigortasız) çalıştırılanları işe alırsa günlük 44.15 lira destek verilmesi ön görülmektedir.

Bahsedilen düzenleme ile birlikte yıllardır kayıt dışı çalıştırma yapan işverenlere hem af hem de ayrı bir teşvik daha verilmektedir.

Ayrıca düzenlemeye göre güvenceli istihdamın yaratılmasına yönelik herhangi bir emare ve yaptırım bulunmamaktadır. Ayrıca işçiler yine korunmamakta, kaderleri işverenlerin inisiyatifine terk edilmektedir. Aynı madde de yer alan;" **işveren işçiyi işe alıp ücretsiz izne çıkarırsa işçiye günlük 39.24 lira nakdi ücret desteği sağlanacak. İşveren tarafından işe alınmayanlara ise hane başına günlük 34.34 lira destek verilecek**" ifadesi yine ücretsiz izin uygulamasının bu ve benzeri iş yerlerinde uygulanmaya devam etmesi anlamına gelmektedir.

Hiçbir şekilde işe alınmayan kayıt dışı çalışan işçiler ve aileleri günlük 34,34 TL gibi aylık sadece 1000 TL gibi bir ücretle yaşamaya mecbur bırakılmaktadır. Teklif işçilere güvence sunmadığı gibi kayıt dışı çalışma ile mücadele etmekten ve istihdamı arttırmaktan uzaktır.

Yapılmak istenen düzenlemenin amacı istihdamı sadece kâğıt üstünde artmış gibi göstermektir.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Esnek ve Güvencesiz Çalışma İle İlgili Düzenlemeler

Torba Kanun Taslağında yer alan 28. Ve 32. Maddeler iş güvencesinin olmadığı, kıdem ve ihbar hakkının ortadan kalktığı, düşük ücret stratejisine dayanan güvencesiz bir istihdam biçiminin yaygınlaşmasına neden olacaktır.

-Madde 28 ile belirli süreli iş sözleşmesi, esaslı bir neden olmadıkça, birden fazla üst üste (zincirleme) yapılamamaktadır hükmü değiştirilerek, belirli süreli iş sözleşmesinin süre sınırı ve objektif nedenlere bağlı olarak gerçekleştirilmesi koşulu ortadan kaldırılmakta, 25 yaş altı ve 50 yaş üstü çalışanların belirli süreli olarak istihdam edilmesinin önünü açmaktadır.

Söz konusu madde 25 yaş altı ve 50 yaş üstü çalışanlar için birden fazla hak kaybına neden olacak sonuçlar açığa çıkartacaktır.

Birincisi; Mevcut iş kanunu hükümlerine göre iş güvencesi, belirsiz süreli iş sözleşmelerinde, en az 30 işçinin çalıştığı iş yerleri için, en az 6 aylık kıdem hakkına sahip olan işçiler için geçerlidir. Bahsi geçen tasarının yasalaşması durumunda 25 yaş altı gençler ve 50 yaş üstü çalışanlar iş güvencesi kapsamının dışında kalacaklardır. İşten çıkartıldıklarında işe geri dönüş davası açamayacaklardır.

İkincisi; belirli süreli iş sözleşmeleri belirtilen süre içerisinde kendiliğinden sona erdiğinde işçinin kıdem ve ihbar hakkı da bulunmamaktadır. Bu durumda 25 yaş altı ve 50 yaş üstü çalışanların kıdem ve ihbar hakkı fiilen ortadan kaldırılmaktadır.

Üçüncüsü; belirli iş sözleşmeleri belirli bir dönem için geçerli olduğundan, sendikalaşma ve toplu sözleşme hakkı da fiili olarak bu iş yerlerinde ortadan kalkacaktır. Esnek çalışma sadece düşük ücret, kıdem ihbar hakkının ve iş güvencesinin ortadan kaldırılması anlamına gelmemektedir. Aynı zamanda sendikal örgütlülüğü de iyiden iyiye zayıflatacaktır.

Dördüncüsü; "bu fıkra uyarınca bir defada veya yenilenerek yapılan belirli süreli iş sözleşmelerinin toplam süresi iki yılı geçemez" hükmü ile güvenceli istihdamın önü kapatılmakta, çalışanlar esnek ve güvencesiz bir çalışma yaşamına mahkûm edilmektedir.

-Madde 32 ile işveren emrinde ay içerisinde 10 günden az çalışanlar için % 2 iş kazası ve meslek hastalıkları primi ile %7,5'i işveren %5'i sigortalya ait olmak üzere % 12,5 oranında genel sağlık sigortası primi işverence ödenecektir. Yürürlükteki asgari ücret üzerinden çalışma gün sayısı dikkate alınarak % 14,5 oranında prim alınmak suretiyle prim maliyeti dolayısıyla işçilik maliyeti azaltılması amaçlanmaktadır.

Yasal hale getirilmek istenen bu düzenleme başlı başına sosyal güvenlik ve emeklilik hakkının ihlali anlamına gelmektedir.

İşverenler artık işçiyi 24 yaşına doldurana kadar yaşlılık primini ödemeyerek istediği kadar 10 günün altında hazırladığı sözleşmelerle çalıştırabilecektir.

Söz konusu esnek çalıştırma kapsamı ile 10 günden az çalıştırılan 25 yaş altı genç işçilerin uzun dönemli sigorta primlerinin işveren tarafından karşılanma zorunluluğu ortadan kalmış olacak.

Böylesi bir durumda özellikle 25 yaş altı genç çalışanların emeklilik hakkı bir nevi ortadan kalmış olacak. Gençler tamamıyla güvencesiz ve emeklilik hakkından mahrum bir çalışma ortamına itilecek.

18 YILLIK YIKIM

2002 Kasım'da Merkez'in daha çok parası, ülkenin daha az borcu vardı

AKP, iktidara geldiğinde ülkenin 113,9 milyar dolar dış borcuna karşılık, Merkez'in kasasında 27,1 milyar dolarlık rezervi vardı. 18 yılda Hazine'ye 62,3 milyar dolar özelleştirme geliri girdi, dış borç 307 milyar dolar arttı. Bugün 421 milyar dolar dış borca karşılık, Merkez'in kasasında 16,8 milyar dolar kaldı.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Eylül ayına ilişkin "Uluslararası rezervler ve döviz likiditesi" verilerini yayımladı. Rakamlar gittikçe kötüleşiyor. Merkez'in döviz varlıkları eylül ayında önceki aya göre yüzde 6,3 azalarak 36,3 milyar dolara, altın cinsinden rezerv varlıkları yüzde 3,7 gerileyerek 41,8 milyar dolara indi.

Böylece altın ve döviz toplamından oluşan resmi rezerv varlıkları, eylülde bir önceki aya göre yüzde 4,9 oranında azalarak, 83,7 milyar dolardan, 79,7 milyar dolar seviyesine geriledi. Sadece 1 ayda 4 milyar dolar çöpe gitti.

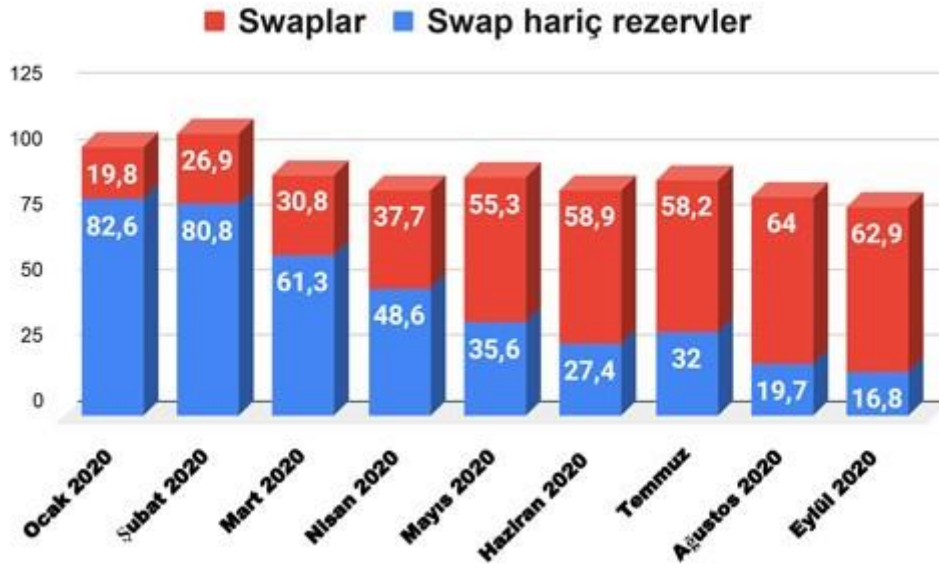
Aylık gelişme bu şekilde takip edilirken, geçmişten günümüze rezerv varlıklarındaki değişimler diğer ekonomik göstergelerle birlikte değerlendirildiğinde, ekonomik yapının güçsüzlüğü de ortaya çıkmış oldu. Eylül ayı itibarıyla Merkez'in kasasındaki para AKP'nin iktidara geldiği Kasım 2002'den daha az. Ancak borç daha fazla, elde kalan varlıklar da geçmiş 18 yılda satılmış durumda. 18 yıllık AKP döneminin bilançosu son derece ağır.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- Fabrikalar, limanlar satıldı, 62,3 Milyar dolarlık özelleştirme geliri elde edildi.
- 113,9 milyar dolarlık dış borç 421 milyar dolara çıktı, yani 307 milyar dolar borç kullanıldı.
- Bu kadar parayla ülkenin her karış toprağından bereket fışkırması gerekirdi, her yerde işsiz ordusu var.
- Bu kadar parayla Merkez'in rezervlerinde ülkeye 2-3 yıl yetecek para olması gerekirdi, rezervlerde 2002'den az para kaldı.
- Dolar 8,20, Avro 9,60 oldu, hükümetten ses yok, halk endişeli, kasada para yok, her hanenin borcu gırtlakta.

Rezervler 2002'nin Gerisinde

2020 yılı Merkez'in rezervleri için kabaşa döndü. Ocak ayında swaplar hariç 82,6 milyar dolar olan rezervin yüzde 79'u 9 ayda eridi, elde kalan 16,8 milyar dolarlık tutar AKP'nin iktidara geldiği 2002 Kasım ayından daha az.

AKP, 2001 krizinin etkilerinin düzelmeye başladığı 2002'nin Kasım ayında iktidar oldu. Merkez Bankası'nın verilerinde o tarihe dönüldüğünde bankanın rezervlerinde 27,1 milyar dolar rezerv olduğu görülüyor. Bugün ise kiralık rezerv denen swaplar çıkarıldığında elde kalan rezerv varlıklarının değeri 16,8 milyar dolar. Sadece 2020 yılı değerlendirildiğinde Ocak ayında swap hariç rezerv varlıklarının değeri 82,6 milyardır. Bu yılın ilk 9 ayında her 100 dolarlık rezervin 79,6 doları yok olmuş durumda.

Dış Borç Artıyor, Kasada Para Yok

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Bir ülkenin rezerv yeterliliğini ölçmenin birden çok yolu var. Ölçüm yapılırken rezervlerin kısa ve uzun vadeli dış borca oranı veya yıllık ithalata oranı gibi göstergeler inceleniyor. 2002 Kasım ayıyla bugün karşılaştırıldığında karamsar tablo gözler önüne seriliyor.

AKP'nin iktidara geldiği 2002 Kasım'da 27,1 milyarlık Merkez Bankası rezervine karşılık 113,9 milyar dolarlık dış borç bulunuyordu. Bu haliyle dış borcun yüzde 23,8'i kadar Merkez Bankası rezervi mevcuttu.

Bugün itibarıyla swap hariç 16,8 milyar dolarlık rezerve karşılık 421 milyar dolarlık dış borç bulunuyor. Yani, rezerv varlıkların değeri dış borcun yüzde 4'üne kadar gerilemiş durumda.

İthalat Arttı Ancak Rezervler Azaldı

Rezerv yeterliliğindeki önemli bir gösterge, rezervlerdeki paranın 1 yıllık ithalatın ne kadarını karşılayıp karşılamadığında gizli. AKP'nin iktidara geldiği 2002 Kasım ayında 27,1 milyar dolarlık rezerve karşılık 2001 yılı toplam ithalatı 40,5 milyar dolardı. Kasadaki rezervler 1 yıllık ithalatın yüzde 67,9'una yetiyordu.

2018 yılı toplam ithalatı ise 231,1 milyar dolar. Kasada ise swap hariç 16,8 milyar dolar rezerv var. Kasadaki rezervler 1 yıllık ithalatın sadece yüzde 7,2'sine yetiyor.

62,3 Milyar Dolar Çarçur Edildi

1986'dan 2002'ye kadar hazinenin kasasına giren özelleştirme geliri 8,1 milyar dolar oldu. 2003'ten itibaren AKP hükümetleri elde kalan tüm kamu varlıklarını satışa çıkardı. AKP dönemi boyunca bu satışlardan devletin kasasına 62,3 milyar dolar girdi. Bu para da harcandı. Bugün elde kalan varlıkların tümü Türkiye Varlık Fonu'na toplanıyor ve bu varlıklar teminat gösterilerek borçlanılıyor. TVF'yi Sayıştay denetleyemediği için toplam borcun ne olduğu bilinmiyor.

EN SADIK MÜKELLEFLER; ÜCRETLİLER

Ekonomik krizin temelinde talep yetersizliği yatıyor ancak mal ve hizmetlerin tüketicisi konumundaki ücretli kesimlere dönük herhangi bir vergi yapılandırması ufukta görünmüyor. Gelir vergisinin yüzde 65'ini ücretliler ödüyor ancak toplam gelirin yüzde 36,8'ini elde ediyorlar.

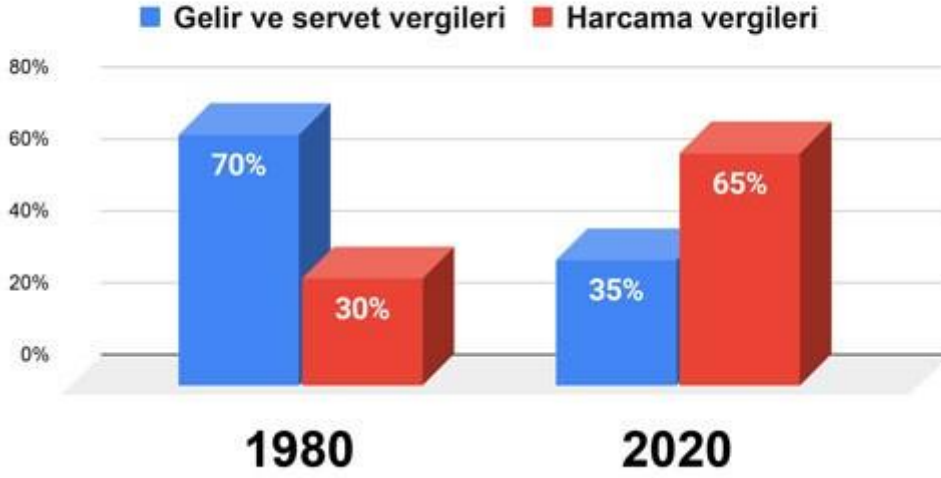
Son 6 yılın 5'inci vergi yapılandırması Meclis'te. Kapsamı son derece geniş olan yeni yapılandırmada Hazine'ye gelir kaydetmek birincil amaç. Bu durum, ilk taksitin alelacele Ocak ayında istenmesinden anlaşılıyor. Buna karşın hükümet, kontrol ettiği medya gücüyle yapılandırmanın halkın bütçesini rahatlatmak olduğunu iddia ediyor. Bu iddianın ne kadar doğru olduğu ise halk kesimlerinin ne büyüklükte bir vergi yüküyle karşı karşıya kaldığında gizli.

Meclis'e sunulan yapılandırma teklifine göre 4 milyon yurttaş yapılandırmadan faydalanacak. Paketin kapsamını ise AKP Grup başkanvekili Mehmet Muş 500 milyar TL olarak ifade ediyor. Meclis Plan Bütçe Komisyonu'nda açıklama yapan Gelir İdaresi Başkanlığı yetkilileri 289 milyar liralık kendi alanlarına giren borçtan bahsederken, SGK Başkanı 165 milyar liralık yapılandırma kapsamına giren alacakları olduğunu ifade etti. Hazine bu sayede tahsil edemediği borçlarının bir kısmını peşin tahsil etme karşılığında 4 milyon mükellefin borcunun bir kısmını silecek.

Fakat Covid-19 salgınının öncelikle bir talep sorunu olduğu bilinmesine rağmen, en geniş halk kesimlerinden vergi alınarak bu kesimlerin alım gücü azaltılmaya devam ediliyor. TÜRKONFED, TUSİAD ve UNDP koordinatörlüğünde hazırlanan araştırma raporuna Mayıs-Eylül 2020 döneminde şirketlerin risk değerlendirmesinde, en tedirgin oldukları konu yüzde 34'le iç talep yetersizliği. Buna karşın hükümetin vergi yapılandırması iç talep yetersizliğine değil, bütçe açığına çare olmayı amaçlıyor.

Bu durum diğer yandan vergi adaletsizliğine de çanak tutuyor. 2021 yılında toplanacak her 100 liralık verginin 52'si kişilerin gelirleri arasında ayırım yapmayan KDV ya da ÖTV olacak. "Mali güce göre vergi alınmalı" ilkesi ise anayasada yazsa dahi fiilen geçerli değil. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre ülkenin toplam gelirinden ücretli kesimlerin aldığı pay yüzde 36,8 ancak gelir vergisinin yüzde 65'ini yine ücretli kesimler ödüyor. Üstelik bu kesimler vergi dairesinin yerini dahi bilmiyor, dahası yurtiçindeki mal ve hizmet talebinin artması veya azalması bu kesimlerin alım güçlerine bağlı. Ücretlilerin vergisine mercek tuttuk.

Neoliberalizm vergiyi nereden alıyor?

Halkın Yüzde 70'i Ücretli

TÜİK verilerine göre ülkede 15 yaşın üzerinde 62 milyon 626 bin yurttaş var. Ancak bu kişilerin sadece yüzde 43,5'ine karşılık gelen 27,3 milyonu istihdamda. İstihdamda olanların da yüzde 69,1'i bir patronun nam ve hesabına emeğini kiriliyor ve karşılığında maaş veya yevmiye geliri elde ediyor. Bu şekilde ücretli çalışanların sayısı 18 milyon 850 bin.

Ücretli oranının her geçen yıl artması Türkiye toplumundaki işçileşmenin en somut kanıtı. Fakat oranı giderek artan emek geliri sahiplerinin toplam gelirden aldığı pay yerinde sayıyor. TÜİK verilerine göre GSYH'nin yüzde 36,8'i emek gelirlerinden oluşuyor. Bu da AKP'nin sıkça övündüğü ekonomik büyümenin aslında sermaye gelirlerini palazlandığına kanıtı.

Hazine'yi Ücretliler Dolduruyor

Hazine'yi finanse eden de ücretli kesimler. Türkiye'nin vergi sistemi serveti sadece emlak veya motorlu taşıtlar üzerinden vergilendiriyor. Ancak diğer tüm neoliberal modeller gibi genel bir servet vergisi uygulaması yok. Dahası böyle bir verginin konuşulması dahi "yabancı sermaye korkacak" gerekçesiyle eleştiriliyor. Şirketlerin gelirlerinden toplanan Kurumlar Vergisi oranı ise giderek azalıyor. Son yasa teklifiyle birlikte Cumhurbaşkanı'na Kurumlar Vergisi oranını yüzde 15'e kadar indirme yetkisi verildi. Brüt geliri 5 bin lira olan bir yurttaş yıl boyunca gelirin yüzde 25'ini gelir vergisi olarak ödüyor ancak bir anonim şirket, tüm giderler düştükten sonra kalan gelirin yüzde 20'sini vergi olarak öderken, bu oranın yüzde 15'e düşmesi gündemde.

Şirketler Değil, Çalışanlar Vergi Ödüyor

Yıllar içinde vergi giderek harcamalar üzerinden alınmaya başladı. Fiyatın içine gizlenen vergileri geniş halk kesimleri yükleniyor. Türkiye'de harcama vergilerinin toplam vergi hasılatı içindeki payı da böylece artıyor. Muhasebat Genel Müdürlüğü'nden derlenen veriler ekteki grafikteki gibi.

DOLARDA DEĞİŞEN DÖNEM YENİ SÖYLEM

TL'nin değer kaybetmeye başladığı 2015'te hükümet "Düşecek rahat olun diyerek güven telkin ediyordu. Bu söylemin eskimesi iç ve dış politik gerilimle birleşince iletişim dili sertleşti, "Onların doları varsa bizim Allah'ımız var" dönemi başladı. Şimdilerde ise kontrol tamamen kaybedilmiş durumda, hükümet ise vaziyeti çaktırmıyor: "Sizin dolarla ne işiniz var, biz milli ekonomi kuruyoruz."

Dolar kuru, 8'de hiçbir dirençle karşılaşmayarak bu seviyeyi de kırdı geçti. Ancak bu sefer ekonomi yönetimi "kurdaki çığılı duymazdan gelme" stratejisi izliyor. Bu zamana kadar "dolar almayın, düşecek" diyen, daha sonra "onların doları varsa bizim Allah'ımız var diyen" hükümet, son 1 aydır "Kur kontrol altında, bu düzeyler rekabet gücünü artırıyor" algısı yaratmaya çalışıyor. Son 5 yıllık sürece göz atıldığında ise hükümetin sürecin sonunda çaresiz kaldığı ve kontrolü kaybettiği anlaşılıyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Değer Kaybının 1'inci Dönemi: Rahat Olun, Dolar Düşecek

2015'le birlikte başlayan ve doların 3 liradan 6 liraya kadar yükseldiği 2015-2018 döneminde Erdoğan'ın temel söylemi dolar alanların duvara çarpacağı oldu. Seçim takviminin de etkisiyle seçmene güven telkin edildi, iktidar gazetelerinde yazarlar doların düşeceğini söyleyip durdu.

2015 Mart: Dolar Alırsanız Duvara Çarparsınız

2015'in mart ayı. Doların 3 TL'yi görmesine henüz 6 ay var. 2008-09 Küresel Finansal Krizi'nden sonra Amerikan Merkez Bankası (Fed) tüm dünyaya para pompalamış ancak artık bu bolluğun önü kesilmeye başlayınca gelişen ülke para birimleri riskli hale gelmiş durumda. TL de bu para birimlerinin başında geliyor, zira son yıllardaki para bolluğunda en çok borçlanan ülkelerden biri Türkiye. Bu koşullar altında 7 Mart 2015'te Gaziantep'te STK'lere konuşan Cumhurbaşkanı Erdoğan TL'ye güven kazandırmak istiyor ve şöyle diyordu; "STK'lara ve işadamlarına sesleniyorum. Sakın dolar alarak köşeyi dönerim gibi bir yaklaşım içine girmeyin. Duvara çarparsınız. Dere yatağında akar".

2017 Mart: Ben Daha da Düşeceğini Düşünüyorum

80'li ve 90'lı yılların geçmişte kaldığını düşünen yurttaşlar endişelenmeye başlıyor ve Erdoğan artık sık sık dolar kurunu gündemine alıyordu. 2016'nın eylül ayında 3 lira civarındaki dolar kuru, yıl sonunda 3,80'e yükselmiş ve yıl başını bu seviyelerde aşmıştı. Daha sonra kar satışlarıyla düzeltmesini yapan kur 3,50 civarına gerileyince 2 Mart 2017'de Erdoğan Pakistan dönüşü uçakta gazetecilere konuştu; "Kurda gerileme başladı. Ben daha da ineceği kanaatindeyim. Bu konuda geldiğimiz nokta bunun sinyallerini veriyor." Dolar kuru düzeltmesini yapıp yoluna devam etti, yılı 3,90 seviyesinde kapattı.

2017 Kasım: 1 Doların 7 Bin 500 Lira Olduğu Günleri Niye Konuşmuyorsunuz?

Merkez Bankası 2017 yılı boyunca en çok tartışılan kurumlardan biriydi. Erdoğan her fırsatta faizi yükseltmeyin talimatı veriyor, Merkez ise faizi yükseltmeyip arka kapıdan geç likidite penceresini yükselterek döviz kurlarını kontrol etmeye çalışıyordu. Politika faizi yüzde 8 iken geç likidite penceresinden fonlama faizi yüzde 16,5'i görmüştü. Kredi faizleri yüksekti, dolar borcu olan şirketler borçlarını çevirmekte zorlanıyordu. Önünü göremeyen piyasa yatırımları durduruyor, işsizlik her geçen ay artıyordu. Erdoğan durumdan rahatsızdı, ATO ödül töreninde akaryakıtta yapılan zamları eleştiren sektöre şöyle cevap verdi; "Bugün döviz 3 kuruş yükseldi akaryakıt iki kuruş arttı diye karalar bağlayanlar 1 doların 7 bin 500 liralara çıktığı günleri niye konuşmuyorsunuz?" Artık Erdoğan'ın söylemi de sertleşiyordu.

Değer Kaybının 2'nci Dönemi: Bize Baş Eğdiremeyecekler

2018'den 2020 yazına dek devam eden döviz kuru söylemi bir ekonomik savaşın içinde olduğuydu. Erdoğan, gündemin ekonomi olmasını istemiyordu. Böylece ekonomi gündemiyle dış politik gerginlik birleştirildi. Rahip Brunson kriziyle başlayan bu süreçte döviz kurlarındaki artış iç ve dış politik gerilimle harmanlandı. Seçmene saldırı altındayız, atlarsak her şey çok güzel olacak mesajı verildi. Önceki dönemde güven telkin eden söylem, yerini seçmenden fedakarlık bekleyen söyleme bıraktı.

2018 Nisan: Bizi Döviz Kuru Üzerinden Terbiye Edemezler

2018'le birlikte Erdoğan'ın döviz kuruna ilişkin yorumları manevra yapmaya başladı. Geçmişte de "faiz lobisi, dış güçler, üst akıl" gibi söylemler kullanılsa da dış politik gerilim artık bu söyleme daha fazla yardımcı olmaya başlamıştı. 12 Nisan'da Başkentray açılış töreninde konuşan Erdoğan "Ekonomide aktif rol oynayanlar, finans sektörünün içinde olanlar eğer Suriye'deki bu gelişmeleri bahane ederek ülkemize ekonomik terör estirmeye çalışıyorsanız yanlış yaparsınız. Bunları gayet iyi biliyoruz. Yeri geldiğinde bunun hesabını verir, bunun bedelini ödersiniz. Döviz kurlarındaki artışın makul, mantıklı, işin kitabına uygun bir izahı yok" diyor ve ekliyordu "Bizi döviz kuru üzerinden terbiye edemezler". Artık "döviz düşecek rahat olun" politikası yerini yavaş yavaş "dış güçlerle mücadele ediyoruz, arkamızda durun" söylemine bırakıyordu. Seçimlerin yaklaşması da bu söylemi güçlendirdi, 19 Haziran'da meşhur "Bu kur falan, bunların hiçbirisi bizim geleceğimizi belirleyen şeyler değil. Bizim geleceğimizi biz belirleyeceğiz. 24'ünde bu kardeşinizi yetkiyi verin, ondan sonra bu faizle şunla bunla nasıl uğraşılır göreceksiniz" konuşması geldi. Bu esnada dolar 4,74'tü...

2018 Ağustos: Onların Doları Varsa Bizim de Allah'ımız Var

ABD'li Rahip Brunson'ın Türkiye'de hapse tutulması Erdoğan ile Trump arasındaki gerilim konusuydu. Dolar kuru 10 Ağustos'ta deyim yerindeyse patlamış ve 5,50 seviyesine yükselmişti. Artık "rahat olun düşecek" açıklamaları tatmin edici olmuyordu. Erdoğan ise dolar kurundaki artışı son aylarda artık bir beka mücadelesine çevirmeyi başarmıştı. AKP seçmeni her fırsatta yükselişin yerli ve milli bir iktidar istemeyen dış güçler olduğuna inandırılmaya çalışılıyordu...

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

10 Ağustos 2018'de Erdoğan Rize'de seçmenlerine "Çeşitli kampanyalar sürdürülüyor. Bu kampanyalara kulak asmayın. Onların dolarları varsa bizim de halkımız, hakkımız, Allah'ımız var. Hiç endişelenmeyin. Çok çalışacağız ve 2023 yılına farklı gireceğiz" dedi. Artık dolar kuru bir ekonomi gündeminden çok iç ve dış politik gündemin parçası haline getirilmişti. Ertesi gün "Sanıyorlar ki; döviz kurunu zıplattınca Türkiye yıkılacak, finans araçlarını devreye sokunca bu millet diz çökecek, bize farklı hukuk uygulayınca bu ülke teslim olacak. Bunlar ülkemize karşı açılan ekonomik savaşın kurşunlarıdır, gülleleridir, füzeleridir. Biz elbette bunlara karşılık vermek için gereken tedbirleri aldık, alıyoruz. Ama asıl olan bu silahları ateşleyen elleri kırmaktır"

Değer Kaybının 3'üncü Dönemi: Her Şey Kontrol Altında

Son 2 yıldaki "Saldırı altındayız, fedakarlık bekliyoruz" söylemi de eskliyordu. Yeni dönemin iletişimi "Her şey kontrol altında, siz dolara bakmayın" ifadesinde vücut buldu. Dolara bakanlar Mercedes'lerini değiştirmek isteyen sosyete takımıydı. Bu dönem Erdoğan mümkün olduğunca arka planda bırakıldı, konuşmalar Berat Albayrak tarafından yürütüldü. "İthalat cenneti olmayacağız, milli ekonomi devrimi yapıyoruz" tezi işlendi.

Ağustos 2020: Dolarla mı Maaş Alıyorsun?

Güven telkin edip dolar düşecek dense kimse inanmıyor, kimse bize baş eğdiremez dese altının boş olduğu anlaşılıyordu. Yeni dönemde "dolara bakmayın, her şey kontrol altında ve iyiye gidiyor" söylemi benimsendi. Bu söylem Berat Albayrak'ın 13 Ağustos'ta CNNTürk'te Ahmet Hakan'ın programındaki ifadelerinde simgeleşti; "Dolarla mı maaş alıyorsunuz, döviz borcunuz mu var, dövizle bir işiniz mi var?"

Türkiye 80'li yıllardan itibaren serbest piyasa ekonomisine geçtiğinden beri bir kur algısıyla ekonomiyi ölçmeye yönelik bir psikolojik iklime girmiş. Bunun eski dönemlere kıyasla bugün çok daha az etkilediği bir süreçteyiz". Artık dolara bakmayacaktık, zaten yüksek dolar kuru ihracatı artıracak ve artık cari açık vermeyecektik. Cari açık tarihe karışacaktı.

Ağustos 2020: Zaten 1 Lira

1 Dolarcılar Ülkeyi İthalat Cenneti Yapmışlardı

Albayrak aynı programda bir yandan seçmenlerine boş verin doları, dolara bakanlar otomobillerini yenilemek isteyenler mesajı verirken sınıf çatışmasını manipüle etmeye çalışıyordu. Bir yandan da yeni dönemi rasyonelize etmeye çalıştı. Şöyle diyordu Albayrak "1 lira 1 dolarcılar dönemi bitti. Yurtdışı seyahat, Mercedes pahalandı diyorlardı. Vatandaşın böyle bir derdi yok. Daha rekabetçi ihracat olsun diyoruz. 1 lira 1 dolar olur mu enflasyon farkı var. Paranız olduğundan fazla olursa ithalat cenneti olur. TL artık çok daha rekabetçi, iş dünyası artık dövizle borçlanmıyor. Türkiye ilk kez rekabetçi bir kur düzeyiyle ekonomiyi yöneten düzeye geldi. Bu manada eleştiri yapanların bir kısmı kötü niyetli".

AÇLIK SINIRI 2.482 TL

Türk-İş verilerine göre ekim ayında dört kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken aylık gıda harcaması tutarı (açlık sınırı) geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 20 artarak 2.482,28 TL oldu.

Türk-İş Araştırmasına göre 2020 Ekim ayında dört kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken aylık gıda harcaması tutarı (açlık sınırı) 2.482,28 TL, gıda harcaması ile birlikte giyim, konut (kira, elektrik, su, yakıt), ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri ihtiyaçlar için yapılması zorunlu diğer aylık harcamalarının toplam tutarı ise (yoksulluk sınırı) 8.085,62 TL oldu.

Bekar bir çalışanın 'yaşama maliyeti' ise aylık 3.035,50 TL olarak gerçekleşti.

Dört Kişilik Ailenin Açlık ve Yoksulluk Sınırı (TL/Ay)

	Ekim 2019	Aralık 2019	Eylül 2020	Ekim 2020
Yetişkin Erkek (Gıda Harcaması)	568,38	596,19	678,58	686,02
Yetişkin Kadın (Gıda Harcaması)	470,45	495,64	560,72	568,53
15-19 Yaş Grubu Çocuk (Gıda Harcaması)	612,19	643,28	725,69	735,11
4-6 Yaş Grubu Çocuk (Gıda Harcaması)	407,44	427,59	482,73	492,62
Açlık Sınırı	2.058,46	2.162,70	2.447,72	2.482,28
Yoksulluk Sınırı	6.705,08	7.044,62	7.973,02	8.085,62

* Gıda harcaması tutarı, yuvarlama nedeniyle, toplamda farklı olabilmektedir.

Kaynak: **Türk-İş**

Yaşanan Covid-19 salgını sürecinde, işsizlik ve enflasyon baskısı nedeniyle, hane gelirlerinin hızla düştüğü belirtilen açıklamada bu durumun, çalışan ve emeklileri zor durumda bıraktığı ve geçim koşullarını bu kesim açısından giderek ağırlaştırdığı belirtildi.

Çalışanların iş güvencesi ve gelir kaybında yaşanan olumsuzlukların giderek artış gösterdiği vurgulanan açıklamada, "Yetersiz belirlenen asgari ücretle milyonlarca çalışan ailesiyle birlikte günlük yaşamını sürdürmeye çalışırken, küresel salgınla birlikte yaşanan ekonomik kriz sonrası yine milyonlarca çalışan kısa çalışma ödeneği tutarıyla geçinmek durumundadır. İşini kaybeden milyonlarca işçi düşük işsizlik ödeneğine mahkum kalmıştır. Ücretsiz izne -talebi olmaksızın işverenin tek taraflı iradesiyle- çıkarılan işçilere ise sadece günlük 39 TL nakdi ücret desteği verilmektedir. Kayıt dışı çalışan ve sayıları giderek artan milyonlarca işsiz ise toplumun iktisaden en düşük ve çaresiz kesimini oluşturmaya devam etmektedir." ifadelerine yer verildi.

18 YILDA SADECE İKİ TESİS

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, 2002'den bugüne bakanlığa bağlı kurumlarca açılışı yapılan tesis sayısının iki olduğunu açıkladı.

CHP İstanbul Milletvekili Sezgin Tanrıkulu, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na soru önergesi verdi. CHP'li Tanrıkulu, AKP'nin iktidara geldiği 2002'den bugüne söz konusu Bakanlık'a bağlı kaç tesisin açılışının yapıldığı ve bunların ihale edildiği bedelleri sordu.

Bakan Fatih Dönmez'den Tanrıkulu'na gönderilen yanıtta, açılışı yapılan tesis sayısının iki olduğunu bildirdi. Bakan Dönmez'in yanıtında, şu ifadeler yer aldı:

"Söz konusu yıllarda Bakanlığımıza bağlı kumrularımız tarafından yatırımı gerçekleştirilen ve toplu açılış törenleri ile açılışı yapılan 2 tesis bulunmakta olup bunlar; Türkiye Atom Enerjisi Kurumu'na (TAEK) ait TAEK Proton Hızlandırıcı Tesisi ve İkincil Standart Dozimetri Laboratuvarı ve Hizmet Birimleri'dir. TAEK Proton Hızlandırıcı Tesisi 2 Kasım 2009 tarihinde 12 milyon 933 bin 900 TL bedel üzerinden, İkincil Standart Dozimetri Laboratuvarı ve Hizmet Birimleri ise 23 Haziran 2014 tarihinde 11 milyon 911 bin TL bedel üzerinden ihale edilmiştir. Bahse konu her iki tesis tamamlanarak açılışı yapıldıktan sonra kullanıma alınmıştır. Söz konusu tesislerin açılış törenleri için ilgili kurum bütçesinden ilgili yılların Bütçe Kanunu ile tahsis edilen ödeneğine bağlı kalınarak harcama yapılmıştır."

YENİ ŞAFAK'IN PATRONUNA TOKİ'DEN MİLYONLUK İHALE

TOKİ, Arnavutluk'un Laç şehrinde konut yapmak için 321 milyon TL'lik ihale düzenledi. İhale, pazarlık yöntemiyle Yeni Şafak gazetesinin de sahibi olan Nuri Albayrak'ın şirketine verildi.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na bağlı Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nın (TOKİ) depremin vurduğu Arnavutluk'ta gerçekleştireceği konut projesinin milyonlarca liralık ihalesi, açık ihale yapılmadan AKP'ye yakınlığıyla bilinen Yeni Şafak gazetesinin patronuna verildi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Kamu İhale Bülteni'nde yer alan bilgilere göre, TOKİ 20 Temmuz tarihinde Arnavutluk'taki konut projesi için bir ihale düzenledi.

“Arnavutluk Ülkesi, Laç Şehri Konut Projesi İnşaatları İle Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İşi” başlığıyla yapılan ihaleyi, Kamu İhale Kanunu'nun pazarlıkla ilgili 21-b maddesi kapsamında 321 milyon TL'ye “Albayrak Turizm Seyahat İnşaat Ticaret Anonim Şirketi” aldı.

Bir yılda tamamlanması öngörülen proje için şirket ile TOKİ arasında 20 Temmuz tarihinde sözleşme imzalandı. Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde yer alan bilgilere göre, şirketin yönetim kurulu başkanlığını Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a yakınlığıyla bilinen “Nuri Albayrak” yapıyor. Albayrak ayrıca Yeni Şafak'ın da sahibi.

552 Konut İnşa Edilecek

Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum ile Arnavutluk Yeniden İnşa Bakanı Arben Ahmetaj arasında geçen Temmuz ayında “Afet Sonrası Konut Yapımı Alanında İşbirliği Sözleşmesi” imzalandı. Sözleşmeye göre, Arnavutluk'un Laç şehrinde 522 konut, 37 ticari ünite ile 375 araçlık kapalı otopark inşa edilecek.

YENİ İSTİHDAM PAKETİNDE KAYIT DIŞI ÇALIŞTIRAN İŞVERENE CEZA YERİNE TEŞVİK GELDİ

Türk-İş düzenlemeye tepki gösterirken, kayıt dışı çalıştırana adeta teşvik veren hükümet ise ekonomik raporunda kayıt dışı çalışmayı engelleyemediğini itiraf etti.

Meclis'te görüşmeleri devam eden “istihdam paketi” ile sigortasız işçi çalıştıran işveren kayıt dışı çalışan işçilerini 30 gün içerisinde işe alırsa her prim günü için 44.15 TL destek alacak. Hükümetin bir yandan “kayıt dışını çözemedik” açıklamasını yaparken, diğer yandan kayıt dışı çalıştıran işvereni affetmesine Türk-İş tepki gösterdi.

Meclis'teki istihdam paketinde 1 Ocak 2019 ile 17 Nisan 2020 tarihleri arasında işten çıkarılan ya da kayıt dışı çalışan işçileri kapsayan düzenlemeye sert tepki gösteren Türk-İş, bu madde ile kayıt dışı çalıştıran işverenin cezalandırılmadığını belirterek şu açıklamayı yaptı:

“Bu madde, kayıt dışı çalışan işçilerin de başvuru yapması halinde kayıtlı hale gelmesini teşvik eder niteliktedir ancak işverene kayıt dışı çalıştırdığı dönem için herhangi bir idari para cezası uygulanmasını önlemektedir.

Kayıt dışı çalıştırarak işçiyi mağdur eden, devleti aldatan ve teşviklerden yararlananların aldıkları teşvikler de usulsüz olduğu için geri istenmesi gerekmektedir. Düzenlemenin bu haliyle anayasaya aykırı olduğu düşünülmektedir.”

Tam Olarak Çözemedik

Komisyona gelen istihdam düzenlemesi ile bir yandan kayıt dışı işçi çalıştıran işverene bir anlamda af getiren hükümet, 2021 Bütçesi ile Meclis'e sunduğu Yıllık Ekonomik Rapor'da ise bu konuda itirafta bulundu. Sosyoekonomik sorunların başında gelen kayıt dışı istihdamın, birçok ülkede olduğu gibi Türkiye'de de halen önemini koruduğuna işaret edilen raporda, “Ülkemizde kayıt dışı istihdam 2010-2019 yılları arasında yüzde 43.3'ten yüzde 34.5'e kademeli olarak gerilemiştir. Söz konusu oranlarda yıllar itibarıyla düşüşler yaşansa da kayıt dışı istihdam tam anlamıyla çözüme kavuşmuş bir durum değildir. 2020 yılı temmuz döneminde kayıt dışı istihdam yüzde 32.7 olarak gerçekleşmiştir” denildi.

Raporda, kayıt dışı istihdam oranlarını, yüksek kayıt dışılığın bulunduğu tarım sektörünün yukarıya çektiğine işaret edilerek “Bunun nedeni bireylerin, işgücü niteliği ve eğitim düzeylerine bağlı olarak bu alanda daha kolay iş imkânı bulabilmeleridir” görüşü savunuldu

ÜRETEEN KAYBETTİ

Sene başında üretmeyip dolar alan kazandı. Üreten çiftçi ise zararda

Üretim maliyetleri sürekli artarken alım fiyatları düşük kalmaya devam ediyor. Şekerpancarı üreticisi en az 390 TL beklerken alım fiyatı 336 TL'de kaldı.

Bu yıl şekerpancarı üretiminde maliyetler en az yüzde 50 artarken, şekerpancarı alım fiyatlarındaki artış ise yüzde 11 ile sınırlı kaldı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Şeker Fabrikası Genel Müdürlüğü, bu yıl şekerpancarı üretim sözleşmesi kapsamında üretilen yüzde 16 polar şeker ihtiva eden firesi düşürülmüş net 1 ton A kotası şekerpancarı baz alım kesin fiyatı 336 TL olarak belirlendiğini açıkladı.

Bu yıl üreticinin en az 390 TL fiyat açıklanmasını beklediğine dikkat çeken CHP milletvekili Ömer Fethi Gürer, açıklanan taban fiyatının beklentilerin çok altında kaldığını vurguladı.

Şok Etkisi Yarattı

Gürer, bu yıl gübreden ilaca, tohumdan tarımsal sulamadan kaynaklanan enerjiye, işçilik ve diğer tüm üretim maliyetlerinin geçen yıla göre yüzde 50'den fazla arttığının altını çizdi. Geçen yıl 300 lira olan 16 polar şekerpancarında bu yılki artış oranının yüzde 11'de kalmasının üreticilerde şok etkisi yarattığını ifade eden Gürer, şöyle devam etti: "2019'da bir önceki yıl 235 lira olan 16 polar şekerpancarı alım fiyatına yüzde 27 civarında zam yapılarak 300 liraya çıkarılmıştı. Geçen yıl 1 Eylül'de açıklanan pancar alım fiyatı, bu yıl ekim ayının sonuna bırakıldı. Üstelik, mevcut sorunlarla, yani yüksek enflasyonla ve yüksek girdilerle baş etmeye çalışan çiftçi, bu yıl bir de pandemi sürecinde ek sorunlarla mücadele etmek zorunda kaldı. Buna rağmen açıklanan fiyat düşük. Pancar üreticileri yaklaşık 1 aydır, fiyat belirlenmeden şeker fabrikalarına ürün vermeye başlamıştı. Beklentilerinin çok altında açıklanan pancar fiyatı, üreticinin bu yıl büyük ölçüde zarar etmesine neden olacak. Üretici zarar ettiği için önümüzdeki yıl belki de pancar ekimi yapmayacak."

Üretmeyen Kârlı

Sene başında 5.80 TL olan dolar kurunun bugün 8.30 TL'ye çıktığına işaret eden Gürer'in, şu hesabı dikkat çekti: "Ocak ayında 58 bin TL karşılığında 10 bin dolar alıp bir kenara koyan biri, hiç üretmeden bugün 25 bin TL kazanç elde etti. Ancak aynı parayı pancar üretimine harcayan çiftçi ise ne yazık ki zarara girdi."

Öte yandan Gürer, pancar üreticisi sayısının 400 binlerden 100 binlerin altına gerilediğini anımsatarak şöyle konuştu: "Pancar ekim alanı daralmaya devam eder de çiftçi pancar ekiminden uzaklaşırsa, bu durum nişasta bazlı şurubun pazar payını artırır. Ne yazık ki insan sağlığına olumsuz etkisi tartışılan NBŞ pazara hâkim olur. Hem çiftçi hem ülke tarımı hem de insanımız ciddi zarar görür."

Çiftçiye 'Üretmeyin' Diyorlar

CHP Bursa Milletvekili ve PM üyesi Orhan Sarıbal, Türk Şeker tarafından açıklanan şeker pancarı alım fiyatına tepki gösterdi. Sarıbal, "Bütün girdiler en az %40-50 artarken şeker pancarı alım fiyatı %12 oranında arttırıldı. Şeker ithalatına milyonlarca dolar ödeyen AKP iktidarı şeker pancarı üreticisine 'üretme, ben ithal edeceğim' demiş oldu" dedi.

Şeker pancarı hasadının 2 aya yakın süredir devam ettiğini ama bir türlü alım fiyatının açıklanmadığını hatırlatan CHP Genel Başkanı Tarım Politikaları Başdanışmanı Orhan Sarıbal, "Geçen yıl tonu 300 TL'den fiyat açıklanan şeker pancarı için üretici en az 400 TL alım fiyatı bekliyordu. Ton başına sadece 36 TL'lik bir artış yaptılar. Her şeyi reklam için fırsata çeviren iktidar, o kadar komik bir şeker pancarı alım fiyatı açıkladı ki, bunu da yazılı açıklama ile ve yazılı olarak yapmak zorunda kaldı" dedi. Sarıbal, şunları söyledi:

Açıklanmasaydı da Olurmuş

"Üreticinin aylardır beklediği 2020 ürünü şekerpancarı alım fiyatı akşam saatlerinde yazılı olarak açıklandı. Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.(Türk Şeker)'den yapılan yazılı açıklamaya göre geçen yıl 300 TL'den alınan 16 polar şekerpancarının tonu 336 liradan alınacak. Hiç açıklanmasaydı da olurmuş. Son bir yılda mazot, gübre, ilaç, tohum, işçilik giderleri %30 ile %50 arasında zam almışken şeker pancarının alım fiyatı sadece %12 artmış oldu. Oysa üretici ton başına en az 400 TL fiyat bekliyordu. Üstelik açıklanan fiyat Türk Şeker bünyesindeki 15 fabrika için geçerli olacak. Özelleştirilerek satılan fabrikaların bu fiyattan şeker pancarı alıp almayacakları da şüpheli.

Bu fiyat üreticiye 'ekmeyin, ben ithal edeceğim' demenin bir başka ifadesidir. Fiyatı açıklayanlar da yapılan artışın 'komik' olduğunun farkında. Öyle olmasa reklam için fırsat kollayan AKP ve yönetimi, şeker pancarı alım fiyatını Türk Şeker'e gece yarısı yazılı olarak yaptırmaz, kendileri açıklarlardı. Nitekim geçen yıl AKP Genel Başkanı açıklamıştı.

İthalata Var Çiftçiye Yok

AKP diğer üreticiler gibi maalesef şeker pancarı üreticisini de gözden çıkardığını bu fiyatla bir kez daha ortaya koydu. Üretmek yerine yine ithalat yapmayı tercih etti.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

İktidara geldiği günden beri bütün tarımsal ürünlerde ülkeyi dışa bağımlı hale getiren AKP, bu yılın ilk 9 ayında geçen yılın ithalat rakamını geçerek 174 bin ton şeker ithalatına 71 milyon dolar ödeme yapılırken, son 18 yılda ise 1.3 milyon ton şeker ithal ederek, 623 milyon dolar para ödendi.

Tek Adam Keyfi Yönetimine geçtiğimiz son iki yılda ithal edilen 429 bin ton şekere 140 milyon dolar verildi.

AKP yönetimi ülke tarımına ve ülke çiftçisine destek olmak yerine ithalat ile bir avuç ithalat lobisini ve yabancı ülke çiftçilerini desteklemeyi tercih ediyor.”

İTİRAF GİBİ RAPOR: BAKLIYAT VE HUBUBAT SURIYE'DEN ALINIYOR

Polis Akademisi Başkanlığı'nın hazırladığı rapora göre Suriye'den arpa, buğday, mercimek, nohut ve patates satın alıyor. Rapora göre Suriyelilerin neredeyse yarısı geri dönmek istemiyor.

Emniyet Genel Müdürlüğü'ne bağlı Polis Akademisi Başkanlığı “Türkiye'deki Suriyeliler ve Sınır Ötesi Güvenli Bölge Raporu'nu” yayımladı. Raporda, Suriye'den hububat ve bakliyat satın alındığına ilişkin itiraf niteliğinde ifadelere yer verildi.

“Hasat edilen tarım ürünlerden arpa ve buğday yerel halkın talebiyle Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO), mercimek, nohut ve patates ise Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından satın alınmaktadır” denen raporda, Suriyeli çiftçilere Yerel Meclis aracılığıyla fide, fidan, gübre ve tarım ilacı dağıtımı yapıldığı ifade edildi.

Yarıya Yakını Dönmek İstemiyor

Raporda, yapılan saha çalışmalarının sığınmacıların Türkiye'de kalış süresi uzadıkça dönme isteği azaldığını gösterdiği de belirtildi. Türkiye'deki sığınmacıların sadece yüzde 56,1'inin ülkelerine geri dönmek istediği ifade edilen raporda, Lübnan, Ürdün, Irak ve Mısır'a göç etmiş Suriyeliler arasında ülkelerine geri dönmek isteyenlerinin oranının Türkiye'ye göre daha fazla olduğu aktarıldı. Bu ülkelerdeki Suriyelilerin yüzde 75,2'sinin kendi ülkelerine dönmek istediği de belirtildi.

'10 Milyon Suriyeli Türkiye'nin Kontrolünde'

“Türkiye'de bulunan yaklaşık 3,6 milyon Suriyeli'nin yanında Türkiye'nin nüfuz alanında olan İdlib'de 3,4 milyon ve harekât bölgelerinde ise 2,3 milyon insan bulunmaktadır. Yani toplamda Türkiye'nin nüfuzu altında olan 10 milyon Suriyeli söz konusudur” denilen raporda öne çıkanlar, şu şekilde oldu:

- Suriye'nin Türkiye'nin kontrolündeki bölgelerinde, eğitim, sağlık, adliye, emniyet, yerel meclis ve müftülük personeli olan yerel çalışanların maaşlarının da PTT tarafından ödeniyor
- Türkiye, bugüne kadar 10 bin 524 Suriye polisi yetiştirdi. Ayrıca, ticarete, tarıma ve yeni istihdam alanlarına dönük projeler için hibe sağlandı.
- Aynel Arab, Telabyad, Kamışlı ve Rasulayn gibi önemli yerleşim yerlerini de içine alan 480 kilometrelik bir alanda, Türkiye burada 10 bölge, 140 köy kurmayı planlıyor. Bölgelerde 30'ar bin, köylerde ise 5'er bin kişilik nüfusun yerleştirilmesi tasarlanıyor.

TASARRUF DEMEK İÇİN BİLE İSRAF YAPTIKLAR

Tarım Bakanlığı 'Sofrana Sahip Çık' Dedi. 4 Milyon Lira Harcadı

Tarım Bakanlığı, FAO işbirliğiyle gıda kaybını önlemek için “Gıdanı Koru, Sofrana Sahip Çık” projesi başlattı. “sofranasahipçik” internet sitesinden yurttaşlara gıda israfı ile mücadele etmesi öğütüldü. Ancak “Söz ver”, “İsrafla mücadele et” önerileri sözde kaldı. Gıda israfını önlemek için bakanlıkça başlatılan “Gıdanı Koru Kampanyası”nın yürütülmesi için, hizmet alımı yapıldı. Alımı ihale açmadan, “doğrudan temin” usulüyle yapan daire başkanlığı, proje için 4 milyon liraya yakın ödeme yaptı.

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin geçen günlerde tanıtımını yaptığı, gıda israfını önlemek için bakanlıkça başlatılan “Gıdanı Koru Kampanyası”nın yürütülmesi için, hizmet alımı yapıldı. Alımı ihale açmadan, “doğrudan temin” usulüyle yapan Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı, proje için Bakanlık bütçesinden 4 milyon liraya yakın para ödedi.

Tarım ve Orman Bakanlığı'nca, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nün (FAO) işbirliğiyle, gıda kaybı ve israfını önlemek için “Gıdanı Koru, Sofrana Sahip Çık” projesi başlatıldı. Proje kapsamında “sofranasahipçik” internet sitesinden tüm yurttaşların gıda israfı ile mücadele etmesi amacıyla “söz vereceği” bir dijital imza kampanyası da başlatıldı.

Alımlar İhalesiz Yapıldı

Söz konusu kampanya, yurttaşlara “israfla mücadele” tavsiyesi verirken, bakanlık bütçesine pahalıya mal oldu. Projenin ilk adımının atıldığı geçen mayıs ayından bu yana, birbirinden farklı kampanyaları yürütmek için çok sayıda hizmet alımı yapıldı. Cumhuriyet’in edindiği bilgilere göre, hizmet alımlarının hepsi, yönetmeliğe göre istisnai durumlarda yapılması için yetki verilen “22/b (doğrudan temin) usulüyle” yapıldı, ihale yöntemi tercih edilmedi. Projenin geçen hafta Bakan Pakdemirli tarafından tanıtımı yapılan “Söz Ver” dijital imza kampanyası için ise, yine aynı usulle hizmet alımı yapıldı. Bu alımda, Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı’nca, bu kez pazarlık için başka firmaların devreye girmesinin de engellendiği, bakanlığın diğer işlerini yapan bir mühendislik firmasından hizmet alınımının tercih edildiği iddia edildi. Bakanlık bütçesinden, kampanyaya son yapılan dijital hizmet alımına 2 milyon TL ödenirken, bugüne kadarki alımlarla birlikte toplamda 4 milyon TL’ye yakın para harcandı.

KIŞ KAPIDA, İHTİYAÇ SAHİPLERİNE YAKACAK YARDIMI YAPILMALI

CHP Genel Başkan Yardımcısı ve Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın, “Kış kapıda, ihtiyaç sahipleri ile emeklilerimize yakacak yardımı yapılmalı” dedi.

İhtiyaç sahipleri ile emeklilere 6 ay boyunca aylık 155 lira yakacak yardımı yapılması için verdikleri kanun teklifinin TBMM Genel Kurul gündemine alınması için konuşma yapan Ahmet Akın’ın teklifi iktidar ve iktidar milletvekillerinin oylarıyla reddedildi.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın konuşmasında, kış kapıda artık ve vatandaşlarımız inanın kara kara düşünüyor ‘Acaba biz bu kışı nasıl geçireceğiz?’ diye. Her şey ateş pahasına gelmiş durumda ve zaten bir pandemi sürecindeyiz, bu süreç de devam ediyor. Milletimiz gerçekten zor durumda. Onun için, Sayın Cumhurbaşkanının da sizlere söylediği gibi, sokaklara inip, pazarlara inip, çarşıya inip, gidip orada halkı dinlemenizi tavsiye ediyorum. Gerçekten vatandaşımız zor durumda. Bakın, şimdi, bu yılın başına -sadece bu yılın başında; öyle üç yıl beş yıl öncesi değil- kömürün tonu 1.200 liraydı, şimdi 1.400 lira, Bu yıl başından bu zamana kadar, odun 600 liraydı, şimdi 800 lira. Yani bir vatandaşın 2.200 lira parayı cebine koyması lazım ki bunları ödesin. Şimdi soru şu: Asgari ücretli olan kişi bunları verdiği zaman cebinde 124 lira kalıyor. Allah aşkına, elinizi vicdanınıza koyun düşünün, bunları ödedikten sonra asgari ücretli vatandaşımız ne yapacak? Emekli ne yapacak, ihtiyaç sahibi emeklimiz ne yapacak? Tüm maaşını oduna, kömüre yatıracak gidecek.

Doğalgaz Yüzde 80 Elektrik Yüzde 70 Zamlandı

Ahmet Akın, doğal ve elektrik fiyat artışlarını anlattığı konuşmasında 2017 yılından 2020’ye kadar geçen süreçte 4 kişilik bir ailenin doğalgaz faturasının yüzde 80, elektrik faturasının da yüzde 70 arttığını söyledi. Akın, şöyle devam etti:

“4 kişilik bir ailenin doğal gaz ve elektrik tablosu. Burada, 2017 yılında doğal gaza 140 lira öderken şimdi 250 liraya çıkmış; 140 liradan 250 liraya, artış yüzde 80. Elektrik 101 liradan 172 liraya çıkmış, artış yüzde 70. Burada soru şu: Hangi memurun, hangi işçinin, hangi çalışanın maaşı bu kadar arttı ki bu paraları kaldırabilsin? Bir de üstüne üstlük milletle dalga geçer gibi çıkıyorsunuz diyorsunuz ki: ‘İşte, efendim, TÜİK’e göre enflasyon bu, şu...’ Pazarda gezdiğimiz zaman, bir teyzemizin koluna girin, gidin, sorun. ‘Teyzeciğim, iktidar ‘Enflasyon yüzde 11.’ diyor.’ dediğiniz zaman ‘Hadi oradan! Onlar nerede yaşıyor?’ der. Onun için diyoruz, çarşıda pazarda olmanız milletin hayrındır çünkü milletin sıkıntılarını dinlersiniz.”

Vatandaş Askıda Ekmeğe Muhtaç Edildi

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, 18 yıllık iktidarın iktidar ortağının kampanyasını başlattığı askıda ekmeğe vatandaşları muhtaç ettiğini ifade etti. Ahmet Akın, “Yıllardır iktidarda olan bir iktidar düşünün ki, iktidar ortağıyla birlikte askıda ekmeğe kampanyası yapıyor. Güzel, askıda ekmeğe kampanyası fakat burada bunun itirafıdır bu, on sekiz yıldır süregelen iktidarın yönetemeyişinin, beceriksiz politikalarının sonunda milletimiz askıda ekmeğe kaldı. Bu ne demek biliyor musunuz? Maalesef, gidişatta önümüzdeki ilk seçimde bu askıdaki ekmeğe muhtaç ettiğimiz vatandaşımız size öyle bir ders verecek ki göreceksiniz, önümüzdeki seçimlerde bırakın iktidar olmayı, muhalefette durmak için bile mücadele edeceksiniz” diye konuştu.

Emekliler ve İhtiyaç Sahipleri İçin Hazırladıkları Teklife Oy İstedi

Ahmet Akın, hazırladıkları ve Meclis’e sundukları kanun teklifinin içeriğini anlattığı konuşmasında, iktidar milletvekilleri ile iktidar ortağı milletvekillerinden destek vermeleri için oy istedi. Akın, “Bu kanun teklifiyle ihtiyaç sahiplerine 155 lira katkı vermiş oluyoruz, 155 lira. Vatandaşlarımız herkesi izliyor. Elini vicdanına koyan bütün milletvekili arkadaşlarım, burada vereceğiniz 155 lira destekle hem emeklimiz hem de ihtiyaç sahibimiz, bu kara kışta ve kara kara düşünürken bu kış mevsiminde sıcak bir devlet elini görmüş olacak, devletin şefkatini

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

hissetmiş olacak. Sizler de burada el birliğiyle ellerinizi kaldırırsanız, bu teklife destek verirseniz bunu gündeme alırız ve vatandaşlarımızı rahatlatırız. Burada herhâlde hiç kimsenin "hayır" diyeceğini düşünmüyorum; vatanını, milletini seven arkadaşlarıma sesleniyorum." diye konuştu.

Gerçek 'Müjde' Faturalarda İndirimle Olur

"Türkiye Cumhuriyeti yönetilemiyor" diyen Ahmet Akın, döviz kurlarındaki tarihi rekorlara, işsizlik sayılarına dikkat çekerek, şunları söyledi:

"Müjde, diyorsunuz, size bir teklifimiz var: Artık bu müjdelerinizi vatandaşımıza yansıtın. Nasıl yansıtırsınız? Çıkarırsınız, dersiniz ki: 'İşte biz doğal gazda müjde verdik, orada müjde verdik, burada müjde verdik.' Eyvallah, güzel. Vatanımız milletimiz için olacak her müjdeyi biz de sahipleniriz ama ya bu müjde biraz da vatandaşa dokunsun. İndirimle ilgili kanun tekliflerimiz şu anda bekliyor. Demin de söyledim, kara kış kapıda, şu vatandaşımıza dokunmamız gerekiyor. Buradaki bu kadar milletvekilleri milletimizin oylarıyla burada. Onların hakkını, hukukunu ve adaletini teslim etmek için buradayız. Teklifimiz şu: Hemen Rusya'yla en kısa zamanda masaya oturun, bu sözleşmeleri biraz öne alın ve fiyatta pazarlık yapın. KDV'yi elektrik ve doğal gazda yüzde 1'e indirin, ÖTV'yi kaldırın, elektrikteki TRT payını kaldırın, faturaları şeffaflaştırın, enerji kooperatiflerini etkinleştirin ve önlerini açın. Ülkemizde, enerjide maalesef halkımızı söz sahibi dışında bıraktınız. Enerji politikalarınızda 83 milyon vatandaşımızı müşteri gibi görüyorsunuz ve bütün yükü bu millete yüklüyorsunuz. Onun için diyorum ki: Gelin, oy birliğiyle bunu gündeme taşıyalım ve milletin yarasına merhem olalım."

BORÇLAR ARTARKEN GELİRLER AZALDI

Yurttaşın yüzde 30-44'ünün gelirleri azaldı, yüzde 42.7'nin borçları arttı.

Bahçeşehir Üniversitesi Ekonomik ve Toplumsal Araştırmalar Merkezi (BETAM) tarafından yapılan "Covid-19 salgınının hane gelirleri üzerindeki yıkıcı etkisi" raporu, yurttaşın gelirinin azaldığını, borçlarının ise arttığını gözler önüne serdi.

Buna göre:

- Ortalama kişisel gelir şubat ayında 3 bin 673 TL iken eylül ayında 3 bin 505 TL'ye, yüzde 4.6 geriledi.
- Aynı dönemde eşdeğer hane gelirleri şubat ayında 2 bin 242 TL'den eylül ayında yüzde 4.5 düşerek 2 bin 140 TL'ye indi.
- Yurttaşın yüzde 30'unun salgın nedeniyle gelirleri azaldı. Kendi işini yapanlar arasında ise bu oran yüzde 44 oldu.
- Bu gelir kayıpları karşısında hanelerin neredeyse dörtte biri harcamalarını kısıtı.

Gıda Çok Zorluyor

- 2018'de aylık geçimini çok zor sağladığını söyleyen hanelerin oranı yüzde 3.2 iken Eylül 2020 itibarıyla bu oran yüzde 10.1'e yükseldi. Hanelerinin geçimini sağlamakta zorlananların payı yüzde 10'dan yüzde 19.6'ya çıktı. Biraz da olsa zorluk çektiğini söyleyenler ise yüzde 17.5'ten yüzde 41.9'a fırladı.
- Özellikle gıda harcamalarında zorlananların oranının yüzde 38'e yükseldiğine dikkat çekildi.
- Haneler, söz konusu gelir kayıpları karşısında harcamalarını kısıtları, tanıdıklarından borç, işyerlerinden avans aldıklarını belirtti.
- Katılımcıların yüzde 45.3'ü salgın sebebiyle gelir kayıplarının ilerleyen dönemde de devam edeceğini bekliyor.
- Katılımcıların yüzde 46.2'si doğrudan gelir desteğine başvurduğunu söyledi ancak sadece yüzde 21.9'u bu destekten faydalanabildi.
- Gelir düşüklüğü en çok dar ve orta gelirli ailelerde görüldü.

DEVLET ARAZİSİNİ 13 YIL BOYUNCA İŞGAL ETMİŞLER

İşgalci olarak nitelendirilen kişilerin, Ankara'da bulunan 303 dönümlük TSE arazisi üzerinde 13 yıl boyunca tarımsal faaliyet yürüttüğü belirlendi. TSE, mahkemeye somut kanıt sunmayınca Sayıştay, "Devlet malına tecavüz bariz olmasına karşın herhangi bir tespit yapılmaması dikkati çekmektedir" değerlendirmesinde bulundu.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Sayıştay'ın 2019 yılı denetimleri kapsamında hazırlanan raporlara göre Türk Standardları Enstitüsü (TSE), mülkiyetindeki arsa niteliğindeki gayrimenkulün başkalarınca tarımsal amaçlı kullanılmasına göz yumdu. Devlet arazisini tarımsal amaçlı kullanan işgalcinin 13 yıldır tespit edilemediği açığa çıktı.

TSE'nin, Ankara'nın Sincan Temelli Alagöz bölgesinde 303 dönümlük arsa niteliğinde gayrimenkulü olduğu bildirildi. Bölgede yapılan denetimler ile TSE'ye ait gayrimenkulün başkaları tarafından tarımsal amaçlı kullanıldığı ve bu kullanım ile ilgili kuruma herhangi bir bedel ödemediği görüldü.

Sayıştay denetçileri, kurum arazisinde faaliyet gösteren şağilin (işgalcinin) tespit edilememesini eleştirerek zafiyeti denetim raporuna kaydetti. İdarenin 2014 yılında konuya ilişkin tespit davası açtığı öğrenildi. Dava kapsamında görevlendirilen bilirkişinin hazırladığı raporda, işgalcinin 2006 yılında TSE arazisinde başladığı tarımsal faaliyeti 26 Ağustos 2019 tarihine kadar sürdürdüğü belirtildi. Kuruma ait gayrimenkulde üçüncü kişilerce faaliyette bulunması, yargıya taşındı. Ankara Batı 1. Asliye Hukuk Mahkemesi, Mart 2019'da davayı reddetti ve TSE'nin karşı tarafa 20 bin 894 TL ödemesine hükmetti. TSE'nin davada, iddiasını ispatlayamadığı anlaşıldı. Mahkemeye ibraz edilen dosyada işgalcilerle ilgili somut bir kanıt bulunmadığı ifade edildi.

'Devlet Malına El Konmuş

Sayıştay denetçileri, kurum taşınmazında haksız şekilde yürütülen faaliyetin mahkeme öncesi ve sonrasında da devam ettiğini vurgulayarak şu değerlendirmelerde bulundu: "Buna karşın belge ibraz edilememesi idari bir kusur ortaya çıkarmaktadır. 2006 yılından beri kesintisiz tarımsal faaliyet bulunan bu alanlarda mahkeme sürecinde dahil olmak üzere devlet malının gasp edilmesi bariz olmasına karşın herhangi bir suç duyurusunda bulunulmaması ve tarımsal faaliyetleri kontrol eden İlçe Tarım Müdürlüğü'nce ve ilgili diğer kamu kuruluşlarınca da herhangi bir tespit yapılmamış olması dikkati çekmektedir."

HAVALİMANLARI İFLASIN EŞİĞİNDE

Avrupa'da 193 havalimanı iflasın eşikinde. Türkiye'de ise iktidar medyası konuyu görmezden geliyor. İstanbul Havalimanı'nı işleten İGA'nın döviz cinsinden borçlarına kefil olan DHMİ geçen yılın ilk 8 ayında 2,18 milyar lira kâr etmişti, bu yılın ilk 8 ayında 1,20 milyar lira zarar etti.

Covid-19 salgınının özellikle ulaştırma sektörüne vurduğu darbe biliniyor. Ancak Türkiye'de havalimanı müteahhitlerinin hükümetle kurduğu izaha muhtaç ilişki yüzünden havalimanlarının durumu tartışılmıyor. Konu iç siyasete alet edildiği için iktidar medyası karamsar tabloyu mümkün olduğunca saklamaya çalışıyor. Başta İstanbul Havalimanı olmak üzere havalimanı işletmecisi özel şirketler borsaya kote olmadığı için mali tablolar da şeffaf değil.

Buna karşılık Avrupa'da temel gündemlerden biri havalimanları. Uluslararası Havaalanları Konseyi (ACI) Avrupa şubesi, yolcu trafiği yıl sonuna kadar toparlanmaya başlamazsa, kıtadaki 193 havaalanı işletmesinin iflas edebileceği uyarısında bulundu. Kuruluşa göre bu havaalanları 277 bin kişiye istihdam sağlıyor ve Avrupa ekonomisine 12,4 milyar dolarlık katkıda bulunuyor.

ACI Avrupa, havaalanlarının kapanması tehdidinin, hükümetlerin gerekli desteği vermemesi halinde, hava ulaşımı sisteminin önemli bir parçasının çökmesi anlamına geldiğini vurguladı.

Bu haliyle Avrupa'daki havalimanlarının devletleştirilmesi gündemde. Ancak Türkiye'de kamu-özel işbirliği ile yapılan havalimanları devlete 30 yıla varan yükümlülükler getirdiği için zarar eden havalimanlarının devletleştirilmesi o kadar kolay değil...

Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMİ) verilerine göre salgın kısıtlamalarının neredeyse olmadığı eylül ayı rakamları dahi vahim tabloyu gözler önüne seriyor. Geçen yıl 6 milyon 182 bin yolcunun kullandığı İstanbul Havalimanı'nı bu yılın eylül ayında 1 milyon 821 bin yolcu kullandı. Azalma yüzde 70,5. Üstelik İstanbul Havalimanı'nın döviz kredisiyle finanse edildiği ve henüz borçlarını ödemeye dahi başlamadığı düşünülürse finansal riskin ne denli büyük olduğu daha iyi anlaşılıyor. İstanbul Havalimanı'nın zarar ettiği açık. Ancak İstanbul Havalimanı'nı işleten İGA'nın ortağı olan 4 şirketin (yüzde 40'ı Kalyon, diğer hisseler yüzde 20'şerden Limak, Cengiz, Mapa) hükümetle kurduğu ilişki sorunu daha karmaşık hale getiriyor.

Borcun Kefaleti DHMİ'den

İGA'nın yatırımı finanse etmek için bankalardan toplam 4 milyar 480 milyon avroluk kredi sağlandı. Ancak finansman sadece kamu bankaları değil, Garanti, Finansbank, Denizbank gibi özel bankalar da kredi havuzuna destek verdi. Fakat bu büyüklükte bir yatırım için gereken krediye özel bankalar kefalet isteyince araya DHMİ girdi...

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

CHP Milletvekili Aykut Erdoğan'ın Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'na sorduğu "Finansman garantisi şartları ihaleden sonra değiştirilmiş midir ve kredi borcu ödenmez ise kamuya mı aktarılacaktır?" sorusu Bakanlık tarafından 26 Eylül 2018'de yanıtlandı. Buna göre 4 milyar 480 milyon avroluk krediye DHMİ'nin kefil olduğu itiraf edildi. İstanbul Havalimanı ihalesinin gerçekleştirdiği 3 Mayıs 2013'te avro kuru 2,36 TL'ydi. O günden bugüne borcun TL karşılığı yüzde 211 oranında artmış durumda. Borç ödenemezse kefil devlet aittir. Dolayısıyla İstanbul Havalimanı istese de iflas etmiyor, zararı devletin sırtına biniyor. Ancak iflas olmasa da havalimanının devletleştirilmesi olasılıklar dahilinde.

DHMİ'den Rekor Zarar

Peki DHMİ'nin mali durumu ne? Kurumun verilerine göre geçen yılın ilk 8 ayında 2 milyar 179 milyon TL kâr eden kurum, bu yılın ilk 8 ayında 1 milyar 205 milyon TL zarar etti. Döviz kurlarındaki yukarı yönlü hareketten kaynaklı kambiyo zararı 711 milyon 524 bin lirayı bulmuş durumda. Bu haliyle İstanbul Havalimanı'nı ne işletmeci İGA, ne de DHMİ para kazanabiliyor. Havalimanı'nın ilerleyen vadede THY üzerinden devletleştirilmesi olasılığı ise -şimdilik spekülasyon olsa da- giderek artıyor.

Garantili Diğer İki Havalimanı: ORDU-Giresun ve Zafer

DHMİ'nin işlettiklerinin yanı sıra özel şirketlerin işlettiği havalimanları da mevcut. Örneğin havalimanı işletmecisi olan TAV, Ankara Esenboğa, İzmir Adnan Menderes, Alanya Gazipaşa, Bodrum Milas ve Antalya Havalimanı'nı işletiyor. Buna karşılık kamu özel işbirliği ile finanse edilen 3 havalimanı bulunuyor. Bunlar Kütahya Zafer, Ordu-Giresun ve İstanbul Havalimanı. Zafer'i de Ordu-Giresun'u da, Yavuz Sultan Selim Köprüsü'nü de işleten İC İÇtaş tarafından işletiliyor. Zafer havalimanı için yıllık 1 milyon 279 bin yolcu garantisi var ancak bu yılın ilk 8 ayında bu havalimanını kullanan yolcu sayısı sadece 16 bin 450...

HAVAALANI BÖLGESİNDE TARIM ARAZİLERİNİ KAPATANLAR SIR GİBİ SAKLANIYOR

İhalesi gerekçe gösterilmeden yine ertelenen Çukurova Havaalanı kamulaştırmalar ile gündemde.

Marttaki ihalede Limak-Kalyon-Cengiz İnşaat Ortak Girişim Grubu'nun elenmesinin ardından 26 Ekim'de yapılacak ilan edilen ancak gerekçe gösterilmeden 20 Kasım'a ertelenen Çukurova Havaalanı ihalesinde, bu kez de arazide yapılan kamulaştırmalar gündeme geldi.

CHP Adana Milletvekili Burhanettin Bulut, Yenice'ye kurulması planlanan Çukurova Havaalanı için 8 milyon metrekarelik alanın kamulaştırıldığını söyledi. Projede "ilk kötü kokuların" o dönemden gelmeye başladığına işaret eden Bulut, o tarihte dönemin ulaştırma bakanına Meclis'te milletvekilleri tarafından 4 defa soru önergesi verildiğini ancak hiçbirisine yanıt gelmediğine dikkat çekti. 2012'de dönemin Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım'ın "Çukurova Havalimanı için kaç dönüm tarım arazisini kamulaştırdınız? Buna ne kadar bedel ödediniz?" sorularına yanıt vermediğini belirten Bulut, Yıldırım'ın 2013'te yöneltilen soruyu da yanıtız bıraktığını kaydetti.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

2017 yılında da Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın bölgedeki tarım alanlarının ne olacağı sorusunu geçiştirdiğini bildirdi. Bulut, "Havaalanı yapılması planlanan yerdeki arsalar kimler tarafından kapatıldı? O bölgede daha inşaata başlanmadan önce 'arsa hareketliliği' yaşanmış. Tarım arazileri köylülerden dönemin etkin işadamları tarafından satın alınmış, arkasından kamulaştırılmış" dedi. Bulut, 350 milyon liralık ilk ihalenin 2011 yılında yapıldığını söyledi. Buna karşın 7 yıl boyunca zemininin bitirilemediğini, çünkü su bastığını dile getiren Bulut, bu süre sonunda oraya yapay göl yapılarak sorunun çözülmeye çalışıldığını bildirdi. Bulut, bu süreçte 3 defa temel atıldığını, 7 defa bakan değiştiğine işaret ederek, şunları kaydetti: "Son olarak da bu yılın mart ayında ihale açılmış, ihaleyi 100 milyon Avro bedelle bir şirket almış. Ancak o ihalede ikinci bir şirket, - Saray'ın 5 müteahhidinin içerisinde olan şirket - ihaleyi alamayınca o ihale iptal edilmiş. İhalenin iptal edilmesinin hemen akabinde bakan görevden alındı. Bu ay yeni bir ihale açıldı. İlgili firmalar başvurusunu yaptı. Ancak geçtiğimiz hafta bu ihale de ertelendi, kasım ayında yapılacağı ifade edildi."

Kapasite ve Alan Küçüldü

Bulut, yeni ihalede yolcu sayısının 30 milyondan 12 milyona düşürüldüğünü, kapalı alanın da 160 bin metrekareden 50 bin metrekareye indirildiğini söyledi. Bulut, şöyle devam etti: "Oradaki kötü kokular devam ediyor. Belli ki bu bir sipariş ihale, belli ki yap-işlet-devret modelinin bir başka göstergesi burada, aynı şehir hastanelerinde olduğu gibi, aynı otoyollarda, köprülerde olduğu gibi ihalenin iç yüzü belli değil, anlatılmıyor. Bu proje yine bir yetim hakkı yenilen, peşkeş çekilen bir projeden öte değildir. Halkın parasını burada peşkeş çektirmeyelim."

İKİNCİ BAŞKENTGAZ-ENSAR VAKASI PATLADI

TÜRKEN'e milyonlar Eti Maden'den mi gitti?

2018 ve 2019'da Eti Maden'den Etimine USA'ya giden 70 milyon dolar, kamu kaynaklarının TÜRGEV ve Ensar Vakfı'nın ABD'de kurduğu TÜRKEN'e aktarıldığına ilişkin kuvvetli şüphe doğuruyor. Çünkü Eti Maden'in ABD'deki şirketi Etimine USA'nın genel müdürü ile TÜRKEN Vakfı'nın genel sekreteri aynı kişi. CHP'li Deniz Yavuzılmaz konuyu Meclis gündemine taşıdı.

CHP Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz gündeme bomba gibi düşecek bir iddiayı belgeleriyle sundu. Konuya ilişkin TBMM'de basın açıklaması yapan Yavuzılmaz, kamuya ait Eti Maden'den ABD'de TÜRGEV ve Ensar Vakfı'nın oluşturduğu TÜRKEN Vakfı'na 22 milyon 845 bin 437 dolar aktarıldığına ilişkin kuvvetli şüphenin oluştuğunu belirterek Sayıştay ve Teftiş Kurulu'nu göreve davet etti.

Yavuzılmaz'ın aktardıkları ise Eti Maden'den TÜRKEN'e para aktarabilmek için türlü yolların denendiğini ortaya koyuyor. Daha önce Başkentgaz'ın Kızılay aracılığıyla önce Ensar Vakfı'na, oradan da TÜRKEN Vakfı'na 8 milyon dolar para transfer edildiği ortaya çıkmış konuyu Kızılay Başkanı da doğrulamıştı. Şimdi ise Eti Maden'in benzer nitelikte bir para transferinin merkezinde yer aldığı anlaşıldı.

Sayıştay Denetleyemiyor

CHP milletvekilinin paylaştığı belgelere göre 14 Aralık 2017'de Eti Maden İşletmeleri'nin genel müdürü değişti ve yerine Serkan Keleşer atandı. Bu tarihten itibaren Eti Maden'in yurtdışına sattığı malların iskonto oranlarında da değişikliğe gidildi. 2017'ye kadar yüzde 1,5 oranındaki iskonto, yeni genel müdürün faaliyet gösterdiği 2018-2019 döneminde 3,5 katına çıkarılarak yüzde 5,25'e yükseldi. Bu basit gibi görünen işlemin büyük ölçekli alışverişlerde yarattığı ilave avantaj onlarca milyon dolara ulaşıyor. İlk başta "rekabet koşullarında meydana gelen değişimle iskonto oranı da değişmiş olabilir" denebilir. Ancak Eti Maden'in iskonto uyguladığı şirket yabancı değil, yine kendisinin kurmuş olduğu ABD'deki iştiraki. Daha basit bir ifadeyle Türkiye'deki Eti Maden, yeni genel müdürün atanmasıyla beraber ABD'deki Eti Maden'e mal satarken iskonto oranını artırıyor. Böylece Türkiye'deki şirketten ABD'deki şirkete para aktarılmış oluyor. Yurtdışındaki şirketleri Sayıştay denetleyemediği için böyle bir transfere ihtiyaç duyuluyor.

İskonto oranının artırılmasıyla birlikte milyonlarca dolar Eti Maden'in ABD'deki iştiraki Etimine USA'ya aktarılmış oluyor. Yavuzılmaz'ın hesaplamalarına göre 2017'de 12 milyon dolar olan iskonto tutarı 2018'de 52 milyon dolar, 2019'da ise 42 milyon dolara çıkıyor. Böylece 2018'de ilave olarak 40 milyon dolar, 2019'da ise 30 milyon dolar Etimine USA'ya aktarılmış oluyor. Bu tutarın bugünkü kurla karşılığı 560 milyon TL.

Araştırılması Gerekliyor

Peki bu para hangi amaçla Etimine USA'ya aktarılıyor? Burada da kilit isim Etimaden'in ABD'deki genel müdürü Etimine USA'nın genel müdürü olan Haluk Gani. Genel müdür kilit isim çünkü Haluk Gani aynı anda hem Etimine USA'nın genel müdürü hem de TÜRKEN Vakfı'nın genel sekreteri.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

CHP'li Yavuzılmaz ise tam bu noktada soruyor; "2018 ve 2019 yıllarındaki iskontolarla oluşturulan, ardından yurtdışında izi sürülemeyen, kayıp 560 milyon TL'nin akıbetinin ne olduğu, TÜRKEN'e bağış olarak aktarılıp aktarılmadığının tespitinin, hem Türkiye hem de ABD makamlarının resmi belgeleriyle ortaya çıkarılması ve TÜRKEN'e Temmuz 2018 ve Haziran 2019 arasında hibe ve bağış olarak aktarılan 22 milyon 845 bin 437 doların Eti Maden'in yurtdışı şirketleri tarafından mı ödendiğinin araştırılması gerekiyor."

MEZARLIĞA DA MADEN RUHSATI VERİLDİ

Eskişehir'de maden arama ve işletme ruhsatı için ihaleye çıkılan 70 bin hektarlık alan içinde mera, su havzası, mezarlık ve fidanlık gibi yerlerin olduğu belirlendi. Eskişehir Büyükşehir Belediyesi ihalelerin durdurulması için dava açarken CHP'li Çakırözer, "Bu madenler, tarımsal sürdürülebilirliğe büyük zarar verecek" dedi.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na bağlı Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nün Eskişehir'de maden arama ve işletme ruhsatı için ihaleye açtığı 70 bin hektarlık araziler içinde mera, orman ve tarım arazilerinin yanı sıra köy kahvesi, fidanlık, su havzası ve mezarlık gibi alanların da bulunduğu ortaya çıktı.

Eskişehir Büyükşehir Belediyesi ihalelerin durdurulması için hukuki süreç başlatırken CHP Milletvekili Utku Çakırözer, "Maden çıkarılmasına karşı değil ama bunu yapacaksa verimli topraklarımıza, temiz havamıza, suyumuzda insan ve hayvan sağlığına zarar vermeden yapmalıyız" dedi.

Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nce, Eskişehir'in 149 bölgesine yönelik maden arama ve işletme ruhsatı için ihaleye açılan alanların toplam büyüklüğünün 70 bin hektar olduğu öğrenildi. Maden arama ve işletme ruhsatı ihalesi açılan alanların mera, su havzası, mezarlık ve köy kahvesi gibi bölgeleri kapsamaması dikkati çekti.

TBMM'de Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu'nda enerji alanında düzenlemeleri içeren kanun teklifinin görüşmeleri sırasında söz alan CHP'li Çakırözer, Ruhsat verilen yerlerde sulama alanları, su toplama havzaları bile var. Bu madenler, bölgenin hem insan hem hayvan hem de tarımsal anlamda sürdürülebilirliğine büyük zarar verecek" diye konuştu.

Tam 'Alpu Kurtuldu' Derken...

Eskişehir'de çevre dernekleri ve meslek odalarının da aralarında bulunduğu sivil toplum örgütlerinin yeni maden ruhsatları verilmesine karşı olduğunu ve Eskişehir Büyükşehir Belediyesi'nin de yeni ruhsat ihalelerinin iptali için girişimde bulunduğunu belirten Çakırözer, şunları söyledi: "İnsanı, doğayı ve her türlü canlıyı olumsuz etkileyecek, verimli topraklarda tarımı hayvancılığı bitirecek bu madenleri açmaktan bir an önce vazgeçelim. Önceliği tarımsal kalkınmaya verilim. Eskişehir'de verimli ova ilan edilen Alpu Ovası'na, 'İlle de termik santral yapacağız' inadını gördük. Her görüşten insanıyla bütün Eskişehir buna karşı çıktı. Tam bu bitti derken şimdi, Eskişehir'de 149 noktada verilecek maden ruhsatlarında yine Alpu'yu görüyoruz. Anadolu'nun gıda deposu dediğimiz Alpu'nun verimli ovalarına yeni madenler açılacak."

Bahçeciliği Bitirirsiniz

Son olarak, maden ruhsatı verilecek bölgelerin tarımsal kalkınmadaki önemini anımsatan Çakırözer, "Mihalıççık'ta Sazak, Saray köyleri. Sarıcakaya'nın Dağköplü, Mayısar mahallelerinde madencilik yapılacaktır. Sarıcakaya, Orta Anadolu'nun Antalya'sıdır. Türkiye'nin rokası, maydanozu domatesi oradan gider. Şimdi, oraya siz gidip altın madeni, gümüş madeni açmaya kalkarsanız bahçeciliği de Sarıcakaya'yı da bitirirsiniz" ifadelerini kullandı.

MUÇEV MEĞER PARALEL BELEDİYEYİMİŞ!

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, CHP Muğla Milletvekili Mürsel Alban'ın, "MUÇEV'in faaliyetleri nedir?" sorusuna, "Çevre temizliği yapmak, plajları ve sahilleri temizlemek, deniz dibi temizliği yapmak, endemik bitkilerin korunmasını sağlamak" cevabını verdi.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bürokratlarının yönetici olarak görev yaptığı MUÇEV adlı şirkete ülkenin birçok noktasında ihalesiz olarak sahillerin vermesinin ortaya çıkmasının ardından tartışmalar sürüyor. CHP Muğla Milletvekili Mürsel Alban'ın verdiği soru önergesine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı süresi geçtikten sonra cevap verdi.

Paralel Belediye Yapılanmasının İtirafıdır

Alban'ın Muçev Ltd. Şti'nin faaliyet alanı nedir? sorusuna Bakanlık, "Çevre temizliği yapmak, plajları ve sahilleri temizlemek, deniz dibi temizliği yapmak, endemik bitkilerin korunmasını sağlama" yanıtı verdi. Alban ise yaptığı açıklamada, "Bunlar belediyelerin görevleridir.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Çevre temizliği yapmak, sahil ve plajları temizlemek, deniz dibinden atık toplamak vs... Bu işler bir limited şirketin görevi değildir. Bu yanıt 'paralel belediye yapılanmasının' itirafıdır" diye konuştu.

Alban konu hakkında şunları söyledi:

"Soru önergemize gelen yanıtlardan anlaşılıyor ki, AKP iktidarı 'paralel belediye yapılanması' kurmuştur. Bunun için Muğla ili pilot bölge seçilmiş, daha sonra Antalya ve Edirne'ye bu yapı taşınmıştır. AKP, valilik ve bakanlık eliyle bir limited şirket kurarak, Muğla'da bir paralel belediye yapılanması kurmuştur. Sonra yavaş yavaş bu yapı özellikle CHP'li yerel yönetimlerin olduğu kentlere taşınmıştır. Antalya ve Edirne bunun örneğidir. Sonrasında bu yapının diğer illere taşınacağı görülmektedir. Devlet içinde devlet, belediye içinde belediye olmaz. Bu paralel belediye yapılanmasının merkezi olan şirket derhal kapatılmalı, işletmeleri belediyelere devredilmelidir. Bu konu hakkında hukuki işlemleri başlatacağız."

Öte yandan Alban'ın, 'Şirketin yönetiminde Cumhurbaşkanı başdanışmanları, kamu bürokratlarının olduğu' iddialarını sorduğunda ise Bakanlık, yönetimde Cumhurbaşkanlığı danışmanları bulunmadığı, yönetimin kamu idarecilerinden görevli bürokratların olduğunu belirtti. Bilindiği üzere Cumhurbaşkanlığı Başdanışmanı olan Esengül Civelek de şirketin eski yöneticisiydi.

YAYLAYA ÇİM EKELİM

Rize'de yaylaların bitki örtüsünü katledenlerden tahribata skandal çözüm: Yaylaya çim ekelim

Karadeniz'in eşsiz yaylalarında yol yapımına onay vererek endemik bitki örtüsünü yok eden Rize İl Özel İdaresi, doğal yapıyı değiştiren görüntüler oluştuğunu kabul etti. Doğanın eski haline dönmek için yıllar alacağını belirten idare, yaylaları çimlendirmeye karar verdi. Avukat İbrahim Demirci karara tepki göstererek "Kaçkar meraları, dünyanın en zengin besin değerine sahip alpin çayırıklarından oluşur. Bu endemik çayırıkları hazır çimle bir tutmak basiretsizliktir" dedi.

Rize İl Özel İdaresi Karadeniz'in doğa harikası eşsiz yaylalarına ilişkin skandal niteliğinde bir karara imza attı. Daha önce turizm amaçlı yol yapılmasının önünü açan idare bu kez bu yolların bitki örtüsünü kaybettiğini belirterek yaylaları çimlendirmeye karar verdi. Avukat İbrahim Demirci "Adeta bir doğa seri katiliyle karşı karşıyayız" dedi.

Rize İl Özel İdaresi geçen yıl "Yeşil Yol" projesiyle tahrip edilen Rize Çamlıhemşin yaylalarında tartışma yaratacak bir ihale yaptığını ortaya çıkarmıştı. Palovit Şelalesi ile Palovit Yaylası arasındaki bağlantıyı sağlayan yol düzenlenmesine ve betonlaşmaya ilişkin ihaleye konulan maddeyle idari personeli inşaat süresi boyunca yurtiçi veya yurtdışı seyahatlerinin masrafları garanti altına alınmıştı. İdarenin bu kez aldığı kararda Rize ili sınırları içinde yüksek rakımlarda bulunan yaylalardaki turizm amaçlı yapılan yol imalatları sonucunda doğal yapıyı değiştiren görüntüler oluştuğunu vurgulayarak özetle "Endemik bitki örtüsü kaybolmuştur. Yüksek bölgelerde ortamın yeşillik açısından eski halini alması uzun yıllar süreceği gerçeği bilimsel olarak bilinmektedir. Bu olumsuz durumun çözülmesi amacıyla yüksek rakımlarda kısa sürede ortamın yeşermesini sağlayacağını düşünülen endemik çim tohumu uygulama çalışması başlatılmasına ait tarım komisyonu çalışmalarını tamamlamadığından komisyona ek süre verilmesi kabul edildi" ifadelerini kullandı.

Çim Bıçme Makinesi Eksik

Bölge sakini avukat İbrahim Demirci özetle "İdare 'Yeşil Yol' ile Kaçkar Dağları ve meralarının ekosistemini katlettiğini utanmazca ifade etmiş; işlediği cinayeti örtbas etmek için de başka cinayetler planlamakta: Yaylalara/meralara 'kısa sürede büyüyecek endemik çim ekme' ne demektir! Meralara çim ektirme ihalesinde, hangi ülkelere gideceklerini planlıyorlar sanırım. Yaylaları kasabalara dönüştüren idarenin bir sonraki ihalesi de, yaylacılara çim bıçme makinesi satmak olacak sanırım" diye konuştu.

Yargı Yeşil Yol'u Durdurmuştu

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu geçen yıl oybirliğiyle Yeşil Yol projesini durdurmuştu. Bilirkişi raporuna atıfta bulunulan kararda özetle, "Yaylalar arası ulaşım koridorunun, özgün koşulları ve doğal çevresiyle yayla yerleşmelerinin öne çıkmaları yerine, yaylanın niteliğine aykırı bir biçimde yaylalar arasında yatay bir ilişki yaratarak yayla yerleşmelerinin özgünlüklerinin zayıflamasına sebebiyet vereceği sonucuna ulaşılmıştır" denilmişti.

ALAMOS GOLD SÖZLEŞME İMZALAMASINA RAĞMEN HÂLÂ KAZDAĞLARI'NDA

Kazdağları'nın 'altını oyan' Alamos Gold, orman bölge müdürlüğüyle devir teslim sözleşmesi imzaladı. Sözleşmeye rağmen şirketin iş makineleri ve prefabrik yapıları ise hâlâ bölgede. Yaşam savunucusu Bilir, "Buradan elini ovuşturarak başka hayaller kuranları da uyarıyoruz. Yağma yok" dedi

Kazdağları'nda binlerce ağacı katleden Alamos Gold bölgeden çekildi. Üç gün önce Çanakkale Orman Genel Müdürlüğü'yle devir teslim sözleşmesi imzalayan şirketin iş makineleri, prefabrik yapıları ve güvenlik görevlileri hâlâ Kazdağları'nda.

13 Ekim 2009'da ruhsat süresi dolmasına rağmen Kazdağları'nı işgal etmeye devam eden şirket, kendi isteğiyle bölgeden ayrıldı. Şirketin 'fiziki' varlığını orada sürdürmesinin hukuka aykırı olduğunu belirten yaşam savunucuları, şirketin suç işlediğini ifade etti.

Şirket Tazminat Alacak

Binlerce ağacın kesildiği alanı kimin rehabilite edeceği bilinmiyor. Alamos Gold ayrıca uluslararası tahkim yasası gereği Türkiye'den tazminat alabilecek.

Yasalara Uygun Yapılmadı

Konuya ilişkin açıklama yapan Su ve Vicdan Koordinasyonu üyeleri Çanakkale Meydanı'nda bir araya geldi. Koordinasyon adına açıklama yapan Pınar Bilir, 'şirketin neden hâlâ alanda olduğunu ve cezai işlemleri sordu.

Mücadele edenlerin zaferi olarak cümlelerine başlayan Bilir, devir teslimin yasalara uygun şekilde yapılmadığını belirtti. Bilir yetkililere şu soruları yöneltti:

- İlgili şirkete saha teslim edilirken imzalanan protokolün ve ilgili şirket tarafından taahhüt edilen kuralları yerine getirilip getirilmediği,
- Sahada herhangi bir rehabilitasyon çalışması yapılmadığı görülmekte olup, orman bölge müdürlüğü tarafından şirketten ağaçlandırma bedeli alınıp alınmadığı,
- Cumhurbaşkanlığı kararnamesi gereği; ormanlara girenlere keyfi cezai işlem uygulanırken şantiye binası ve yüzlerce iş makinası ile ormanı izinsiz olarak işgal eden şirkete herhangi bir yasal işlem yapıp yapılmadığı,
- Devir teslimde imzası bulunan görevlilerin yasalara uygun davranıp davranmadığı konuları kamuoyuna objektif olarak bildirilmelidir.

Verdiği Zararın Faturasını Ödemeli

Alamos Gold'un bölgeyi rehabilite etmeden gitmesine tepki gösteren CHP Doğa Haklarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Ali Öztunç, "Bu topraklara zulmeden Alamos Gold, öyle hiçbir şey olmamış gibi gitmemeli, verdiği zararın faturasını ödemelidir. Alamos Gold zengin olsun diye canından, yerinden yurdundan olan ağaçların, kuşların, böceklerin, cümle orman canlısının hakkı var parada" dedi ve ekledi: "Dileriz bu saha eski haline getirilmek üzere ağaçlandırılır. Kimse başka hesaplar peşinde koşmasın, Alamos Gold gitti diye mücadelemiz bitmedi. O sahayı tekrar ağaçlandırmak için çalışmalar başlatacağız."

Ellerinizi Ovuşturarak Başka Hayaller Kurmayın

Bölgede faaliyet yürüten Cengiz, Koza gibi şirketlerin hayallere kapılmaması gerektiğini belirten Bilir, "Buradan elini ovuşturarak başka hayaller kuranları da uyarıyoruz. Yağma yok. Kazdağları'nı rantçılara yar etmeyeceğiz. Tahrip edilen bu alanın en kısa sürede eski haline dönüşmesi için çalışmaların bir an önce başlatılmasını, Orman Genel Müdürlüğü tarafından ağaçlandırma çalışmalarının başlamaması durumunda bizler tüm sahanın rehabilite edilerek ağaçlandırılmasını taahhüt ve talep ediyoruz" ifadelerini kullandı.

Çanakkale Tarım Orman-İş Sendikası Başkanı Şükrü Durmuş ise "Burada bizim kaygımız el altından Cengiz'le anlaşmalar yapıldığı yönünde aldığımız duyular. Makinaların da hala bölgede duruyor olmasının sebebinin bu olduğunu düşünüyorum" diye konuştu.

'Yapılan İşlem Mevzuat Gereği'

Alamos Gold'un Kazdağları'ndaki şirketi Doğu Biga Madencilik yaptığı açıklamada yapılan işleminin mevzuat gereği olduğunu savundu. Sahadaki varlıklarını sürdürdüklerini ve ruhsatla ilgili işlemlerin devam ettiğini ileri süren altıncı şirket açıklamasında ruhsatın onaylanmadığı gibi bir durumun söz konusu olmadığını ileri sürdü.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Şirket açıklamasında şöyle şu ifadeleri kullandı: "Şirketimizin bulup geliştirdiği bu yer altı kaynağı ile ilgili amacında ve hedefinde hiç bir değişiklik söz konusu değildir. Şirketimiz, ne tahkim süreci içerisine girmiş ne de başka bir hukuki yola başvurmuştur. Habere konu hadise; tamamen Maden Mevzuatı ve ona bağlı olarak Orman Mevzuatındaki düzenlemelere ilişkin Orman Bakanlığının bir tasarrufuna dayanmaktadır. Haberde şirketimizin maden ruhsatı ile ilgili satışına dönük ifadeler tamamen gerçek dışıdır, yalandır. Sahada Orman Bakanlığının yaptığı, tamamen mevzuattan kaynaklı bir uygulamadır."

FİLTRESİZ TERMİK SANTRAL ÇALIŞMAYA TEŞVİK EDİLİYOR

1 Ocak 2020'de, filtre ve diğer yükümlülükleri taşımayan termik santraller kapanmıştır. Afşin Elbistan'daki Çelikler Holding tarafından işletilen termik santral, bacalarına filtre takılmadan tekrar faaliyete geçmiştir. Yasal yükümlülüklerini yerine getirmediği için idari yaptırım uygulanması gereken Çelikler Holding'e Afşin Elbistan Elektrik Üretim ve Ticaret Anonim Şirketi'nin Kahramanmaraş'taki modernizasyon projeleri için 1 milyar 445 milyon 315 bin TL teşvik verilmektedir.

Afşin-Elbistan Termik Santrali filtreli olması, dünya standartlarında olması ve hava kirliliğinin olmaması yönünde mücadele verilmektedir. Greenpeace, önümüzdeki günlerde yapacağı açıklamada, Elbistan'daki hava kirliliğine dair bilgiler yer almaktadır.

Kapatılan Termik Santrallerden Sonra Ortaya Çıkan Sorunu Nasıl Okumalıyız

İklim krizinden bir çıkış aracı olarak iklim adaleti, iklim krizinin başlangıç nedenleri ile iklim krizi ile mücadele araçlarının geliştirilmesinde, yeni bir iklim krizinin daha başlamasına sebebiyet vermeyecek bir düzeni inşa etme süreçlerindeki adil ve eşit olmayan mekanizmaları kaldırmayı; eşitlik ve adalet düzleminde üretim ilişkileri ve yaşam biçimlerinin tekrardan inşa edilmesi gerekiyor.

1 Ocak 2020'de faaliyetleri durdurulan, kapatılan termik santraller kamuoyunda, işçilerin bir anda işsiz kalması, bu tesisler eliyle ısınması sağlanan konutların ve kamu binalarının ısınmama tehditi ile karşılaştığı gibi bir kriz üzerinden algı oluşturulmuştur.

Enerji politikalarının demokratikleştirilmesi kapsamında

1. Enerji üretimini demokratikleştirme ve katılım,
2. Mülkiyet,
3. Artık değerinin nasıl değerlendirileceği
4. İstihdam, ekoloji ve kendi kendine yeterlilik.

Başlıkları ön plana çıkmaktadır. Enerji üretim kaynağını değiştirilirken, mevcut enerji politikalarının da değiştirilmeye ihtiyaç vardır. Özelleştirilen ve/veya piyasalaştırılan enerji altyapısının yeniden müşterekleştirilmesi, kamulaştırılması; küresel enerji sisteminin en hızlı ve adil şekilde karbonsuzlaştırılması için yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği uygulamalarının hayata geçirilmesi gerekmektedir.

İşçi sınıfı, iklim hakkı talebinin muhatabı değil, sahibidir

AKP İktidarı, 1 Ocak 2020'de yasal yükümlülüklerini yerine getirmedikleri için termik santralleri kapatma sürecini plansız yürütmüş, son dakikaya kadar yatırımcılara kamusal teşvikler sağlamış, santrallerin kapatılmayacağına inandırmıştır. Süreç, santrallerin kapatılması üzerinden, iklim talebinde bulunan kesimlere bir cezalandırma gibi örgütlenmiş; bu kapatılma sürecinden kaynaklı mağduriyet yaşayan işçiler, iklim krizine karşı mücadele eden kesimlerle karşı karşıya getirilmiştir. İşte, iklim adaleti ve adil dönüşüm bu noktada, önemli bir açığı gidermeye aday bir tartışmayı ve planlama süreçlerini ortaya çıkarıyor. Bu bağlamda önerilerimiz;

• İşçilerin işsiz kalmasını, yoksulların daha yoksullaşmasını, göç vb. toplumsal olguları tetikleyecek, doğal kaynakları metalaştırarak ekosistemde başka ağır tahribatlara yol açacak adımlardan mutlak anlamda kaçınılmalıdır.

• Dönüşüm nedeniyle işlerini kaybetmek zorunda kalan işçileri bağımsız olarak yaşamlarını idame ettirebilmeleri için ekolojik tarım gibi alanlara yönlendirmeye yönelik kamu teşvikleri oluşturulacak, dönüşüm sürecinde oluşacak yeni istihdam alanlarında öncelikli istihdam hakkı sağlayacak yasal güvenceler yaratılmalıdır.

ERZİNCAN-TUNCELİ-SİVAS-MALATYA HATTINDA MADEN TEHDİTİ

Erzincan'ın İliç ve Kemaliye, Tunceli'nin Ovacık, Hozat, Pülümür, Sivas'ın Divriği, Kangal ve Malatya'nın Arapgir İlçelerini kapsayan bir alanda madencilik yapılmak isteniyor.

MTA'nın 2010 yılında hazırladığı raporda, "1990'lı yıllarda MTA tarafından belirlenen İliç-Çöpler bakır-altın sahası, o günkü güvenlik koşulları nedeniyle detaylı olarak çalışılmamış ve terk edilmiştir. Günümüzde ise özel sektör tarafından sondaj çalışmaları yapılan sahanın altın ve bakır açısından önemli olduğu ortaya çıkarılmıştır. Sahada 1.7 gr/ton Au tenörlü 71.600.000 ton altın rezervi bulunmaktadır. Bu rezervin metal altın içeriği ise yaklaşık 100 tondur" denilmiştir.

Erzincan'da İliç'te 10 yıldır süren madencilik faaliyetinin, Sivas, Tunceli, Malatya il sınırlarını da kapsayan, Munzur Dağları'nı içine alan bir alanı kapsayacak olması, kamuoyunda geniş bir tepkiye yol açmıştır. Özellikle, İliç'teki vahşi madencilik ve sülfür ve silika gibi kimyasalların kullanılıyor olması, söz konusu firmanın Kemaliye'deki madene erişmesi durumunda, Güneyde Divriği, Arapgir, Doğu'da Pülümür'e kadar erişen bir üçgen içerisinde bir çok yaşam alanının zarar göreceğine dair bir kaygıyla tepki toplamaktadır.

Erzincan İliç ve Kemaliye'de Madencilik Faaliyetleri

İliç İlçesinde, Kanada Kökenli Alacer Gold, %20'si Çalık Holding tarafından sülfür, silika gibi kimyasallar kullanarak cevher üretilmektedir. Projede kullanılan kimyasalların (başta sülfürik asit ve siyanür olmak üzere) insan sağlığı ve ekosistem için zararlı olduğu ileri sürülüyor. Proje sahibi İliç ve Erzincan ili genelinde sosyal onay mekanizması işletmiştir. Bu bağlamda, Sabırlı Köyündeki yurttaşlara, dava açmamaları karşılığında 130.000 TL'şer yardım dağıtmıştır. Firma, Erzincan Üniversitesi, Erzincanspor gibi kuruluşlara da yüksek meblağlarda bağış yapmıştır.

Kemaliye ilçesi ve köylerinde, İliç'teki maden projesinin devamı olarak, maden aramaya yönelik sondaj çalışmaları yürütülüyor. Anagold Madencilik isimli şirket tarafından, Kemaliye ilçesine bağlı Ağıl, Dilli, Harmankaya ve Çanakçı köylerinde altın arama faaliyetleri başlatılmıştır. Kanadalı firmanın, Kemaliye ve daha sonrasında Munzur Dağlarını kapsayan geniş bir coğrafyada madencilik yapma ihtimali olduğu düşünülmektedir.

Kemaliye'de madencilik faaliyeti yürütmek isteyen bir diğer firma, Fimar Madenciliktir. Geçtiğimiz Eylül ayında, Ağıl Köyü'nde sondaj yapmak isteyen firma yetkilileri, köylüleri "Buraya 200 Tane asker yığarım" diye tehdit etmiş, kamuoyunda geniş yetkilere yol açmıştır. Fimar Madencilik, 93 bin dönüm bir alanda demir ve krom madenciliği yapmak üzere ruhsatlar almıştır.

Tunceli'de Madencilik Faaliyetleri

Geçtiğimiz yıl, Munzur Dağlarının tamamına yakını maden ruhsat alanı olarak belirlenmiştir. Kemaliye'de düşünülen madenciliğin doğuda, Ovacık ilçesine doğru genişletilmesi hedefleniyor. Söz konusu maden damarının Pülümür ilçesi sınırlarına kadar uzandığı iddia ediliyor. Erzincan İliç'ten başlayıp Ovacık ve Hozat arasındaki dağlarda Çalık Holding ve ortağı Alacer Gold Madencilik tarafından sondajlar gerçekleştirilmektedir.

Sivas Divriği'de Madencilik Faaliyetleri

Sivas'ın Malatya ve Erzincan'a sınır olan Divriği'deki tüm maden arama ve çıkarma faaliyetleri Divriği'nin yüzde 90'ını kapsamaktadır. Divriği'de krom, demir kırma-dökme maden faaliyetlerinin kapasite artırımı girişimleri, Oyuaktepe, Duru, Akpelit, Kesme, Gezey köylerin altın arama ve sondajlama faaliyetleri sürmektedir.

Divriği'de Akpelit, Duruköy, Kesme, Çobandurağı, Oyuaktepe, Mursal, Yuva, Aktepe, Arıkbaşı, Bayırlı, Bayırüstü, Çakmaddüzü, Çayırören, Eğrisu, İkizbaşak, Karşikonak, Oğulbey, Uzunbağ köylerinde altın madeni ve diğer madenler için arama, sondaj, işletme çalışmaları yapılmaktadır.

Kangal'da Eğircek, Güneypınar, Yellice, Turnalı, Pınargözü, Çamgözü, Elköndü köylerinde altın ve diğer madenler aranıyor ve çıkartılıyor.

Arapkir'de Madencilik Faaliyetleri

Arapkir'de, Suceyin, Yeşilyayla (Suceyin'den ayrılma), Sugeçti, Yazılı, Alıçlı köylerinde sondaj ve işletme çalışmaları var. Altın arama çalışmaları Arapkir'in diğer çevre köylerini de kapsayacaktır.

İHALEDEN DÖRT YIL SONRA ÇED SÜRECİ

AKP'li Ethem Sancak'ın yeğeni Murat Sancak, SGK, Sağlık Bakanlığı ve Kızılay ile 2017 yılında "plazmadan yerli ilaç üretme tesisi" kurmak için protokol imzaladı. Dört yıl boyunca tesisi inşa etmeyen ve protokolü uygulamayan Sancak, şimdi fabrikanın inşası için ÇED süreci başlattı.

AKP'li Ethem Sancak'ın yeğeni Murat Sancak, 2017 yılında Sağlık Bakanlığı, Kızılay ve Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) ile protokol imzaladığı "Plazma Ürünleri Elde Edilmesi Projesi" için "dört yıl sonra" harekete geçti.

Murat Sancak'a ait olan MAXICELLS A.Ş isimli şirketin, 21 Ekim tarihinde "Plazma Ürünleri Elde Edilmesi Projesi" kapsamında "Kan fransasyonları, bağışıklık sağlayan ürünler ve ilaç üretim tesisi" için ÇED süreci başlattığı açıklandı.

Murat Sancak'ın şirketi, 2017 ve 218 yıllarında imzaladığı protokol ile sözleşmelerin gereklerini yerine getirmediği ve kurması gereken fabrikeyi de üç yıl boyunca kurmadığı için eleştirilmiştir.

Sancak'ın MAXICELLS A.Ş. isimli şirket tarafından hazırlanan proje tanıtım dosyasında, fabrikanın İstanbul'un Silivri İlçesine kurulacağı ve fabrikanın maliyetinin de 4 milyar 727 milyon TL'yi bulacağı ifade edildi. Ayrıca fabrikanın 17 bin 271 metrekaare taban alanında, 10 blok olarak inşa edileceği de belirtildi. Proje tanıtım dosyasında, "MAXICELLS yerel üretim sürecine kadar geçecek önümüzdeki beş yıllık süreçte söz konusu ürünlerin bitmiş ürün tedarikini üstlenmiştir.

Maxicells, öncelikle tesisin kurulması, plazmanın en güncel ve en üst teknoloji yoluyla işlenerek, ithalat yoluyla kan plazmasından elde edilen ürünleri yerli üretim ile temin etmeyi amaçlamaktadır" denildi.

Bakanlık Müfettişleri De İtiraz Etti

Sağlık Bakanlığı'na bağlı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (TİTCK) müfettişleri, 9-12 Aralık 2019 tarihleri arasında Kızılay'ın Kuzey Marmara Bölge Kan Merkezi'nde denetim yaptı. Müfettişlerin hazırladığı raporda, "Henüz tesisi bile olmadığı halde plazmadan yerli ilaç üretme ihalesinin Sancak'ın şirketine verdiğine" dikkat çekilmişti. Müfettişler, "Kızılay'ın laboratuvar kapasitesinin yeterli olmasına rağmen Sancak'ın şirketi ile sözleşme imzalandığını ve bu sözleşmenin revize edilmesini gerektiği" belirtti.

24 İLDE 11 MİLYON İNSANIN SAĞLIĞINA MAL OLACAK

Alpu Kömürlü Termik Santral için çarpıcı rapor

Temiz Hava Hakkı Platformu'nun hazırladığı rapora göre, Eskişehir Alpu Kömürlü Termik Santral yapıldığında 24 şehirde 11 milyondan fazla insan sağlığı bozulacak. Ayrıca, proje kapsamında 575 futbol sahası büyüklüğünde tarım alanı tarım amacı dışında kullanılarak yok olacak.

Temiz Hava Hakkı Platformu, Türkiye'de bir enerji projesi için hazırlanan ilk Sağlık Etki Değerlendirmesi (SED) raporunu açıkladı. Eskişehir'de yapılması planlanan projenin değerlendirildiği "Eskişehir/Alpu Kömürlü Termik Santral Sağlık Etki Değerlendirmesi" isimli raporda, santralin halk sağlığı üzerindeki etkisi incelenerek çarpıcı verilere yer verildi.

3 Bin 200 Erken Ölümüne Neden Olacak

Raporda yapılan modelleme çalışmasına göre, santralin hava kirliliği etkileri Eskişehir ili ile sınırlı kalmayacak. Kömür yakılmasından kaynaklanacak kanserojen ince partikül madde (PM2,5) kirleticisi, rüzgarın etkisiyle Ankara, Afyonkarahisar, Aksaray, Bartın, Bilecik, Bolu, Bursa, Çankırı, Çorum, Denizli, Düzce, Isparta, Karabük, Kastamonu, Kırıkkale, Kırşehir, Kocaeli, Konya, Kütahya, Sakarya, Uşak, Yozgat ve Zonguldak olmak üzere toplam 24 ilde etkili olacak ve 35 yıl boyunca bu şehirlerde toplam 11 milyon insanın sağlığını olumsuz etkileyecek. Ayrıca, proje hava kirliliğine bağlı 3 bin 200 erken ölümüne neden olacak.

Dev Tarım Arazileri de Yok Olacak

Termik santral projesi, 575 futbol sahası büyüklüğünde tarım arazisini ortadan kaldırırken, etkileyeceği mahallelerdeki bitkisel ürün ekili ve 2019 yılı içerisinde 135 milyon 472 bin TL gelir getiren 125 bin 770 dekarlık tarımsal alan olumsuz etkilenecek. Bunun sonucu olarak, bölgenin en önemli geçim kaynağı olan çiftçilik ağır darbe yiyecek. Raporun öngörüsüne göre, çiftçi kayıt sistemine kayıtlı 25 bin kişinin bir kısmı çiftçilik faaliyetini sürdüremeyecek. Dolayısıyla bu hanelerde yaşayan ve bölgeye tarım işçiliği için gelen insanlar işsiz kalacak.

Cıva Porsuk ve Sakarya'ya Ulaşacak

Projenin, su kaynakları üzerinde de ciddi olumsuz etkileri olacak. Santralin yakacağı kömürden ortaya çıkacak cıvanın, yeraltı tatlı su kaynakları ve buradan dolaşımı Porsuk Çayı ve Sakarya Nehri'ne ulaşacağı düşünülmektedir. Avlanan balıklar ve akarsuların tarım alanlarında sulama amacıyla kullanılması yoluyla besin zincirine geçerek sadece bölgeye değil, 35 yıllık zaman zarfında tüm Türkiye'ye dağılacağı öngörülmektedir.

MÜZEDEKİ 404 ESER KAYIP 42'Sİ İSE SAHTE ÇIKTI

Sayıştay raporları bir skandalı daha ortaya çıkardı. Önce Ankara Üniversitesi'ndeki tarihi yazma eserlerin, şimdi de Mimar Sinan Üniversitesi Müzesi'ndeki tabloların kayıp olduğu ortaya çıktı.

Ankara Üniversitesi'nde 440 yazma eserin kayıp olduğunun ortaya çıkmasının ardından, Mimar Sinan Üniversitesi'nin Resim ve Heykel Müzesi'nde kayıtlı olan, tarihi ve sanatsal değeri bulunan eserlerden 404'ünün kayıp, 42 eserin ise sahte olduğu belirlendi.

Sayıştay raporlarına göre Resim ve Heykel Müzesi'ne kayıtlı 12 bin 378 taşınır bulunuyor. Bunlardan 4 bin 24 tabloya dair hiçbir açıklama veya detay yer almıyor.

Resim ve Heykel Müzesi malzeme sicil raporunda kayıtlı resim ve tablolardan 404 adedi müzede bulunmuyor.

Sayıştay'dan komisyon talebi

Bunlardan 42 tanesi için de "Kayıp-Çalıntı ve sahte" notunun düşüldüğü belirtildi. Sayıştay yetkilileri kayıp eserlerin dışında başka eserlerin bulunup bulunmadığının araştırılması için bir komisyon oluşturulmasını önerdi.

Sayıştay denetçileri ayrıca sisteme girilen verilerin güncellenmesini istedi. 2018 yılında da üniversite yönetimini uyaran Sayıştay denetçileri, bir an önce tedbir alınmasını istemişti.

SAVUNMASIZ YARGI HAYALİ

Baro başkanları, Adalet Bakanı'nın övünerek duyurduğu e-duruşma uygulamasının avukatları adliyeden uzaklaştıracağına ve savunmaya zarar vereceğine dikkat çekti: İktidarın savunmasız yargı hayali.

Adalet Bakanlığı, e-duruşma uygulamasını başlattı ancak uygulamanın hukuka uygunluğu tartışma yarattı. Adalet Bakanı Abdülhamit Gül'ün, "Artık 5 adliye ve 47 mahkemede faaliyette. Bu hizmeti tüm adliyelerde, avukat meslektaşlarımızın ve vatandaşlarımızın istifadelerine sunmaya kararlıyız" diyerek duyurduğu e-duruşma uygulaması, hukukçuların tepkisine neden oldu. Uygulamanın, hukukun doğrudanlığı ilkesine aykırı olduğunu söyleyen pek çok avukat, savunmanın da engellenmeye açık olacağına dikkat çekti.

Antalya Barosu Başkanı Polat Balkan ile İzmir Barosu Başkanı Özkan Yücel, uygulamanın avukatlara ve savunmaya zarar getireceğine vurgu yaptı.

Adliyeden Uzaklaştırır

Uygulamaya olumlu bakmadığını söyleyen Polat Balkan, AKP'nin yargıyla ilgili çözüm adı altında sunduğu hiçbir önerinin avukatların işlerini kolaylaştırmadığını aktardı. Yurttaşların hak aramalarının temsilcisi olan avukatların adliyeden uzaklaştırıldığına vurgu yapan Balkan, "Hukukun temellerinden olan doğrudanlık ilkesine aykırı buluyorum. Siyasal iktidar öteden beri savunmasız yargı hayalleri kuruyor. Yaptıkları her düzenleme iyiymiş gibi parlatarak kamuoyuna sundukları her düzenlemenin arkasından başkalarıyla da karşı karşıya kalıyoruz" dedi.

Adliyelerin, avukatların iş alanı olduğunu ancak burada bin bir sorunla karşılaştıklarını dile getiren Balkan, şu ifadeleri kullandı: "Daha önce de kısıtlı alan uygulaması başlatılmıştı. Bu 'avukatlara' kısıtlı alana dönüştü. Mahkemelere ulaşamıyoruz, kalemlere ulaşamıyoruz. Cezasını çektiği için adliyelerde çalıştırılan mahkûmların olduğu koridorlara avukatlara giremiyor. Adliye girişlerinde avukatlara 'terörist' muamelesi yapılıyor. Özel güvenlik, savcılar, polisler, diğer çalışanlar adliyelerden elini kolunu sallaya sallaya geçiyor ama avukatların geçmesinde zorluk çıkarılıyor. Bu anlayışın temsilcisi olan bir siyasal iktidardan bahsediyoruz. 18 yıldan bu yıla tek parti tarafından yönetiliyor. Bunca zamandır avukatların hiçbir sorununa kalıcı bir çözüm getirmedi. Avukatların sorunlarına duyarsız olduğu gibi savunmayı ayak bağı gördükleri için savunmasız bir yargı hayali kuruyorlar."

Segbis'ten Farkı Yok

"E-duruşma uygulaması avukatlığın yargı içerisindeki konumu anlamında son derece sakıncalı ve öngörülemez yeni başka sorunların nedeni de olabilir" diyen Balkan sözlerini şöyle sonlandırdı: "Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi'ne (SEGBİS) de doğrudan olmadığı için karşı çıkıyoruz. Bu uygulama da SEGBİS'ten farklı değil."

Sağlıklı Yapılamaz

Duruşmaların yüz yüze yapılmasının öneminin altını çizen Özkan Yücel ise "Kamera üzerinden karşınızdakinin davranışını ve duruşunu bilemeden sağlıklı bir duruşma yapılamayacaktır" diye konuştu. Avukatların adliyelerden uzaklaştırmaya çalışıldığını söyleyen Yücel, "Gerekçe olarak ileri sürdükleri 'basit işler için adliyeye gitmek zorunda kalıyorlar' bahanesinin de samimi bir karşılığı yok. Avukatlar, adliyeye gidemedikleri zaman zaten mazeretlerini bildiriyorlar. Raporlu hâkimler ya da savcılar da bildirirse sorun çıkmayacaktır" ifadelerini kullandı.

Uygulamanın getireceği sorunlar

Uygulamanın pek çok sorunu da beraberinde getirebileceğine dikkat çeken baro başkanları, bunları şöyle sıraladı:

- Avukatlar, adliyeden uzaklaştırılır, adliyeye gelmeleri engellenebilir.
- Avukatların duruşma sırasında sesi kesilebilir, görüntüsü gidebilir. Bu da savunmayı engeller.
- Giderek yaygınlaşırsa yurttaşların ve avukatların bir süre sonra adliyeye gelmesi gereksiz hale gelecek.
- Yüz yüze tarafların bir araya gelerek savunmasını yaptığı bir organizasyon olan davalarda mahkeme heyeti tarafları göremeyeceği için kanaati oluşmayacaktır.
- Sağlıklı duruşmalar yapılamaz.

PARSEL PARSEL DİYANET!

Verilen arazi de dev, yapılacak dini tesis de

İzmir'in Menderes ilçesinde bulunan ve mülkiyeti Hazine'ye ait yaklaşık 50 dönümlük arazi Diyanet İşleri Başkanlığı'na devredildi. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, daha önce Etibank tarafından kullanılan alanın planlarını da değiştirdi.

Diyanet'e verilen araziye "Dini Yüksek İhtisas Merkezi" yapılmak için düğmeye basıldı. Yapılan yeni imar planına göre, yaklaşık 50 dönümlük alanda lojman, eğitim tesisi, cami ve külliye yapılacak.

Kimseye Faydası Yok

Dev dini tesisinin yapılacağı alanın yakınındaki eski Menderes Kaymakamlığı binasının olduğu bölgeye de Kuran kursu açılacak. Eğitim Sen İzmir 5 No'lu Şube'den Aygül Şengül, yaşananlara tepki gösterdi: "Menderes'te çok ciddi bir şekilde okul ihtiyacı olmasına rağmen böyle devasa alana bu merkezin ve biraz ilerisine Kuran kursu yapılmasının kimseye bir faydası yok. Dini merkezin yapılacağı o bölgede sadece lise var. İlkokul ve ortaokul yok. Menderes gibi bir ilçede ilkokul ve ortaokul sınıf mevcutları 30-35 kişiye kadar çıkmış durumda. Menderes'in merkezinde böyle kıymetli bir araziye, okul ihtiyacı varken dini merkezin yapılmasını oldukça yanlış buluyoruz."

10 BİN KİŞİYE 28 YATAK

Cumhurbaşkanlığı'nın 2021 yılı programına göre Türkiye'de 10 bin kişiye düşen yatak sayısı 28,6 oldu. Bu oran 45,3 ortalamaya ulaşan OECD ülkelerinin çok gerisinde kaldı.

Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığınca hazırlanan 2021 Yılı Cumhurbaşkanlığı Programı'nda temel mali göstergelerin yanı sıra sağlık konularındaki hedef ve amaçlar da yer aldı.

Sağlık alanına ilişkin temel göstergeler, Türkiye'nin 10 bin kişiye düşen yatak sayısı bakımından OECD ve AB ülkelerinin çok gerisinde kaldığını ortaya koydu.

"Covid-19 aşısı" çalışmalarından ise programda yalnızca, "Aşı geliştirme çalışmaları devam etmektedir" şeklinde söz edildi.

Ortalamanın Uzağında

2021 Yılı Cumhurbaşkanlığı Programı'na göre, Türkiye'de 10 bin kişiye düşen yatak sayısı 28,6 oldu. Türkiye, 10 bin kişiye düşen yatak sayısında 45,3 ortalamaya ulaşan OECD ülkelerinin gerisinde kaldı. Avrupa Birliği'ne üye ülkelerde ise 10 bin kişiye ortalama 50,5 yatak düştüğü bildirildi.

Antibiyotik Tüketimi Arttı

Sağlık Bakanlığı'nın, "Gereksiz ilaç kullanımının azaltılması ve akılcı ilaç kullanımının geliştirilmesi" hedefi de tutturulamadı. OECD ülkelerinde 2018 yılında ortalama 18 olan bin kişi başına düşen günlük antibiyotik tüketim miktarının aynı yıl Türkiye'de 30,96 olduğu belirtildi. 2019 yılında ise bu sayısının 31,86'ya çıktığı kaydedildi.

Aşı Çalışmaları

Yurttaşların merakla beklediği, "Yerli aşı" ise programda kendisine kısa bir paragraf ile yer bulabildi. Covid-19 pandemisinin ilaç ve tıbbi cihaz sektörlerinin kapasitesinin ve çeşitliliğinin, acil durumlara yanıt verme yeteneğinin önemini ortaya koyduğu belirtilerek, "Aşı, ilaç, koruyucu ekipman ve tıbbi cihazlarda yerleşme politikalarına gereksinim daha belirgin hale gelmiştir" denildi. Türkiye'nin, "Yerli aşı" geliştirme çalışmalarına ilişkin ise "Pandemi sürecinde tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de aşı geliştirme çalışmaları devam etmektedir" ifadesine yer verildi.

Birinci Basamak Vurgusu

Cumhurbaşkanlığı'nın 2021 yılı programında sağlık alanına yönelik yer alan hedeflerden bazıları ise şunlar oldu:

- Aile hekimlerince sunulan sağlık hizmetlerini nitelik ve nicelik olarak iyileştirmek suretiyle ihtiyacın bu aşamada karşılanması sağlanacaktır.
- Birinci basamak sağlık personeline yönelik hizmet içi eğitimler yeniden tasarlanacaktır.
- Acil sağlık hizmetlerinde ambulansların etkin kullanımı sağlanacak ve hastaneler ile 112 Kontrol Komuta Merkezleri arasındaki koordinasyon güçlendirilecektir.
- Acil sağlık hizmetlerinde ambulansların etkin kullanımı sağlanacak ve hastaneler ile 112 Kontrol Komuta Merkezleri arasındaki koordinasyon güçlendirilecektir.
- İlaç geri ödeme listesi periyodik olarak gözden geçirilecektir.

34 MİLYON KRONİK HASTA AŞI İÇİN YAŞAMLARI ÜZERİNE BİR SINAV VERİYOR!

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi, iktidarın grip aşısı temin edememesi yüzünden 34 milyon kronik hastanın zor durumda olduğunu belirterek, "34 milyon kronik hasta basit bir grip aşısı olabilmek için yaşamları üzerine bir sınav veriyor, 5 puanı toplayan aşı olabiliyor" dedi.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Gamze Akkuş İlgezdi bulunamayan grip aşısı üzerine yaptığı konuşmada, aşı bulamayan kronik hastaların yaşadığı sıkıntıyı dile getirdi.

CHP'li İlgezdi, salgını yönetmek, kontrol altına almak ve hastaları tedavi etmekle yükümlü olan iktidarın görevini yapmadığını belirterek, "Refahın azaldığını, ekonominin daraldığını, özgürlüklerin budandığını görüyoruz. Çünkü ülke bir Anonim Şirket gibi yönetiliyor. Hal böyle olunca Türkiye'de sosyal devlet 18 yıldır yoğun bakımda. Can çekişiyor ama nefes vereni yok" açıklamasını yaptı.

"İnsandan değil piyasadan yana olan sistem bir çözüm sunmuyor" diyen Genel Başkan Yardımcısı Akkuş İlgezdi, aylardır sonu gelmeyen bir aşı tartışması yaşadığımızın altını çizdi.

Mevsimsel grip salgınlarının başladığı bu günlerde kronik hastalığı olan yurttaşlarımızın grip aşısına ihtiyaçları olduğunu ifade eden Akkuş İlgezdi, "Alt tarafı bir grip aşısı deyip de geçmeyin! Bugün risk grubunda yer alan ve kalp, diyabet, böbrek, akciğer gibi kronik hastalığı olan 34 milyon yurttaşımız var. '5 puanı bulan aşı olacak' diyen iktidar, böylece 34 milyon kronik hasta basit bir grip aşısı olabilmek için yaşamları üzerine bir sınav veriyor" dedi.

Durumun ciddiyetini gözler önüne seren Akkuş İlgezdi, "Aynı anda kalp, diyabet ve kanser hastalığı olanlar, puanı tutturamadıkları için grip aşısı olamıyorlar" dedi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

İhaleleri yandıra veren, memur- işçi alımında ayırım yapan iktidarı aşu konusunda bu yanlışı yapmama konusunda uyararı CHP'li Gamze Akkuş İlgezdi, "Bari insan yaşamını yakından ilgilendiren aşu konusunda ayırım yapmayın. Vakit geçirmeden ülkemizde uygulanacak grip aşısı sayısı kamuoyu ile paylaşın. Kaosu bitirin. Grip aşısının hangi risk gruplarına, nasıl ve nerede dağıtılaacağını şeffaf biçimde topluma anlatın" diye konuştu.

HASTA DA ECZACI DA MAĞDUR

Koronavirüs vakaları artarken yurttaşlar salgın günlerinde kritik önemdeki grip aşısına ulaşamıyor. Salgın nedeniyle talebin artmasına rağmen sınırlı sayıda ithal edilen grip aşısına ulaşmak için genç, yaşlı tüm yurttaşlar, aile hekimlikleri ve eczanelere akın ediyor.

Türk Tabipleri Birliğı (TTB) Aile Hekimliğı Kolu Başkanı Filiz Ünal, KOAH, astım, diyabet gibi kronik hastalığı olanlara aşu onayının çıkmadığını kaydetti: "Bevin kanaması ve Alzheimer dışında hem kalp hastası hem de kanser tedavisi gören hastalar dışında kimseye onay çıktığına tanıklık etmedim. 10 hasta başvurusundan sadece birine onay geliyor." 65 yaş üzeri ve kronik hastalığı olan hastaların aşılmasının yanı sıra çalışma hayatına devam edenlerle sağık emekçilerinin de aşılması gerektiğinin altını çizen Ünal, şunları söyledi: "Çalışma hayatında olan insanlar Covid-19'a yakalandığında 10 gün evde kalmaları isteniyor. 14 günlük takip süreci de 10 güne indirildi. Bu insanlar koronavirüs sonrası bir de grip olursa kaldıramazlar. Bunun için tedbir alınması gerekiyor."

Bulaş Riski Artıyor

Tüm Eczacı İşverenler Sendikası (TEİS) Genel Başkanı Nurten Saydan ise yeni uygulamayla hem yurttaşın hem de eczanede çalışanlar için bulaş riskini artırdığını dile getirdi: "Grip aşılarını Sağık Bakanlığı Reçetem Bilgi Sistemi'nde elektronik reçete düzenlenmeden eczanelerimizden veremiyoruz. Ücretli aşu isteyen vatandaşlarımızdan reçete talep ettiğimizde tepki verebiliyorlar. Hastaların bir aşu almak için eczanelerimize en az üç sefer gelmesi hem onlar hem de bizim için bulaş riskini artırıyor. e-Nabız sistemini bile kurdurmak için eczanelerimize gelen yaşlı hastalar sebebiyle temas sayısında artış yaşayan meslektaşlarımız grip aşısı sürecinde de yine ön cephede mücadele ediyor."

Türk Eczacıları Birliğı (TEB) Genel Başkanı Erdoğan Çolak da yaşananların hem hastaları hem de eczacıları mağdur ettiğini vurguladı: "Vatandaşımız aşuya reçetesiz ulaşamadığı için mağdur. Eczacımız talep eden her hastasına yardımcı olamadığı için mağdur."

SÖZLEŞMELİ SAĞLIKÇILARA HASTA OLMAK DA YASAK!

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi kamu dışı görevlendirilen aile sağılığı çalışanlarının kadro, izin, tayin, yer değıştirme ve tazminat haklarının olmadığına dikkat çekerek, "Aynı işi yaptıkları kamu görevlisi aile sağılığı çalışanlarında bulunan hakları kamu dışı aile sağılığı çalışanlarına verilmiyor. Hastalanıp 180 gün heyet raporu alan kamu dışı sözleşmeli çalışanların sözleşmesi fesh olmaktadır. Sağıkçılara hastalanmak bile yasaktır! Bu iş barışını bozan düzenlemeler bir an önce düzeltilmelidir" dedi.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Gamze Akkuş İlgezdi, kamu dışı aile sağılığı çalışanlarının uğradıkları hak kayıplarını Meclis gündemine taşıyarak Sağık Bakanı Fahrettin Koca'ya soru önergesi verdi.

CHP'li Akkuş İlgezdi eleman temininde güçlük çekilen yerlerde sözleşmeli sağılık personeli çalıştırıldığını hatırlatarak, "Bu kapsamda en zorlu yerlerde görev yapan, pandemi döneminde insan üstü çalışan kamu dışı aile sağılığı çalışanları en temel işçi haklarını alamamaktadır. Kamudan görevlendirilen aile sağılığı çalışanında olan izin, tayin, yer değıştirme ve tazminat haklarının hiçbirini kamu dışı aile sağılığı çalışanlarında yoktur, kadroya da alınmamaktadırlar. Hastalanmaları bile yasaktır. Bu yanlıştan derhal dönülmelidir" dedi.

Kadro Yok

CHP'li Akkuş İlgezdi, "Diğer sözleşmeli sağılık personelinde üç yıllık çalışma süresini tamamlayanlar talepleri halinde buldukları yerde kadroya atanırken, kamu dışı aile sağılığı çalışanlarının böyle bir hakları yoktur, bu yüzden iş garantileri yoktur" diyerek, pandemi sürecinde insan üstü çaba harcayan personelin mağduriyetinin sürdüğünü ifade etti.

"Kamu çalışanı aile sağılığı çalışanları eş durumu tayin hakkı ile eşinin yanına gidebilirken, yer değıştirme hakkını kullanabilirken, kamu dışı çalışanlar işten çıkarılmaktadır" diyen Genel Başkan Yardımcısı Gamze Akkuş İlgezdi, işten çıkarılma korkusu nedeniyle çiftlerin aile birliğini kuramadıklarını kaydetti.

Hastalanmak Yasak, İzin Demek İşsiz Kalmak Demek

Akkuş İlgezdi kamu görevlisi aile sağlığı çalışanının askerlik için veya doğum sonrası ücretsiz izin hakkını kullanıp işine geri dönebildiğini ifade ederek, “ Bu hak kamu dışı aile sağlığı çalışanı için maalesef bulunmuyor. Askere gitmek için veya doğum sonrası ücretsiz izin alan çalışan işsiz kalmaktadır. Hastalanıp 180 gün heyet raporu alan çalışanın sözleşmesi fesh olmaktadır. Kamu dışı çalışanlara hastalanmak bile yasaktır” diye konuştu.

Tazminat da Yok

“Kamu dışı aile sağlığı çalışanları sözleşmeleri bittiğinde ya da emekli olduklarında hiçbir tazminat hakları yok. İşçi olarak özel sektörde çalışsa işten çıkarıldıklarında tazminat alırlar, ancak aile sağlığı çalışanları iş kanununun ön gördüğü tazminat hakları olmadan çalışıyorlar. Yıllarca emek verip emekli olmaya hak kazandıklarında tazminat alamıyorlar” diyen Gamze Akkuş İlgezdi, Sağlık Bakanlığını göreve çağırdı.

Soru önergesinde Akkuş İlgezdi,

- 1- “İş barışının sağlanması kamu dışı Aile Sağlığı Çalışanlarının kadroya geçirilmesi için bir çalışmanız bulunmakta mıdır?
- 2- Kamu dışı Aile Sağlığı Çalışanlarının tayin ve yer değiştirme hakları sağlanacak mıdır?
- 3- Hastalanan kamu dışı Aile Sağlığı Çalışanlarının 180 gün heyet raporu alanların sözleşmelerinin fesh olması uygulamasından neden vazgeçilmemektedir?
- 4- Kamu dışı Aile Sağlığı Çalışanlarına tazminat verilmesi için bir çalışma yapılacak mıdır?
- 5- Sağlık Bakanı Fahrettin Koca 14 Ekim 2020 tarihli açıklamasında 107 sağlıkçının Covid-19 nedeniyle yaşamını yitirdiğini açıklamıştır. Bu 107 sağlıkçının kaçısı Aile Sağlığı Çalışanıdır? Yaşamını yitiren Aile Sağlığı Çalışanlarının kaçısı kamu dışıdır?” sorularına yanıt aradı.

ŞEHİR HASTANELERİ KORONAVİRÜS AŞISINI DA İLAÇ PARASINI DA YUTTU

Şehir hastanelerine 2021’de ödenecek 16.3 milyar lira kira bedeli ABD’nin Covid-19 için aşı çalışmalarına ayırdığı bütçeyi bile aştı. Bilimsel araştırmalara da kaynak bırakmadı.

Genel Sağlık-İş Sendikası Başkanı Zekiye Bacaksız, bu hastanelere ayrılan kaynağın durdurulması halinde Türkiye'deki tüm üniversite hastanelerinin maddi sorununun çözüleceğini, yerli ilaç üretimi için de finansman sıkıntısı kalmayacağını söyledi.

Bu yıl 10.5 milyar lira para yutan şehir hastanelerine 2021’de 16 milyar 392 milyon lira daha aktarılacak. Bu paranın 9 milyar 977 milyon lirası, hastaneleri işleten şirketlere kira bedeli olarak, 6 milyar 416 milyon lirası da sağlık hizmetleri için ödenecek.

Şirket Hastaneleri

Başkan Zekiye Bacaksız, önümüzdeki yıl şehir hastaneleri için ödenecek sadece kira parasının bile ABD'nin aşı çalışmaları için ayırdığı bütçeyi aştığına dikkat çekti. Bütçeden şirketlere kaynak aktarmanın bir yöntemi olarak kullanılması nedeniyle bu hastanelere şehir değil aslında ‘şirket hastaneleri’ demenin daha doğru olduğunu ifade eden Bacaksız, aşıyla ilgili karşılaştırmayı şöyle yaptı:

“ABD'nin Covid-19 ile mücadele etmek için ayırdığı yaklaşık 17 milyar TL (2.5 milyar dolar) bütçenin yaklaşık 8 milyar TL'si (1 milyar dolar) hastalığa karşı bir aşı geliştirilmesinde kullanılacaktır. ABD'nin aşı çalışmaları için ayırdığı bütçe, Türkiye'nin şehir hastaneleri kira ödemeleri için ayırdığı 9 milyar 977 milyon liralık bütçenin bile altında.

İngiltere'nin sadece iki üniversitenin (Oxford ve Imperial College London) yürüttüğü aşı çalışmaları için ayırdığı yaklaşık bütçe ise 364 milyon TL'dir. Türkiye'de bırakın üniversitelere aşı araştırmaları için bütçe ayırmayı, üniversite hastanelerinin kendileri bile borç batağına saplanmışlardır. Hastanelerimiz medikal firmaların parasını ödeyemediği için yakında ameliyat yapamaz hale gelecektir.”

Yerli İlaç Parası da Gitti

Genel Sağlık-İş Sendikası Başkanı Zekiye Bacaksız, Türkiye'nin şehir hastanelerine para yetiştirmekten yerli ilaç üretimi gibi kritik projelere kaynak bulamadığını da söyledi.

İlaç üretiminde dışa bağımlı olan Türkiye'de patentli ilaç üretimi yapıldığını, molekülden ilaç üretiminin ise yapılamadığını belirten Zekiye Bacaksız, “Bunun nedeni ilaç sanayisinde Ar-Ge'nin yok denecek kadar az olmasıdır.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Türkiye ilaç endüstrisinin yıllık Ar-Ge harcaması yaklaşık 400 milyon TL'dir. Şehir hastanelerinin kira bedellerinin üniversitelerin Ar-Ge çalışmalarına ayrılması durumunda, molekülden ilaç üretimi sağlanabilecek ve kaynak yurtdışına aktarılmak yerine yurtiçinde kalarak ülke ekonomisine katkı sağlayacaktır" dedi.

BU KIŞ ZOR GEÇECEK!

Gaye Usluer-CHP PM Üyesi

Şu anda adı tam konulmamış olsa da Avrupa'da Covid-19'un ikinci dalgasının devam ettiğini söylersek yanlış olmaz. Son iki aydan beri haftalık yeni vaka sayısının tüm Avrupa ülkelerinde belirgin ve istikrarlı bir şekilde arttığını görüyoruz. Ve son iki haftadan beri alarm zilleri kuvvetle çalmaya başladı. Öte yandan ABD'de de vakalar yeniden yükselişe geçti.

Pandemi devam ediyor ve ekim ayıyla birlikte başlayan yeni dönem tüm dünya için çok önemli olacak. Kış aylarında bir yandan Covid-19 ile baş etmeye çalışırken, grip de aynı anda yayılmaya başladığında, en iyi sağlık bakım sistemleri bile başa çıkmakta zorlanacak.

Grip her yıl dünyanın ortak sorunu. Bu yıl grip ve Covid-19 birlikteliğinin salgını nasıl etkileyeceği konusunda, kesin olarak söylemde bulunmak zor. Konunun uzmanlarının ortak görüşü iki virüsün birlikte olması durumuna dair konuşmak için erken olduğu, yeterli bilginin olmadığı yönünde.

Kış aylarında kapalı alanlarda daha fazla bulunma zorunluluğu, Covid-19 vakalarının artabileceği konusunda hatırlanması gereken bir husus.

Hatırlayalım, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) Başkanı 15 Haziran 2020'de ki açıklamasında "Birçok ülkede grip sürveyansı askıya alındı ya da azaldı" demişti. Durum böyle olunca da bağlantılı olarak güney yarımkürede grip hastalığına ilişkin veriler düşük olarak bildirildi.

1 Haziran sonrasında başlayan 'yeni normal' sonrasında bugün gelinen aşama ise umut verici olmaktan ziyade kaygı dozunu artırıcı. Herkesin dilinde aynı söylem "çember daraldı!"

Kış ayları başlarken cevaplanması gereken çok önemli sorular var: Covid-19 ve grip birlikteliği, her iki hastalıktan da ölümleri nasıl etkileyecek? Bu virüslerden biriyle enfekte olmuş bir hastanın diğeriyle de enfekte olma riski artacak mı? Grip aşısı Covid-19'a karşı koruyucu olacak mı?

Hızlı sonuç veren grip tanı testlerini yıllardan beri kullanmaktayız. Bu testler şüphesiz işimizi kolaylaştıracaktır. Ancak benzer şekilde hızlı sonuç veren ve duyarlılığı yüksek Covid-19 tanı testlerine de ihtiyacımız olacak. Mutlaka hastanın grip mi yoksa Covid-19 enfeksiyonu mu olduğunun ayırt etmek gerekiyor. Neden? Çünkü tedavileri farklı. Çünkü Covid-19 hastaları için izolasyon gerekirken, grip hastalarına izolasyon gerekmiyor.

Tüm bu belirsizliklerin içinde konunun uzmanlarının ortaklaştığı görüş belli. "Gribe karşı etkin bir aşı var. Bu yıl grip aşılarının uygulanmasını mutlaka artırılmalı!"

Grip aşısı bilindiği üzere yüzde yüz koruyuculuğu olan bir aşı değil. Ancak özellikle risk gruplarında aşılama yapmayı firesiz yapmak gerekiyor. Çünkü bu grubu aşıladığımızda hastaneye yatış sıklığını, zatürre oranlarını, yoğun bakım yatışlarını ve ölüm oranlarını yüzde 50'nin üzerinde azaltacağımızı biliyoruz. İlave olarak, aşılama sonucunda, sağlık sisteminin üzerinde ki ilişkili yük de kesinlikle azalacaktır.

Bu yıl Covid-19 salgını nedeniyle tüm ülkelerde grip aşısına talebin fazla olacağını önceden biliyorduk. Üstelik birçok ülke sadece öncelikli risk gruplarını değil, mümkün olduğunca çok kişinin aşılabilmesini de hedeflemekte.

Gelelim son bir haftadır ülkemizde ki aşı tartışmalarına. Sağlık Bakanlığının aşılabilmek için getirmiş olduğu skorum sistemi ve öncelik için 5 puana sahip olmanın bilimsel hiç bir dayanağı bulunmuyor. Elimizde yeterince aşı yok. Devamında ne kadar aşının geleceği belli değil. Sağlık Bakanlığı "olması gereken durum" şeklinde algı yaratmaya çalışıyor.

Gerçek olanı hepimiz biliyoruz. Türkiye aşı ve ilaçta yüzde yüz dışa bağımlı bir ülke. Kendi Aşımızı Üretemiyoruz. Sorunun bütünü ezcümle bu, üretememek, dışa bağımlı olmak.

Sadece risk gruplarını aşılama için 14-15 milyon doz grip aşısına ihtiyacımız var. 'Tüm bu bilgileri doğru var saydığımız Türkiye kime, hangi endikasyonla ve ne zaman grip aşısını yapabilecek?' sorumuz konunun muhataplarına.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Aşı ihtiyacımıza yönelik bağlantılarımızı ve talebimizi zamanında, planlı ve programlı oluşturmadığımız için elimizde halen mevcut olduğu söylenen aşı miktarı 400 bin doz civarında. Geleceği söylenen ilave 1 milyon doz aşından söz ediliyor. Sağlık Bakanlığının ortaya çıkacak durumu, yani mevcut durumu öngörememiş olmasını ihtimal dâhilinde midir? Mevcut sıkıntılı durumun mazeretini kim açıklayacak?

Hal böyleyken henüz olmayan 5 milyon doz Covid-19 aşısının bağlantısının tamamlandığından, aralık ayında geleceğinden bahsetmek ne kadar gerçekçi? Onu da günü geldiğinde konuşacağız.

UZAKTAN EĞİTİMİN ARDINDAN ŞİMDİ DE UZAKTAN SAĞLIK

Sağlık Bakan Yardımcısı Birinci kamu hastanelerinde ‘uzaktan görüntülü muayene’ sisteminin başlayacağını duyurdu. TTB Merkez Konseyi Üyesi Doç. Dr. Erdoğan, uygulamayla yanlış teşhis konulabileceğine dikkat çekerken CHP’li Emir ise uygulamanın bilim dışı olduğunu kaydetti.

Sağlık Bakan Yardımcısı Şuayip Birinci’nin itiraf niteliğindeki makalesi ile 16 hastanın denek olarak kullanıldığı açığa çıkmasının yankıları sürerken, Birinci imzasıyla 81 ilin valiliklerine gönderilen yazıyla kamu hastanelerinde ‘uzaktan görüntülü muayene’ sisteminin başlayacağı duyuruldu.

Birinci, bu uygulamanın başlama gerekçesini, ‘Covid-19 pandemi süreci kapsamında bulaşın azaltılması ve riskli kişilerin halk sağlığını tehdit etmeden sağlık hizmetlerine ulaşması’ olarak açıkladı. Türk Tabipleri Birliği (TTB) Merkez Konseyi Üyesi Doç. Dr. Deniz Erdoğan, pilot uygulamanın 2 ay önce başladığını belirterek, şunları söyledi:

“Hekimin bilgisayarına kamera, mikrofon monte edilmiş, hasta ile görüştürülmüştü. Belli ki bu uygulama yaygınlaştırılarak hasta evinde bilgisayarından muayene edilmeye çalışılıyor. Bu anlamda alt yapı eksikliği, kişiler arası eşitsizlikler olacaktır. Çoğu kişinin evinde bilgisayar, internet yok. Uzaktan muayene hekimlik pratiğinde fiziksel muayenenin yerini tutamaz. Yanlış teşhise, yetersiz bilgiye yani etik sorunlara yol açabilir.”

Sadece Destek Hizmeti Olabilir

Ugulamanın sadece destek hizmeti olabileceğinin altını çizen TTB Etik Kurul Başkanı Prof. Dr. Feride Aksu Tanık, “Covid-19 ile dünyada pandeminin yönetimi amacıyla teletıp kullanılmaya başlandı. Hastanın test sonucunun değerlendirilmesi, test isteme, randevu verme de dahil edilerek sağlık kurumuna erişimi sağlandı. Bu uygulama sadece kriz dönemlerinde destek hizmeti gibi düşünülmeli” dedi. Tanık, muayenin sadece birebir insan iletişimiyle yapılacağına dikkat çekti: “Hastanın gözüne bakmayı, hastaya dokunmayı, bulguları, şikayetleri dinlemeyi ve anlamayı gerektirir. Hasta muayenesi meselesini sıkıntılı buluyorum. Bu uygulama iyi planlandıktan sonra danışma hizmeti kapsamında sonuç paylaşma ve kronik hastalıkların kontrolü şeklinde uygulanabilir.”

Bilim Dışı Uygulama

CHP Ankara Milletvekili Murat Emir de “Pandemi sürecinde kontrolü yitiren ve sağlık sistemini içinden çıkılmaz bir hale sokan Sağlık Bakanlığı şimdi de yaşanan sorunları ‘uzaktan görüntülü muayene’ gibi bilim dışı uygulamalarla çözmeye çalışıyor” dedi.

BELEDİYELERİ KAYBEDİNCE YETKİLERİNE GÖZ DİKTİLER

Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı’na göre, 2021’de yerel yönetimlerin gelirleri azalacak, bütçeleri 10 milyar TL açık verecek. Çok sayıda belediyeyi kaybeden iktidar, “hizmet önceliği” adı altında bu belediyelerin çalışmalarını planlayabilecek, büyükşehirlerin yetkilerini ilçe belediyelerine aktarabilecek.

AKP’li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın imzasıyla Resmi Gazete’nin mükerrer sayısında yayımlanan 2021 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı, son seçimlerde yereldeki gücü zayıflayan iktidarın kaybettiği belediyelere ilişkin yeni planlarını ortaya koydu.

31 Mart 2019’da yapılan seçim sürecinde ortaya çıkan gelir ve gider dengesindeki bozulmaya ilişkin tespitlerin yer aldığı yıllık programda, geçen yıl yerel yönetimlerin gelirlerinde önemli azalma yaşandığı ifade edildi. Programda, belediyelerin harcamalarının yerel seçimler öncesinde arttığı ve belediye başkanlarının “hızlı borçlanma” gereği duyduğu ifade edildi.

Seçimler öncesinde yerel yönetimlerin yaptığı “tarihi seviyedeki yatırım harcamalarının” bütçe açığında etkin rol oynadığı ifade edilen programda, gelecek yılın mali durumuna ilişkin ise, “2021’de mahalli idare gelirlerinin 163,5 milyar TL, harcamalarının ise 173,8 milyar TL olarak gerçekleşmesi ve mahalli idarelerin 10,3 milyar TL açık vermesi öngörülmektedir” ifadelerine yer verildi.

Kuşatmaya Hazırlanıyorlar

AKP'nin yerel seçim yenilgisinin ardından belediyelere yönelik yeni planları da yıllık programda yer aldı. Programda, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na önümüzdeki yıl yerel yönetimlerle ilgili çok sayıda yetki verileceği kaydedildi. Programa göre, "Yerel yönetimlerin hizmetlerinin idari, mali ve teknik asgari standartları tespit edilecek." Bakanlık, bu konuda bir mevzuat hazırlayacak ve başkanlar bu mevzuata uygun hareket etmek zorunda olacak. İktidar ayrıca yerel yönetimleri "yeniden yapılandırılacak" bir mevzuat çalışmasına da imza atacak. Programda, yerel yönetimlerin ne şekilde yeniden yapılandırılacağına ilişkin ayrıntılara ise yer verilmedi.

Yetkiler Hedefte

Ankara, İstanbul, Mersin, Adana gibi çok sayıda önemli büyükşehir belediyesini kaybeden AKP, büyükşehir belediyeleri ile ilçe belediyelerinin yetkilerini de yeniden düzenleyecek. Programda bu hedef, "Büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyelerinin çakışan görev, yetki ve sorumluluklarını açık bir şekilde tanımlamaya yönelik somut önerileri içeren bir rapor hazırlanacak ve mevzuat önerisi geliştirilecek" şeklinde anlatıldı.

BELEDİYE OKUL ARAZİSİNİ SATTI: MİLLİ EĞİTİMİ TAKAN YOK!

Çekmeköy İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nün 'acil ihtiyacım var' dediği araziye AKP'li belediye sattı. CHP'li Cirav tepki gösterdi: Özel okula değil, devlet okuluna ihtiyacımız var.

İstanbul'da Çekmeköy Millî Eğitim Müdürlüğü'nün, 'acil ihtiyaç var' dediği arsa, AKP'li Çekmeköy Belediyesi tarafından, imar planları değiştirilerek satıldı.

İstanbul Büyükşehir Belediye (İBB) Meclisi'nin gündemine imar değişikliği için 20 ay içinde 4 kez gelen Çekmeköy'deki okul arazisi, itirazlara rağmen satıldı. Okul arazisini CRG Enerji 26 milyon 300 bin TL'ye satın aldı.

AKP'li Çekmeköy Belediyesi'nin mülkiyetinde bulunan, 7 bin metre kareden büyük arazi ile ilgili imar dosyası, 14 Şubat 2019 tarihinde İBB Meclis gündemine geldi. AKP yönetimindeki İBB, arazinin tamamını 'eğitim tesisi' alanına aldı. Ancak 2019 Kasım ve Aralık aylarında İBB Meclisi'ne iki kez daha gelen imar dosyasıyla söz konusu arazi, 'özel eğitim' alanına alındı.

Çekmeköy Millî Eğitim Müdürlüğü 2019 Temmuz ayında, plan değişikliğine yaptığı itirazda bölgenin acil ihtiyaçları doğrultusunda söz konusu alanın 'ilkokul' veya 'ortaokul' alanına alınmasını istedi. Ayrıca CHP'li İBB Meclis üyeleri Murat Cirav ve Bora Kılıç ile CHP'li Çekmeköy Belediye Meclis üyeleri Ünal Bellek ve Kamil Özkanca da arazinin, özel eğitim alanına alınmasına itiraz etti.

İmar değişikliğinin ardından, değişikliğe yapılan itirazların sonucunu beklemeden, AKP'li Çekmeköy Belediyesi okul arazisini, 23 milyon TL muhammen bedelle satışa çıkardı. Satışla ilgili ilan 16 Ağustos 2020 tarihli Resmi Gazete'de yayımlandı. 1 Eylül tarihinde yapılan ihale ile araziye Şerafettin Akmercan'ın sahibi olduğu, CRG Enerji Katı Atık İnşaat Taahhüt San. Dış Tic. Ltd. Şirketi 26 milyon 300 bin TL'ye satın aldı.

İhtiyaç Devlet Okulu

Ekim ayında söz konusu dosyanın görüşülmesi sırasında söz alan CHP'li Murat Cirav şunları söyledi: "Hizmet beklediğimiz yer özel okul lejantına sokup satılacak. Çekmeköy'de çok özel okul var. Okul yapılacaksa devlet okulu yapılınsın. Devlet okullarında sınıflar 50'şer kişilik. Zaten salgından dolayı gidemiyorlar. Daha fazla sınıfa ihtiyacımız var. Mahkemeye başvuracağız."

14 Ekim tarihli İBB Meclis toplantısında söz konusu arazinin plan değişikliğine yapılan itirazlar, mecliste çoğunluğu elinde bulunduran AKP'li üyelerin oylarıyla reddedilmişti. CHP ve İyi Parti grupları itirazların kabulü yönünde oy kullanmıştı.

DEKANI HUKUKÇU OLMAYAN HUKUK FAKÜLTELERİ

Üniversitelerde bulunan 73 hukuk fakültesinin 29'unda dekanların vekâleten görev yaptığı açığa çıkarken 17'si ise hukukçu bile değil. Üniversitelerin neredeyse yarısını vekâleten yöneten dekanların içinde veterinerlik, kimya ve ilahiyat eğitimi alanlar var.

Her ile üniversite politikası nedeniyle akademideki eğitimin niteliği düşerken hukuk fakülteleri de bundan nasibini aldı. Bu durumu kabul eden Yükseköğretim Kurulu dahi hukuk fakültesi girişine başarı sırası şartı getirdi. AKP bununla da yetinmezken Adalet Bakanı Abdulhamit Gül geçen günlerde başarı sırası şartının 100 bine çekilmesini istedi. Fakat buna rağmen geçen günlerde Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın kararıyla bir hukuk fakültesi de Balıkesir Üniversitesi bünyesinde kuruldu. Ülkede bulunan hukuk fakültelerinin birçoğunun dekanlarının hukuk eğitimi dahi yokken birçoğunda da dekanların vekâleten görev yaptığı öğrenildi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Üniversitelerin sitelerinde yer alan bilgilere göre ülkede bulunan 73 hukuk fakültesinde 29 dekan görevini vekâleten yürütüyor. Ayrıca 17 dekan hukuk fakültesi mezunu dahi değil. Üniversite sayısındaki artış, puanlardaki düşüşle beraber eğitimin kalitesi akıllarda soru işareti oluştururken hukuk fakültesi dekanlarının veteriner, ziraat mühendisi, ilahiyatçı olması dikkat çekti.

Daha önce 19 hukuk fakültesinde başka bölümlerde eğitim gören kişilerin dekan olduğu ortaya çıkmıştı. O dönemde Kırklareli Üniversitesi'nde Fransız dili mezunu olan Prof. Dr. Neziha Musaoğlu hukuk fakültesi dekanıydı. Aradan geçen zamanda Musaoğlu'nun yerine yeni dekan atandı. Ancak atanan dekan bu kez de Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi mezunu Prof. Dr. Mehmet Başalan oldu.

Afyon Kocatepe, Altınbaş, Atılım, Anadolu, Ankara, Bahçeşehir, Dicle, Doğu, Erciyes, Erzincan Binali Yıldırım, Hacettepe, Hasan Kalyoncu, İstanbul Sabahattin Zaim, İstanbul Ticaret, İzmir Ekonomi, İzmir Bakırçay, İzmir Demokrasi, Kırıkkale, Kocaeli, KTO Karatay, Maltepe, Namık Kemal, Necmettin Erbakan, Ondokuz Mayıs, Pamukkale, Recep Tayyip Erdoğan, Trabzon, Yalova ve Yozgat Bozok üniversitelerinde dekanlar vekaleten görev yapıyor.

Farklı bölümlerde eğitim alan ve asaleten ya da vekaleten görev yapan dekanların listesi ise şöyle:

- Prof. Dr. Şirin Karadeniz Oran/Bahçeşehir Üniversitesi/Bilgisayar Sistemleri
- Prof. Dr. Mehmet Genç/Doğu Üniversitesi/Maliye
- Prof. Dr. Yunus Yoldaş/Erciyes Üniversitesi/Siyaset Bilimi
- Prof. Dr. Emine Koban/Gaziantep Üniversitesi/Maliye
- Prof. Dr. Bünyamin Akdemir/İnönü Üniversitesi/İktisat
- Prof. Dr. Mustafa Berktaş/İzmir Bakırçay Üniversitesi/Tıp
- Prof. Dr. Cevdet Alptekin Kayalı/İzmir Demokrasi Üniversitesi/İşletme
- Prof. Dr. Mehmet Başalan/Kırıkkale Üniversitesi/Veterinerlik
- Prof. Dr. Bayram Sade/KTO Karatay Üniversitesi/Ziraat
- Prof. Dr. Zekeriya Mızırak/Necmettin Erbakan Üniversitesi/İktisat
- Prof. Dr. Hasan Tahsin Keçelgil/Ondokuz Mayıs Üniversitesi/Tıp
- Prof. Dr. Naci Karkın/Pamukkale Üniversitesi/Siyaset Bilimi
- Prof. Dr. Şevket Topal/Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi/İlahiyat
- Prof. Dr. Haluk Songur/Süleyman Demirel Üniversitesi/İlahiyat
- Prof. Dr. Emin Aşıkutlu/Trabzon Üniversitesi/İlahiyat
- Prof. Dr. Fethi Güngör/Yalova Üniversitesi/İlahiyat
- Prof. Dr. Ahmet Karadağ/Yozgat Bozok Üniversitesi/Kimya

DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ'NDEKİ KONGREDE, BİLİMSEL AÇIKLAMALAR 'ATEİST' İLAN EDİLDİ

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi'nce düzenlenen Yaratılış Kongresi'nden: Bilim seküler ve laik olamaz. Atatürk'e "deccal" diyen Said Nursi "üstat", hayvanların doğal yaşamlarında yaptıkları hareketler "Allah'ın hikmeti"...

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi tarafından düzenlenen 4. Uluslararası Bilimler Işığında Yaratılış Kongresi'nde, bilimin seküler ve laik olamayacağı, olayların bilimsel açıklamalarının ise "ateist ve deistik" olduğu iddia edildi.

Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'e "deccal" diyen Said Nursi'den "üstat" olarak söz edilen kongrede, hayvanların doğal yaşamlarında gerçekleştirdiği hareketler "Allah'ın hikmeti" olarak yorumlandı.

Dumlupınar Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleşen Uluslararası Bilimler Işığında Yaratılış Kongresi'nin 4'üncüsü, önceki gün sona erdi. "Bilim dünyasının yaklaşık iki yüz yıldır ateizmi esas alan pozitivist felsefenin tesiri altında" olduğu ileri sürülen kongrenin destekçileri arasında Diyanet İşleri Başkanlığı, TÜGVA, TÜRGEV, İlim Yayma Cemiyeti ile tarikat ve cemaat bağlantılı vakıflar, AKP'ye yakın kuruluşlar yer aldı.

'Tabiatın Eseri Olamaz'

Kongrede Dr. Abdülkadir Çoban, "Kuran ve bilim ışığında yaratılış açısından suyun yeri ve önemi" başlıklı bildirisini ile yer aldı. "Yanıcı özelliğe sahip iki hidrojen ile yakıcı özelliğe sahip olan bir oksijenden söndürücü özelliğe sahip olan suyun yaratıldığını" söyleyen Çoban, suyun kullanım alanlarına işaret ederek, suyun tabiatın eseri olmasının imkansız olduğunu iddia etti. Çoban, "Suyun, mezkur özellikleri taşımasının kendi kendine olması veya tesadüfen vücut bulması ya da tabiatın eseri olması imkânsızdır" ifadelerini kullandı.

'Bilim Laik Olamaz'

Ayhan Küflüoğlu ise "Sihrin yapısı-bilimsellik sırrı" başlıklı bildirisini sundu. Bilimin seküler ve laik olamayacağını, "ateist ve deist" olabileceğini iddia eden Küflüoğlu, bilimin "ne, neden, nasıl" gibi sorular sorduğunu ancak kim sorusunu sormadığını belirtirken, "Bilimsellik, kimsesiz bir evren tarifi yapmıştır" dedi. "Kâinattaki eserlerin ustasının kim olduğunun sorulmadan, neden ve nasıl oluştuğunun açıklanamayacağını" iddia eden Küflüoğlu, olayların bilimsel olarak açıklanmasının "kendi kendinelik" bildirdiğini ve bu ifadelerin "ateist ve deistik" olduğunu öne sürdü. Küflüoğlu'nun sunumu sırasında kullandığı "epistemoloji" gibi kavramlar ise sunuma katılan Yeni Akit yazarı Ali Erkan Kavaklı'nın tepkisini çekti. Kavaklı, bazı sözcüklerin Latince olmasına dikkat çekerek "Ölü bir dille mi biz İslam medeniyetini kuracağız? Epsitemoloji ne demek? Marifetullah ilmi dense kıyamet mi kopar? Dilin İslamlaştırılması lazım" ifadelerini kullandı.

Prof. Dr. Bünyamin Duran'ın gerçekleştirdiği "İbn-i Sina ve Bedüzzaman Said Nursi'de yaratmada melek-tabiat ilişkisi" başlıklı sunumda, Said Nursi'nin görüşleri incelendi. Sunuma katılan Küflüoğlu'nun, Said Nursi'den "üstat" diye bahsetmesi de dikkat çekti. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Kazım Uysal da bir balık türünün göç ve yumurtlama dönemlerini incelediği "Anadrom salmonlarının esrarengiz göçleri" adlı sunumda, balığın bazı göç hareketlerini yapabilmesi için "şuura" sahip olması gerektiğini ancak olmadığını belirterek, doğal hareketleri "Allah'ın hikmeti" olarak yorumladı.

'Güzel Ahlak Bozuldu'

Rektör Uysal, bildirilerin tamamlanmasının ardından düzenlenen kapanış töreninde, kongrenin sonuç bildirgesini okudu. Tanzimat'tan itibaren "Batılılaşma" adına her türlü kültür ve ahlaki değerlerden büyük oranda uzaklaşıldığını öne süren Uysal, Batı kaynaklı eğitimle güzel ahlakın, kişiler arasında emniyet ve sadakatin bozulduğunu iddia etti. Uysal, "Bunun birinci sebebi kâinattaki bütün varlıkların tesadüfler, sebepler ve tabiatın eseri olarak meydana geldiği şeklinde verilen eğitimidir. Böyle bir eğitimle yetişen gençler, kendisinin de tesadüfen meydana geldiğini, hayatın bir gayesinin olmadığını zannetmekte. Helal-haram tanımamakta, milli ve manevi değerlerine yabancılaşmakta" ifadelerini kullandı.

Sonuç Bildirgesinde Yeni Tanım

Kongrenin sonuç bildirgesinde özetle şunlar kaydedildi:

"'Din ayrı, bilim ayrı' düşüncesi materyalist felsefenin ürünüdür. Bilim dünyası yaklaşık 200 yıldır ateizmin tesiri altında. Bilim, Allah'ın kainattaki eserlerini inceleme sanatıdır. Eğitimin bütün safhalarında ilimler tevhidi bakış açısı ve üslupla ele alınmalı. Bunun sonucu olarak gençlerimizin hem taassuptan hem de onları inançsızlığa sürükleyen hile ve zihinlerine atılan şüphelerden kurtulacakları; böylece ailesine, vatanına, milletine bağlı mükemmel insan modelinin ortaya çıkacağı aşikâr."

MEB'DEN AKILDIŞI PROJELERE 1 MİLYON TL

İmam hatip liselerinin akademik başarısını artırmak amacıyla başlatılan ERDEM programı için 41 okula 1 milyon TL'ye yakın para hibe edildi. En yüksek tutarlı hibe, "Mikro Alemden Makro Aleme Yolculuk (Yaradan İmzası)" isimli projeye verildi.

İmam hatip liselerinin akademik başarısının artırılması amacıyla hemen her yıl farklı bir uygulamayı hayata geçiren Milli Eğitim Bakanlığı'nın son projesi ERDEM'in faturası belli oldu. MEB Din Öğretimi Genel Müdürlüğü, proje kapsamında destek başvurusunda bulunan 41 imam hatip lisesine toplam 959 bin 631 TL hibe etti.

Din adamı yetiştirmek amacıyla kurulan ancak fen, sosyal ve Anadolu liseleri programlarını bünyesinde toplayan imam hatip liselerindeki akademik başarısızlığın bir türlü önlenememesi üzerine başlatılan, "Eğitimde Rehberlik ve Destekleme Modeli" projesi kapsamında desteklenecek okullar belli oldu. MEB Din Öğretimi Genel Müdürlüğü, toplam 959 bin TL'yi 41 imam hatip lisesine pay etti.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Bütçesinin büyük bölümünü Din Öğretimi Genel Müdürlüğü'ne aktaran MEB, imam hatip liselerinin eğitim kalitesini yükseltmek için ERDEM isimli yeni bir proje başlattı. Hedef kitlesi Anadolu imam hatip liseleri yöneticileri, öğretmenleri, öğrencileri ve velileri olarak belirlenen proje ile valilik, kaymakamlık ve yerel yönetimlerin yanı sıra STK'lerle de işbirliğinin yolu açıldı. Projeye destek başvurusunda bulunan ve hibeye hak kazanan okullar önceki gün belli olurken toplam hibe tutarının 959 bin 631 TL olduğu bildirildi.

'Yaradan İmzası'

Türkiye genelindeki 41 okula dağıtılan hibe tutarları, 15 bin 500 TL ile 32 bin 500 TL arasında değişti. Din Öğretimi Genel Müdürlüğü bütçesinden en fazla hibeyi alan proje, 32 bin 500 TL ile "Mikro Alemden Makro Aleme Yolculuk (Yaradan İmzası)" projesi oldu. Ankara Etimesgut'taki bir İHL ise "Geleneksel Türk Okçuluğu Gelenekten-Geleceğe" projesi ile 26 bin 250 TL'lik hibeye hak kazandı.

FATİH PROJESİ'NİN 10 YILLIK KARNESİ

"Okulların yalnızca yüzde 46'sında etkileşimli tahta var"

"Fiber internet bulunan okul oranı yüzde 31"

CHP Genel Başkan Yardımcısı Onursal Adıgüzel, uzaktan eğitim ve kaynak ihtiyacı tartışmalarının devam ettiği bu günlerde Fatih Projesi'nin karnesini gözler önüne serdi. 81 ilde FATİH Projesi kapsamında yer alan toplam 47 bin 300 okulda etkileşimli tahta bulunan okul sayısı 20 bin 703 olarak açıklanırken, fiber interneti bulunan okul sayısı 13 bin 489'da kaldı.

CHP'li Adıgüzel, "Bilindiği üzere iktidarın Fatih Projesi kapsamında en büyük iddiası akıllı tahtalardı. Ancak tıpkı dağıtılamayan 10 milyon tablette olduğu gibi akıllı tahtalarda da iddia edilen başarı elde edilemedi. Bugün Türkiye genelinde etkileşimli tahta bulunan okul oranı yalnızca yüzde 46. Fiber internet bulunan okul oranı ise yüzde 31. Görüyoruz ki öğretmen maaşını yük olarak gören anlayış, eğitimde altyapıya yatırımı da yük görmüş. 10 yılda okullara fiber internet götürmeyen iktidarın, uzaktan eğitimde çağ atlatması beklenemez. Zaten sonuç da ortada. EBA bugün 'Eğitimde Başarısızlık Ağı'na dönüşmüştür. Bunun bedelini ise ne yazık ki dar gelirli ailelerin çocukları ödüyor" dedi.

Haziran 2020 itibariyle FATİH Projesi kapsamında yer alan toplam 47 bin 300 okulun yalnızca 20 bin 703'ü etkileşimli tahtaya sahipken okullarda bulunan etkileşimli tahta sayısı 448 bin 763 olarak açıklandı. Türkiye genelinde proje kapsamında yer alan 47 bin 300 okul baz alındığında, etkileşimli tahta bulunan okul oranı yüzde 46,32 olarak gerçekleşti.

Etkileşimli tahta bulunan okul oranı en düşük rakama sahip ilk 5 il sırasıyla Şırnak, Şanlıurfa, Hakkari, Mardin ve Van olarak açıklandı. Buna göre etkileşimli tahta bulunan okul oranı Şırnak'ta yüzde 15,15; Şanlıurfa'da yüzde 20,28; Hakkari'de yüzde 22,22; Mardin'de yüzde 23,82; Van'da ise yüzde 23,89 oldu:

İL ADI	OKUL SAYISI	ETKİLEŞİMLİ TAHTA BULUNAN OKUL SAYISI	ORAN
ŞIRNAK	594	90	15,15%
ŞANLIURFA	2071	420	20,28%
HAKKARİ	315	70	22,22%
MARDİN	1016	242	23,82%
VAN	1348	322	23,89%

Etkileşimli tahta bulunan okul oranının en yüksek olduğu il Sinop olurken, onu sırasıyla Tunceli, Giresun, Kars ve Artvin izledi. Buna göre Sinop'ta proje kapsamındaki 143 okulun 95'inde etkileşimli tahta bulunuyor:

İL ADI	OKUL SAYISI	ETKİLEŞİMLİ TAHTA BULUNAN OKUL SAYISI	ORAN
ARTVİN	150	88	58,67%
KARS	554	329	59,39%
GİRESUN	327	198	60,55%
TUNCELİ	71	43	60,56%
SİNOP	143	95	66,43%

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Öte yandan İstanbul, Ankara ve İzmir’de etkileşimli tahta bulunan okul oranları sırasıyla yüzde 54, yüzde 58 ve yüzde 51 olarak açıklandı:

İL ADI	OKUL SAYISI	ETKİLEŞİMLİ TAHTA BULUNAN OKUL SAYISI	ORAN
İZMİR	1518	778	51,25%
İSTANBUL	2888	1575	54,54%
ANKARA	1517	889	58,60%

“Türkiye Genelinde Fiber İnterneti Olan Okul Oranı Yüzde 31”

Fiber interneti olan okul oranlarında ise daha vahim bir tablo önümüze çıkıyor. Okullarda hızlı, güvenli ve kesintisiz internet erişimi için fiber altyapının önemli olduğuna vurgu yapan Adıgüzel, “Türkiye genelindeki 47 bin 300 okulun yalnızca 13 bin 489’unda fiber internet bulunuyor” dedi. Buna göre fiber internet oranının en düşük olduğu il yüzde 7,94’le Hakkari:

İL ADI	OKUL SAYISI	FİBER İNTERNETİ OLAN OKUL SAYISI	ORAN
HAKKARİ	315	25	7,94%
ŞIRNAK	594	51	8,59%
ŞANLIURFA	2071	225	10,86%
KARS	554	79	14,26%
VAN	1348	193	14,32%

Okullardaki fiber internet oranının en yüksek olduğu il Denizli olurken, onu sırasıyla Ankara, Yalova, Nevşehir ve Niğde izliyor:

İL ADI	OKUL SAYISI	FİBER İNTERNETİ OLAN OKUL SAYISI	ORAN
NİĞDE	347	152	43,80%
NEVŞEHİR	278	124	44,60%
YALOVA	139	64	46,04%
ANKARA	1517	705	46,47%
DENİZLİ	601	288	47,92%

İstanbul’daki 2 bin 888 okulda fiber interneti olan okul sayısı 955 olurken, İzmir’de bin 518 okulun yalnızca 521’inde fiber internet mevcut.

“Taşıma Suyu Değirmen Dönmez”

Fatih Projesi’nde karşı karşıya olduğumuz bu tablo aslında bize bugün uzaktan eğitim sürecinde 20 milyona yakın öğrenci ve eğitimcinin yaşadığı sıkıntılarının sürpriz olmadığını gösteriyor. Eğitimdeki insan kaynağı, teknoloji, zaman ve kaynak israfının en büyük göstergelerinden biridir Fatih Projesi. Bundan 10 yıl önce MEB tarafından başlatılan ve aslında doğru bir planlama ile başarılı olabilecek bir projeyken, kaynakların israf edildiği başarısız bir seçim yatırımından öteye gidememiştir. Ne tabletler dağıtıldı ne de bugünkü tabloda gördüğümüz üzere okullardaki altyapı sorunları giderildi. Çünkü yandaşa ihale sevdası kaynakların doğru kullanımının önüne geçti.

Örneğin; Evrensel Hizmet Fonu bu projenin büyük bir ayağını oluşturuyordu. Sadece bu Fon bile amacına uygun olarak mevcut eşitsizliklerin giderilmesi için kullanılsaydı bugün yaşanan birçok sorunun önüne geçilebilirdi. Resmi rakamlara göre yalnızca 2006-2018 yılları arasında toplanan Evrensel Hizmet Gelirleri 10 milyar TL’ye yakın. Bu rakamın güncel olarak 12 milyar TL’ye ulaştığı belirtiliyor. Peki bunun ne kadarı eğitime ayrılmış? Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı verilerine göre Fon’dan bugüne kadar, FATİH projesi kapsamında yapılan işlere ilave olarak Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda VSAT kurulumu ve BT Sınıfları kurulması projeleri ile birlikte eğitim ile ilgili 1.973.990.676 TL yatırım yapılmış. Yani kabaca yüzde 20 bile değil. Bu rakam bugüne kadar Fon’un amacına uygun kullanılmadığını gözler önüne sermektedir. Bugün bilgisayar, tableti, interneti ve hatta erişebileceği televizyonu olmayan dezavantajlı milyonlarca çocuk Anayasal bir hak olan eğitime erişemiyor. İktidar ise kaynakları doğru kullanmak yerine hayırseverlere bel bağlamış, taşıma suyu değirmen döndürmeye çalışıyor.

GENÇLERİN HAYAL KURABİLDİĞİ BİR TÜRKİYE'Yİ HEP BİRLİKTE İNŞA EDECEĞİZ

"Türkiye'nin mutsuz ama yetenekli gençleri, bu ülkeyi kalkındıracak olanlar, bu ülkeyi hak ettiği özgürlük ve demokrasiyle buluşturacak olanlardır."

Cumhuriyet Halk Partisi Gençlik Politikalarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Gökçe Gökçen, CHP Genel Merkezi'nde düzenlediği basın toplantısında şu değerlendirmelerde bulundu:

Cumhuriyetimizin kuruluşunun 97. yılında,

- Demokrasi ve hukuk devletinin tamamen yok edildiği,
- Gelir adaletsizliğinin ve yoksulluğun dayanılmaz hale geldiği,
- Toplumsal barışın giderek bozulduğu,
- İnanç ve inançsızlık özgürlüğünün bilinçli şekilde zayıflatıldığı,
- Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin çığrından çıkarak kadın cinayetlerinin her geçen gün arttığı,
- LGBTİ+'ların insan haklarının her alanda sistematik olarak ihlal edildiği,
- Eğitimde fırsat eşitsizliğinin ve bilim dışılığın bir politika haline geldiği,
- Özgür basın, kültür ve sanatın yok edildiği,
- İklim krizine karşı hiçbir etkili tedbirin alınmadığı,
- Beceriksiz ve Türkiye'nin çıkarlarına aykırı bir dış politikanın benimsendiği bir dönemde yaşamamızın utancı içindeyiz.

Gençler olarak borçluyuz, işsiziz, işçiyiz, mezunuz, kayıt dışıyız.

- Üniversite sınavında önceki kuşakların aksine, milyonlarla rekabet etmeye çalışıyoruz.
- Üniversiteyi kazanamazsak nerede iş bulacağız söyleyen yok.
- Üniversiteyi bitirene kadar nereden burs alacağız, nerede kalacağız, korkunç derecede yükselen kiralari nasıl ödeyeceğiz, bilen yok.
- Borçluyuz: KYK kredisi aldığımız koşullarda hayat pahalılığı böyle değildi, Türk Lirası çok daha değerliydi, mezun olduğumuzda iş bulacağımızı umarak borçlandık ve işsiz kaldığımız gibi e-hacizlerle mücadele eder hale geldik.
- Bize iş beğenmiyor diyorlar, ama deneyim kazanma bahanesiyle saati 4 liradan çalıştırılıyor. Tüm gün "staj"larda canımız çıkıyor, aldığımız parayla sadece bir öğün yemek yiyebiliyoruz.
- İşsiziz: İşsiziz ve bu sorunu çözmesi gereken siyasetçiler tarafından iş beğenmemekle suçlanıyoruz. Eğitimini aldığımız alanda, torpilimiz olmadan, güvenceli bir iş bulmak lüks değil hakkımız.
- Yarınımız belli değil, borç içinde boğaz tokluğuna çalışıyoruz. Artık ev almak, araba almak bir hayal haline geldi. Evlenme ve çocuk sahibi olma kararlarımızı beceriksiz siyasetçiler yüzünden erteledikçe erteliyoruz.
- Ücretsiz izne çıkarılanlarız. Tam "işte şimdi bağımsız ve özgür bir yaşam kurabileceğim" diye düşündüğümüz yıllarda hayat standardımız düşerken evimizi kapatıp, memleketimize, ailemizin yanına dönmek zorunda kalıyoruz.
- Bize yıllarca bakmış olan ailemize artık destek olmayı hayal ettiğimiz yaşlarda, ailemizin eline bakıyoruz. Gururumuz kırılıyor.
- Hakkımızı arayabilecek hiçbir mekanizmamız yok. Lüks plazaların içinde gecelere kadar çalıştırılıyor, mobbinge ve tacize uğruyoruz. Ses çıkaramıyoruz ama mutlu değiliz. Öfkeliyiz.
- Maaşlar o kadar düşük ki çoğu zaman çalışmakla çalışmamak arasında hiçbir fark yok. Yıllara varan iş arayışımızın başarıyla sonuçlanması umudunu yüz binlercemiz çoktan kaybetti.
- Mutlu değiliz. Doğup büyüdüğümüz, diliyle, kültürüyle ve değerleriyle yetiştiğimiz ülkemizden insanca yaşamak için ayrılmak zorunda kalıyoruz.

Oysa ki biliyoruz, başka türlü mümkün. Söylenenlerin aksine, hala mümkün. Söylenenlerin aksine birkaç yandaş şirketin kamu kaynaklarını sömürdüğü bir ülkede,

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- Devletin herkese iş bulma görevi vardır.
- Her üniversite mezunu iş bulacak diye bir kaide vardır.
- Maddi imkanı olsun ya da olmasın, inancı, etnik kökeni, cinsiyeti, cinsel yönelimi veya cinsiyet kimliği ne olursa olsun, her çocuğun ve gencin nitelikli bir eğitim alma hakkı vardır.

“Yarın Cumhuriyeti ilan edeceğimiz” cümlesindeki kararlılıkla yola çıkan Atamızın izinde, biz gençler olarak hak ettiğimiz hayatı Türkiye’de yaşayabilmek için Cumhuriyetimizin kuruluşunun 97. yıldönümünde yola çıkıyoruz.

Cumhuriyet Halk Partisi olarak gençlik politikalarımızı belirlerken, gençlerin sorunlarını gençlerden dinlediğimiz, çözümleri ise gençlerle birlikte aradığımız bir yöntemle hareket edeceğiz.

Siyasi görüşleri son derece farklı olan yüzlerce gençle ve gençlik alanında uzmanlarla birebir ve toplu görüşmeler yaptık. Notlar aldık. Sorunlar ve sistematik hale gelmiş sorunların kaynakları üzerine birlikte düşüneceğimiz, birlikte çalışacağımız ve Türkiye siyasetinin ihtiyaç duyduğu gençlik politikalarını oluşturmak üzere çalışma grupları kurduk.

Sevdiklerinden, ailesinden uzak kalma ve fişlenme pahasına, sosyal ve profesyonel hayatından fedakarlıklarla olağanüstü emekleriyle varlık gösteren Cumhuriyet Halk Partisi Gençlik Kollarına ve güncel gençlik politikalarımızı birlikte oluşturmak için yola çıktığımız, çalışma gruplarındaki arkadaşlarımızın üstün çaba ve emeklerine buradan bir genç arkadaşları olarak teşekkürlerimi sunuyorum.

Bugün güvencesizler ordusunu oluşturan ve ifade özgürlüğü başta olmak üzere tüm insan haklarının korunduğu bir düzenin özlemine duyan milyonlarca genç, bu ülkeyi içinde bulunduğu karanlıktan çıkaracak olanlardır.

Türkiye’nin mutsuz ama yetenekli gençleri, bu ülkeyi kalkındıracak olanlar, bu ülkeyi hak ettiği özgürlük ve demokrasiyle buluşturacak olanlardır.

Gençler olarak taleplerimiz net:

- Güvenceli bir yaşam,
- Hak ettiğimiz istihdam,
- Erişebildiğimiz nitelikli eğitim,
- Özgürlük, özgürlük, özgürlük.

Gençlerin taleplerinin önünde, göreceksiniz, lüks saraylardaki adamlar dahil, hiç kimse duramayacak. Gençlerin hayal kurabildiği bir Türkiye’yi hep birlikte inşa edeceğiz.

‘KINDAR SİYASET’

İBB Başkanı İmamoğlu’nun pandemiyle mücadele toplantısına çağrılmaması ‘kindar siyaset’ anlayışının dışı vurumudur!

30 Mart 2019 seçim sonuçlarını ve kaybetmeyi sindiremeyen; atanmışların seçilmişler üzerindeki vesayetini bitirmeyi vaat eden AK Parti’nin geldiği nokta, emrindeki ‘bürokratik oligarşinin’ halk iradesine ve seçilmişlere üstünlüğünü savunma çizgisidir. İBB Başkanı İmamoğlu’nun İstanbul’da zirve yapan pandemiyle mücadele toplantısına çağrılmaması, iktidarın tükenmişliği ve ‘kindar siyaset’ anlayışının dışı vurumudur!

Türkiye’nin ülke genelinde karşı karşıya kaldığı yükselen yeni salgın dalgası karşısında, iktidarın sergilediği çaresizlik görüntüsü ve ne yapacağını bilmezlik halleri, tüm alanlarda sorunların altında ezilme, krizleri yönetememe yetersizliğinin sonucudur. Eğitimdeki en büyük sorunun ‘öğretmen maaşları’ olduğunu söyleyen Milli Eğitim Bakanı, ‘Semptom göstermeyen COVID19 pozitif vakalarını ulusal çıkarları gözeterek vaka sayısına dahil etmediklerini’ itiraf eden ‘Açılan sınıflardaki korona vakalarının açılmayan sınıflara göre daha az olduğunu’ ifade eden Sağlık Bakanı, et ithalatındaki artışın ‘halkın refah seviyesini gösterdiğini’ savunarak ‘paramız var ki ithal ediyoruz’ diyen Tarım Bakanı Tek kişilik iktidarın atamayla makama getirilen memurlarıdır.

AK Parti 2002’deki seçim beyannamesinde ‘atanmışların seçilmişleri ezmesine, üzerlerinde vesayet kurmasına son vereceğini’ vaat ederek iktidara gelmişti. Bugün artık tam tersi icraata yöneldiği vaatlerine karşılık, seçmen iradesine saygıdan hızla uzaklaşan, demokratik bir sistemde seçim kaybetmeyi hazmedemeyen bir ruh halindedir. Ağır bir yenilgiyle kaybettiği yerel seçimlerin sonuçlarını hâlâ kabullenememiş, ‘kindar siyaset’ anlayışıyla davranmaya devam etmektedir. Geçen hafta İstanbul’da salgınla mücadele toplantısına İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu’nun çağrılmaması bu siyasi kin tutmanın dışı vurulmasıdır...

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Türkiye'nin en büyük, dünyanın sayılı metropollerinden İstanbul'un içme suyundan toplu ulaşımına, halk sağlığından çöplerinin toplanmasına, kentin hijyeninden yoksul semtlerin sorunlarının çözümüne varana kadar sorumlusu İBB ve iki kez üst üste seçilmiş başkanıdır.

Daha önce olası İstanbul depremi ile ilgili toplantıda sergilenen bu tavrın, Vali tarafından 'ani gelişti' aldatmacasına başvurulmasına kimse kanmaz! Milyonlarca seçmenin iradesine direnmek, ne demokrasi ne de toplumsal barış, huzur, hoşgörü ve tercihlere saygı ile bağdaşmayan bir tavidir. **Ülkeyi yönetenlerin bu siyasi kindarlığı, ülke barışına, toplumsal huzur ve kardeşliğe, hızla tahrip edilen demokrasinin elde kalan son kırıntılarına zarar verir tüketir!**

İKİNCİ YÜZYILDA BÜYÜK DÖNÜŞÜM

Güçlü devlet anlayışı 2020 Türkiye'sinde tek kişinin devleti haline geldi. Devleti kurmak ve güçlendirmek Cumhuriyetin ilk yüzyılında temel görevken ikinci yüzyılda devleti demokratikleştirme ve devlet gücünün kullanımını sınırlandırmak temel görev durumundadır.

Doç. Dr. Yunus EMRE İstanbul Milletvekili/ CHP PM üyesi

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, 37. Olağan Kurultay'da, ülkemizin geleceğine dair temel yaklaşımımızı ortaya koyan "İkinci Yüzyıla Çağrı Beyannamesini" ilan etti. Bu beyannamedeki perspektif, birinci yüz yılını tamamlamak üzere olan Cumhuriyetimizin geçmişinden yola çıkarak bir gelecek vizyonu sunuyor. Ve bu vizyon; siyasal, hukuki ve toplumsal veçheleriyle topyekûn bir demokratikleşmeyi merkeze alıyor.

Cumhuriyet kurulurken, on yıl aralıksız süren yıpratıcı savaşların geriye bıraktığı küllerin üzerine inşa edilmişti. Balkan Harbi, Cihan Harbi ve İstiklal Harbi sonunda ülkemiz nüfusunun yüzde otuzu kaybedilmiş ve zaten geri olan ekonomik altyapı topyekûn çökmüştü. Atatürk bu dönemi şöyle tanımlıyordu: "Uçurum kenarında yıkık bir ülke. Türlü düşmanlarla kanlı boğuşmalar. Yıllarca süren savaş."

200 yılı aşkın bir süredir her cephede kaybeden, sürekli gerileyen ve çürüyen bir imparatorluğun kırık dökük mirasını devralan yeni cumhuriyetin, zorlu İstiklal Savaşı'ndan zaferle çıktıktan sonraki ilk hedefi bağımsızlığı sağlamak ve güçlü bir ulus-devlet inşa etmektir. Uzun savaş dönemi içinde felaket o kadar ağırlaşmıştı ki başkent İstanbul dahil olmak üzere önemli birçok merkez işgale uğramıştı. Cumhuriyeti kuranlar ve başta Atatürk için temel sorun bir daha ülkenin böyle bir felakete uğramaması, işgal edilmemesi ve siyasal bağımsızlığın korunmasıydı. Bunun için hızla yeni hamlelere girişildi. Ekonomik, teknolojik ve toplumsal anlamda gelişmiş ülkelerin gerisine düşmüş Yeni Türkiye'nin giriştiği topyekûn kalkınma ve modernleşme hamlesi, birçok farklı alanda köklü değişimler yapmayı, ulusal seferberlikle hızla gelişmeyi öngörüyordu.

Güçlü Devlet İhtiyaçtı

Tüm yurttaki fabrikalar açıp sanayiye geliştirmekten tarımı modernleştirmeye, köklü bir eğitim seferberliğinden ulaşım ağlarını geliştirmeye kadar bir dizi farklı veçheyi kapsayan bu kalkınma ve modernleşme hamlesiyse ancak her alana nüfuz edebilen etkili bir merkezi yönetimle, modern bir ülke kurma gayesindeki güçlü bir devlet yapısıyla mümkündü. Sahip olduğu toprakların tümünde hâkimiyeti olmayan bir tarım imparatorluğundan, ülkenin her yerini kalkındırabilecek bir merkezi devleti ve bu devletin yeni ve etkili kurumlarını inşa etmek Cumhuriyet'in özellikle ilk 50 yılının en önemli gündemiydi. Öte yandan 19. yüzyılın ikinci yarısı ve 20. yüzyılın ilk yarısı tüm dünyada imparatorlukların çöküp yeni ulus-devletlerin ortaya çıktığı bir dönemdi. Bu kapsamda, yeni ulus-devlet inşasıyla topyekûn kalkınmaya girişen güçlü ve merkezi devlet anlayışı Türkiye Cumhuriyeti'ne özgü değildi.

Demokratik Devlet Bugünün Zorunluluğu

İşte bahsettiğim ulus-devletleşme ve devlet inşası sürecine paralel olarak "güçlü devlet" ilkesi ülkeyi yönetenler için temel amaç oldu. Ancak geldiğimiz noktada güçlü devlet anlayışı tek kişinin devleti haline geldi. Devleti kurmak ve güçlendirmek Cumhuriyetin ilk yüzyılında temel görevken ikinci yüzyılda devleti demokratikleştirme ve devlet gücünün kullanımını sınırlandırmak temel görev durumundadır. Atatürk ve arkadaşlarının çok önem verdiği kurumsallaşma bugün Erdoğan'ın tek adam rejimi tarafından hedef tahtasına oturtuldu. Kurumsal işleyiş devre dışı kaldı. Kurallara değil kişiye bağlılık temel ilke haline gelmiş durumda. Özetle devlet otoritesinin kullanımının önündeki kısıtlar birbir ortadan kalktı ve devlet otoritesi şahsileştirildi. Yüz yıl önce devleti kurmak ve devlet otoritesini pekiştirmek temel gündemken bugün devleti demokratikleştirmek ikinci yüzyıl Türkiye'sinin temel gündemi.

Demokrasinin Sosyal Devlet Boyutu

Bunun yanında demokratikleştirilen devletin işlevlerini de tekrar ele almak gerekiyor. Kılıçdaroğlu, Kemal Tahir'in "Devlet Ana" romanına referansla gündeme getirdiği Kerim Devlet anlayışını şöyle tanımlamıştı: "vatandaşlarına bir ana şefkatiyle yaklaşan, ayırım yapmayan ve karşılıksız seven, onları işsiz ve açsız bırakmamanın mücadelesini veren, yemeyen yediren bir devlet". Demokratikleştirilen devletin yurttaşların taleplerine dikkat kesilip böyle bir işleve kavuşacağı açık. Devlet Ana'ya erişme yolunda ilk adım devletin demokratikleştirilmesi. Özetle CHP'nin sosyal demokrat vizyonu gereği "vatandaşlarına bir ana şefkatiyle yaklaşan devlete" yani sosyal devlete ulaşmak için önce devleti tek adamın tasallutundan kurtarmak ve demokratikleştirmek gerekiyor. Bu başarıldığında gençlerin ülkelerinden umudu kesmediği, geleceğe güvenle baktığı bir Türkiye mümkün olacak. Bu başarıldığında çalışanların insan onuruna yaraşır işlere ve ücretlere erişebildiği bir Türkiye mümkün olacak. Bu başarıldığında emeklilerin ve yaşlıların gelişmiş ülkelerdeki çağdaşlarının imkanlarına sahip olduğu bir Türkiye mümkün olacak. Attila İlhan, Türkiye'yi "sabırlı, bağıryanık insanlar memleketi" olarak tanımlamıştı. Bu güzel insanlar daha iyi bir yaşamı ve ülkeyi hak ediyorlar.

2023 yılında Cumhuriyetimizin ikinci yüz yılına adım atıyoruz. Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşları tarafından sağlam temeller üzerine kurulmuş olan Cumhuriyetimizi ikinci yüzyılında artık bir sonraki aşamaya taşımak ve bütünüyle demokratikleştirmek zorundayız. Bir önceki yüzyılda bırakmamız ve Cumhuriyetin ikinci yüzyılına kesinlikle taşımamamız gereken unsurların başında otoriterleşme geliyor. Bunu yapabiliriz, yeter ki vatandaşından korkmayan aksine onu devletin ve demokrasinin garantisi olarak gören, tüm iktidarı tek bir kişide toplamak yerine kurumsal bir çerçevede dağıtan, iktidarı halkla paylaşan, katılımcı ve kapsayıcı bir demokrasi anlayışını yerleştirebilelim.

CHP'nin Misyonu

Cumhuriyet Halk Partisi olarak düzenlediğimiz 37. Olağan Kurultayda, Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu'nun açıkladığı İkinci Yüzyıla Çağrı Beyannamesi, işte tam da böyle bir siyasi perspektif ve dahası yol planı sunuyor. Başta güçlendirilmiş demokratik parlamenter sistemi esas alan yeni bir anayasa yapımı olmak üzere, Türkiye'nin erişmeyi çoktan hak ettiği demokratik standartlara bir an evvel erişmesini önceliyor. Tabii bu yalnızca CHP'nin beyannamesi değil, asıl amacımız tüm demokratik güçleri tek çatı altında mücadeleye çağırarak. Birçok konuda aynı fikirde olmasak da demokrasi ortak paydasında birleşerek.

1923'te kurduğumuz Cumhuriyet ile emperyalizm karşıtı bir mücadele vererek dünyada birçok ulusa örnek olmuştuk. Şimdi Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılında otoriter devlet anlayışına son verip demokratikleşerek dünyada yükselen popülizm karşısında demokratik güçlere örnek olma zamanı. Kılıçdaroğlu, Karl Marx'ın "dünya işçileri birleşin" sözünü hatırlatarak "dünyanın tüm demokratlarını" birliğe davet ediyor. En başta da Türkiye'nin demokratlarını... Marx yoldaşı Engels ile birlikte dünya işçilerini birleşme çağırmasının ardından "zincirlerinden başka kaybedecek şeyleri olmadığını ancak kazanacakları bir dünya olduğunu" hatırlatıyordu. Büyük bir dönüşümün arifesindeyiz. Yüz yıl önce olduğu gibi tüm gücümüzle bu mücadeleyi verecek ve kazanacağız.

YÖNETİMDE KEYFİLİK

Tüm Demokratik Toplantılar Ve Protestolar Engellenirken, Suriyeli Radikal Grupların Düzenlediği Kitlesele Eylemlere Göz Yumulması Yönetimdeki Keyfiliğin ve Başboşluğun Göstergesidir

CHP Genel Başkan Yardımcısı, İstanbul Milletvekili Prof. Dr. Fethi Açıkel, İstanbul, İzmir, Konya ve Gaziantep'te Suriyeli radikal gençlerden oluşan grupların düzenledikleri dünkü protestolara dikkat çekerek, "Türkiye'de demokratik hiçbir eylem, yürüyüş ve basın açıklamasına izin verilmezken, Suriyeli grupların ihvancı sloganlar eşliğinde düzenlediği protestolara yetkililerce göz yumulması, iktidarın kamu güvenliği politikalarının tarafgirliğini, yetersizliğini ve keyfiliğini göstermektedir. Radikal Suriyeli grupların sıklaşan gösterileri, yurttaşlarımızı tedirgin etmekte ve güvenliğini tehdit etmektedir." değerlendirmesinde bulundu.

CHP'li Açıkel, Dünya'da ve Türkiye'de Otoriter popülist liderlerin neredeyse tümünün, medeniyetler çatışmasından ve dinsel gerilimden medet umduğu bir dönemde, Fransa Cumhurbaşkanı Macron'un, İslam dinini hedef alan söylemlerinin kabul edilemez olduğunu söyledi. Dinsel şiddet ve radikalizm ile mücadele ederken, Fransa'da yaşayan yasalara ve demokrasiye saygılı Müslümanları rencide edecek açıklamalardan kaçınılması gerektiğini söyleyen Açıkel, Erdoğan'ın ise Macron'un talihsiz açıklamalarını fırsat bilerek Türkiye iç kamuoyunda kendi hamasi argümanlarını güçlendirmek ve Ortadoğu'daki ihvancı ve maceracı dış politikasındaki hataları örtmek için tehlikeli ve zararlı bir kutuplaşma stratejisi benimsediğini vurguladı. Açıkel, "bu konudaki sorunlar ve gerilimler, Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun 'Alçakgönüllü Bir Uygurluk için Çağrısı' doğrultusunda dünya kamuoyunun diyalog ve dayanışmasıyla çözülebilir" dedi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Cumhuriyet Halk Partisi'nin, Saray İktidarına Suriyeli mülteciler konusunu siyasi rant ve fırsatçılığa dönüştürmemesi konusunda 2011'den bu yana defalarca uyarılar yaptığını söyleyen Açıkel, "Tek adam rejimi, Suriyeli mültecilerin dramını kendi İhvanı siyasi gündemi için bir koz olarak kullanmaktan vazgeçmelidir, bunun Türkiye Cumhuriyeti yurttaşlarımızın ekonomisine ve itibarına zararları büyük olacaktır" dedi.

"Suriye'deki iç siyasi çatışmanın bir insanlık dramına dönüşmesinde Sarayın keyfi dış politikasının etkisi ve vebali çok büyüktür. 2011'den bugüne, taktiksel Ensar ve Muhacir söylemleriyle süslenen ancak hem Suriyeli mültecilerin sorunlarını kangrenleştiren hem de yurttaşlarımızı pek çok açıdan mağdur eden bir başıboşluk ve öngörüsüzlük, bu sorunu daha da derinleştirmiştir. Erdoğan'ın şahsi ve dogmatik dış politikası, Türkiye'yi radikal grupların yanında tarafgirliğe sürükleyip ekonomimizi haksız ambargolara maruz bırakmaktadır. Diğer yandan ise Türkiye, Avrupa'nın kapısında Türkiye'nin en büyük mülteci kampına dönüştürülmektedir. Yurttaşlarımızın Covid-19 Pandemisinin yarattığı sorunlarla mücadele ettiği bu günlerde yeniden alevlenen Suriyeli mülteciler konusu, sokaklarda kitlesel eylemlere dönüşerek kaygı verici bir hal almıştır. Burada daha da düşündürücü olan, üst düzey yetkililerin bilinçli ihmali ve suskunluğudur. 2019 yılbaşında İstanbul Taksim'de ÖSO bayrağı açılması, 2019'da Hatay Reyhanlı'da IŞİD'li bir yönetici için silahlı gruplarca toplu cenaze töreni düzenlenmesi ve son olarak da Suriyelilerin düzenledikleri bu yasadışı eylemler; Suriyeli mülteci meselesinin kamu güvenliği için ciddi bir tehdit olduğunu göstermiştir. Ortadoğu'daki istikrarsızlığın Türkiye'ye taşınmasına tek adam rejiminin göz yumması sonucunda; IŞİD vb. terör örgütlerinin Reyhanlı, Suruç, Ankara Garı, Atatürk Havalimanı, Reina saldırıları dahil 12 bombalı veya silahlı saldırı düzenlediği ve bu saldırılar sonucunda, 341 kişinin yaşamını yitirdiği ve 1.330 kişi de yaralandığı unutulmamalıdır.

Türkiye'nin yakın geçmişindeki bu terör saldırılarının acıları hafızalarda canlılığını korurken ve ülke içinde hiçbir demokratik eyleme izin verilmezken, Suriyeli radikal grupların düzenlediği bu protestolara göz yumulması mülteci krizini daha da derinleştirmekten başka bir şeye yaramayacaktır. Cumhuriyet Halk Partisi olarak 2019'da bu konuda kapsamlı raporlar hazırladık ve iktidara eleştiri ve önerilerimizi sunduk. İktidar ise bu konuda hala hatalarında ısrar etmeye devam ediyor.

Biz, Suriye'de bir an önce iç barışın sağlanarak mülteci sorununun çözülmesini savunuyoruz. Ortadoğu Barış ve İşbirliği Teşkilatı (OBİT) önerimizin bu konuda da bölgesel barışa ve huzura en büyük katkısı sağlayacağını düşünüyoruz."

EMEKLİ AYLIKLARININ AYRINTILARI KAMUOYUNDAN SAKLANIYOR

SGK gerçekleri açıklayacak mı?

Mızrak çuvala sığmıyor. SGK'ye bir çağrı yapıyoruz. 13,2 milyon emekli ile dul yetimin gerçek durumunu bilmek herkesin hakkı. Kaç emekli ve hak sahibi 1000 TL'nin altında gelir elde ediyor, kaç 1500 TL'nin altında, kaç asgari ücretin altında? Açıklayın.

Bu yazı, emekli aylık ve gelirleri ile ilgili bir fikri takip yazısıdır. 1 Haziran 2020'de BirGün'de yayımlanan "Emekli aylıkları ve saklanan gerçekler" başlıklı yazımda emekli aylık ve gelirleri ile gerçeklerin kamuoyundan saklandığını ayrıntıları ile yazmıştım. Daha önce 8 Haziran 2018'de Nurcan Gökdemir de BirGün'de emekli aylıklarının düzeylerine ilişkin çarpıcı bir habere imza atmıştı. Gökdemir'in haberine göre 5 milyon 558 bin kişi asgari ücretin altında emekli aylığı alıyordu. 127 bin 540 kişinin emekli aylığı ise 700 TL'nin bile altındaydı. Rivayet o ki bu haberde yer alan tablodan sonra bilgilerin "sızması" nedeniyle Sosyal Güvenlik Kurumu'nda (SGK) fırtınalar kopmuş. Sanki emekli aylığı değil de devlet sırrı söz konusu!

SGK nedense emekli aylık ve gelirlerinin aralıklarına ilişkin ayrıntılı veri açıklamıyor. Bu yöndeki bilgi edinme başvurularını reddediyor. Nitekim 8 Şubat 2019'da CİMER üzerinden SGK'ye başvurarak aylık ve gelir alanların türlerine ve aylık aralıklarına göre dağılımına ilişkin bilgi talebinde bulunmuştum. SGK 8 Mart 2019'da verdiği yanıtta, aylık aralıklarına göre dağılımın özel bir çalışma gerektirdiğini ve bu nedenle bu konuda bilgi veremediklerini ileri sürerek talebimi reddetti. Oysa SGK'nin elinde bu konuda yapılmış çalışma olduğu sır değil. Gökdemir'in yazısında yayımlanan tablonun da SGK verisi olduğu sır değil. Nitekim SGK bu tabloyu yalanlamadı.

Emekli Aylıkları Devlet Sırrı mı?

Son olarak DİSK Araştırma Merkezi (DİSK-AR) geçen hafta Türkiye'de Emeklilerin Durumu ve EYT Gerçeği başlıklı bir araştırma raporu yayımladı. (Araştırmanın ayrıntılarına arastirma.disk.org.tr adresinden ulaşılabilir.) DİSK-AR araştırmasında emekliler ile dul ve yetimlerin aylık ve gelirlerine ilişkin çarpıcı gerçekler yer alıyor. Araştırmada SGK ve TÜİK verilerinden hareketle emekli ve hak sahiplerinin gelirleri yüzde 20'lik dilimlere göre tahmin edilmiş. DİSK-AR araştırması da iki yıl önce "sızan" SGK tablosu gibi emekli aylık ve gelirleri arasındaki büyük uçurumu ortaya koyuyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

DİSK-AR araştırması TÜİK'in Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması'nda yer alan emekli, dul ve yetimlerin harcanabilir fert gelirine göre yüzde 20'lik dağılımına dayanıyor. Emekliler arası yüzde 20'lik gelir dağılımı esas alınarak, toplam emekli aylık ve gelirleri bu oranlara göre dağıtılarak tahmini bir hesaplama yapılmış. Kuşkusuz bu çalışma anket verilerine dayalı olduğu için fiili durumla kısmi farklılıklar gösterebilir. Ancak eğilimin vahim olduğu gerçeği gün gibi ortada.

Araştırmaya göre 13,2 milyon emekli ile dul yetimin 2,6 milyonu (en düşük yüzde 20'lik dilim) ortalama 750-800 TL civarında aylık veya gelir alıyor. İkinci yüzde 20'lik dilimin aylık ve geliri 1.250 TL civarında. Üçüncü yüzde 20'lik dilimin ise 2.300 TL civarında. Dördüncü dilim 3.100 TL civarında iken, en üst yüzde 20'lik emekli ve hak sahibi dilimi ise 4.600 TL civarında emekli aylık ve geliri elde ediyor. Kuşkusuz bunlar ortalama aylık ve gelirler. Bunların altında ve üstünde miktarlar elbette söz konusu. Ancak DİSK-AR'ın TÜİK verilerini kullanarak hesapladığı aylık ve gelirler ile SGK'nin Ocak 2018 tarihli tablosu birbirini teyit ediyor.

SGK, TÜİK ve Eurostat Verilerini Ne Zaman Teyit Edecek?

DİSK-AR verileri Eurostat verileri ile uyumlu. EuroStat'a göre de Türkiye'de emekli aylıkları ve gelirleri arasında büyük bir uçurum var. Avrupa Birliği İstatistik Birimi (Eurostat) verilerine göre Türkiye, Avrupa'da emekliler arası gelir eşitsizliğinin en yüksek olduğu ülkedir. Türkiye'de en düşük emekli aylık ve geliri alan emeklilerin ilk dilimi ile en yüksek emekli aylığını ve gelirini alanlar arasındaki fark 7,5 kattır. Bu veri 2018 tarihlidir. DİSK-AR hesaplamasına göre ise en düşük yüzde 20 ile en yüksek yüzde 20 arasındaki fark 6,2 kattır. Bunun nedeni ise 2019 ve 2020 yıllarında emekli aylıklarının önce 1.000 TL'ye sonra da 1500 TL'ye tamamlanmasıdır. (Not: Yukarıda söz ettiğim yazımda da vurguladığım gibi, emekli aylık ve gelirlerinin alt sınırı 1.500 TL'ye yükseltilmedi. Aylıklar 1.500 TL'ye tamamlandı. Arada dağlar kadar fark var.)

Özetle hem SGK'nin daha önce kamuoyuna yansıyan ve yalanlanmayan tablosu hem Eurostat verileri ve hem DİSK-AR'ın son araştırması, emekli ve hak sahiplerinin aylık ve gelirleri arasında büyük uçurum olduğunu teyit ediyor. Bu veriler SGK'nin aylık istatistik bültenlerinde yer alan en düşük ve en yüksek emekli aylıklarının gerçeklerle bağdaşmadığını ortaya koyuyor.

SGK'DAN AYLIK ALANLARIN AYLIK ARALIKLARI (OCAK 2018)

AYLIK ARALIĞI (TL)	YAŞLILIK AYLIĞI ALANLAR (Kişi)	DİĞERLERİ (DOSYA)	TOPLAM DOSYA
700 altı	19.636	107.904	127.540
700-1000	69.854	57.864	127.718
1000-1100	136.391	56.538	192.929
1100-1200	244.596	60.318	304.914
1200-1300	294.192	90.158	384.350
1300-1400	349.311	185.144	534.455
1400-1500	530.145	178.935	709.080
1500-1550	276.964	134.836	411.800
1550-1600	1.952.360	813.461	2.765.821
1600-1650	471.027	190.351	661.378
1650-1700	337.310	144.061	481.371
1700-1750	249.192	104.645	353.837
1750-1800	185.536	125.380	310.916
1800-1850	170.200	85.223	255.423
1850-1900	188.881	88.463	277.344
1900-1950	139.452	64.601	204.053
1950-2000	484.664	68.982	553.646
2000-2500	1.316.517	239.237	1.555.754
2500-3000	484.383	27.727	512.110
3000-3500	238.158	35.262	273.420
3500-4000	109.886	8.651	118.537
4000 üstü	127.713	21.127	148.840
TOPLAM	8.376.368	2.888.868	11.265.236

SGK'nin Emekli Aylığı Verileri Sağlıklı Değil

SGK en düşük ve en yüksek emekli aylığına ilişkin özet veriler yayımlasa da bu veriler gerçeği yansıtmaktan oldukça uzak ve bunların metodolojisi belli değil. Örneğin, SGK'nin Temmuz 2020 mali istatistiklerinde 4/a (işçi emeklisi) kapsamında en düşük emekli aylığı 2.147 TL, en yüksek emekli aylığı ise 4.116,6 TL olarak yer alıyor. Ancak bu veriler gerçeği yansıtmaktan çok uzak. En düşük emekli aylığı ve geliri çok daha düşük seviyelere inebilirken, en yüksek emekli aylığı ise açıklanandan çok daha yüksek olabilmektedir. Nitekim emeklilerin eline geçecek en düşük tutarın Mart 2020'de 1.500 TL'ye tamamlanmasında da görüldüğü üzere, Temmuz 2020'de en düşük emekli aylığının 2.147 TL olması mümkün değildir. Günlük yaşamdan biliyoruz ki SGK'nin en düşük ve en yüksek olarak açıkladığı miktarların çok altında ve çok üstünde aylık ve gelir alan milyonlarca insan var. Bu hesapta bir hata olmalı!

DİSK-AR araştırmasına göre 7,9 milyon emekli ve hak sahibi asgari ücretin altında aylık ve gelir elde ediyor. 13,2 milyon emekli ve hak sahibinin sadece 5,3 milyonu 3 bin TL üzerinde ortalama aylık ve gelir elde etmektedir. Üstelik bu tutarlar en düşük emekli aylık ödemesinin 1.500 TL'ye çıkarılması ile elde edilen miktarlardır. Yaklaşık 5 milyon emekli ve hak sahibi asgari ücretin yarısı düzeyinde aylık ve gelir elde ediyor. Böylece en düşük yüzde 20 gelire sahip olan emeklilerin toplam emekli aylık ve gelirleri içindeki payı yüzde 6 olmaktadır. En yüksek emekli aylık ve geliri elde edenler ise toplam emekli aylık ve gelirlerinin yüzde 39'unu elde etmektedir.

Emekli Aylıkları Neden Düşüyor?

Bütün veriler ve günlük gözlemler emekli ve aylık gelirlerinin asgari ücrete ve kişi başına milli gelire göre düştüğünü gösteriyor. Emekli aylık ve gelirleri görece olarak geriliyor. Emekliler yoksullaşılıyor. Emekliler arasında uçurum artıyor. Bunun sebebinin tekrar ve tekrar hatırlatmakta fayda var. 2008 yılında yasalaşan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu (SSGSS) emeklilerin yoksullaşmasının temel sebebidir. Bu yasa emekliye masraf kapısı olarak bakan ve SGK'yi özel bir sigorta şirketi olarak gören neoliberal zihniyetin ürünüdür.

5510 sayılı SSGSS Kanunu ile emekli aylıklarının sistemli bir biçimde düşürülmesi süreci başladı. Bilindiği gibi emekli aylıkları konusunda dört unsur büyük önem taşımaktadır: Bunlar güncelleme katsayısı, aylık bağlama oranı, aylıkların alt sınırı ve aylıkların artırılma yöntemidir. 5510 sayılı yasa ile tüm bu değişkenler emekliler aleyhine değiştirildi. Güncelleme katsayısı düşürüldü, aylık bağlama oranı düşürüldü, aylıkların alt sınırı düşürüldü ve aylıklara yapılacak zamlarda milli gelir artışı devre dışı bırakıldı. Sonuçta emekli aylıkları düşmeye başladı. Hemen söyleyelim daha da düşecek! Dolayısıyla emekli aylık ve gelirlerinin bu durumda olması sürpriz değil. Bilerek ve isteyerek buraya gelindi. Hükümetin 2008'de yaptığı tercihler bu sonuca yol açtı.

SGK'ye Çağrı: Açıklayın!

Mızrak çuvala sığmıyor. SGK'ye bir çağrı yapıyorum. Toplumun en büyük gruplarından biri olan 13,2 milyon emekli ile dul yetimin gerçek durumunu bilmek herkesin hakkıdır. SGK kamuya şeffaf bilgi vermekle yükümlüdür. SGK'nin teknik olanakları emekli ve hak sahibi aylık aralıklarını hesaplayıp açıklamak için fazlasıyla yeterlidir. Emekliler ile dul ve yetimlerin aylık aralıklarını şeffaf ve ayrıntılı biçimde yayımlayın. Kaç emekli ve hak sahibi 1000 TL'nin altında gelir elde ediyor, kaç 1500 TL'nin altında, kaç asgari ücretin altında? Bu verilerin elinizde olduğunu biliyoruz. 2018'de kamuoyuna yansıyan ve bu yazıda tekrar yayımladığımız tabloyu güncelleyip yayımlayın. Bu bilgileri saklamanız, kuruma ilişkin güvenilirliği azaltacaktır. SGK bir kamu kurumudur ve kamuya şeffaf ve doğru bilgi açıklamakla yükümlüdür.

YÖNETİLEMİYEN DIŞ POLİTİKA TÜRKİYE'Yİ YALNIZLAŞTIRIYOR

Doğu Akdeniz'de gerilim tırmanıyor! Türkiye hedef alınarak ağır suçlamalar yöneltiliyor!

Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin (GKRY) ev sahipliğinde bir araya gelen Mısır, Yunanistan ve GKRY liderleri Türkiye karşıtı ittifakı güçlendirme kararı alırken, yayınladıkları ortak bildiriye Türkiye'ye ağır suçlamalar yönelttiler. Ortak bildirinin 'yok hükmünde' olduğunu belirterek tepki gösteren Dışişleri Bakanlığı ise her zirve sonrası Türkiye'yi hedef alan bu ülkeleri düşmanca politika izlemekle itham etti!

Doğu Akdeniz'deki gerginlikte tansiyon yeniden yükselmeye başlarken, 21 Ekim'de Lefkoşa'da gerçekleşen zirvede Yunanistan Başbakanı Kiriakos Mitsotakis, GKRY Cumhurbaşkanı Nikos Anatsasiades ve Mısır Devlet Başkanı Abdulfettah el Sisi bir araya geldi. Yunanistan, bir yandan gerilimi tırmandırırken diğer yandan da diplomasi atağına girerek Türkiye'yi baskı altına alma girişimlerine hız verdi. AB'yi Türkiye'ye yaptırım uygulamaya zorlayan Yunanistan-GKRY ayrıca Türkiye'ye silah ambargosu uygulamaları, silah ve mühimmat satışını durdurmaları çağrısında bulunuyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Yunanistan ve GKRY'nin son hamlesi, Lefkoşa'da Mısır Devlet Başkanı Sisi'nin de katılımıyla gerçekleşen üçlü zirve oldu. Zirve'den sonra yayınlanan ortak bildiriye Türkiye hedef alınarak ağır suçlamalar yöneltildi. Türkiye'yi Doğu Akdeniz'de provokasyon ve gerilimi tırmandırmakla suçlayan üç lider, Maraş'ın kısmen açılmasından, uluslararası deniz hukuku anlaşmasına, bölgesel güvenlikten enerji anlaşmalarına, AB liderlerine Türkiye'ye baskı uygulanması çağrılarında varana kadar tüm başlıklarda Türkiye'yi hedef aldı. Yunanistan Başbakanı Miçotakis Türkiye'nin pek çok bölgede ülkelere karşı emperyalist ve saldırgan politikalar izlediğini öne sürdü. Mısır Devlet Başkanı Sisi, bölgede istikrarsızlığa yol açan ve gerilimi artıran politikalara karşı koyma konusunda Yunanistan ve GKRY ile uzlaştıklarını açıkladı. Gerek Türkiye'ye karşı gerçekleştirilen üçlü zirveye gerekse zirve sonrası yapılan açıklamalar ve yayınlanan ortak bildiriye sert tepki gösteren Dışişleri Bakanlığı "Lefkoşa'daki zirve sonrası yayımlanan bildiriye yok hükmünde sayıyor ve bütünüyle reddediyoruz" açıklamasını yaptı.

Her ne kadar yapılan açıklamalarda tepki gösterilip, zirve sonuçları yok hükmünde sayılsa da **reel politik ve fiili durum Yunanistan-GKRY ve Mısır'ın Türkiye karşıtı bir ittifakın oluşturmuş durumdadır.** Türkiye'nin tanımadığını, yok hükmünde saydığını ilan ettiği deniz anlaşmaları imzalayıp, parlamentolarından geçirecek BM'ye de iletmışlerdir. ABD, AB, BM'yi kendi tezlerinin yanına çekmiş konumdadırlar. Rusya da bu ülkelere destek içeren beyanlarda bulunmakta, adımlar atmaktadır.

Türkiye'nin bölgesel yalnızlığı, Suudi Arabistan'ın başlattığı boykot ve diğer Arap ülkelerini de dahil etme girişimleriyle, genişliyor.

Türkiye'nin bölgesel yalnızlığı, Suudi Arabistan'ın başlattığı boykot kampanyasına diğer Arap ülkelerini de dahil etme girişimleriyle genişliyor. Fas'ın Türk mallarına yüzde 90 oranında ilave gümrük vergisi getirmesi, Tunus ve Mısır'ın gümrüklerde Türk mallarının ve TIR'larının geçişini yavaşlatma, bürokrasiyi zorlaştırma adımları diğer ülkelere de yayılıyor. Ülkemizin siyasi, diplomatik ve ekonomik kayıpları ağırlaşıyor!

Suudi Arabistan'ın Türk mallarına, ürünlerine ve şirketlerine yönelik boykot kampanyasına diğer Arap ülkelerini dahil etme ve boykotu yaygınlaştırma adımları hız kazandı. Dış Politikayı İhvan-Müslüman Kardeşler-Hamas eksenine üzerine oturan iktidarın bölgede Katar dışında konuşabildiği ülke kalmadı. İstanbul'un göbeğinde Suudi konsoloslukunda işlenen gazeteci Cemal Kaşıkçı cinayetinde iktidar söylem dışında Suudi Arabistan'a karşı siyasi-diplomatik-ekonomik bir tutum takınmaktan kaçınırken, gelinen aşamada Suudi Arabistan üste çıkarak Türkiye'ye ekonomik yaptırım-ticari boykot uygulaması başlattı. Suudilerin ve BAE'nin desteğiyle başlatılan Türkiye karşıtı sosyal medya kampanyası yayılırken, Türk mallarına sosyal medya üzerinden de boykot kampanyası genişletiliyor. Türk Müteahhitler Birliği'nin (TMB) açıklamasına göre, müteahhitlerin bu ülkedeki kaybı şu anda 3 milyar dolara ulaştı. İktidar sessiz kalmaya devam ediyor.

Fas hükümeti Türk mallarına uygulanan gümrük vergilerini neredeyse iki katına yükseltirken gerekçesini Fas-Türkiye ticaretinde Fas aleyhine oluşan açığın artmasına dayandırdı. Suudi Arabistan ile Fas'ın ardından Mısır ve Tunus'tan da Türk mallarına yönelik ilk ambargo uygulamaları başladı. Uluslararası taşımacılık sektöründe yer alan TIR şirketleri, Mısır ve Tunus'un yanı sıra bu ülkeler üzerinden Sahra Altı Afrika ülkelerine yönelik ihracat ve taşımacılıkta Türk mallarıyla ilgili işlemlerin yavaşlatıldığını, bürokratik engellerin yaygınlaştığını bildiriyorlar. Benzer uygulamalar BAE-Dubai-Abu Dabi'de başladı. Ortadoğu ve Körfez bölgesinde Katar dışındaki ülkelerle siyasi ve ekonomik ilişkiler Türkiye aleyhine gelişirken, kayıplarımız artıyor.

Arap ülkelerinde Türkiye aleyhine derinleşip yaygınlaşan bu sürece karşı iktidarın izlediği dış politika ve strateji, İhvan'ı sahiplenme yaklaşımı kapıların art arda kapanmasına neden oluyor. **İktidar** ivedi olarak yeni bir dış politika konsepti oluşturmak, uygulanan **mevcut politikanın AB, Ortadoğu, Kuzey Afrika'da aleyhimize ortaya çıkarttığı ağır hasarın tespiti yaparak bu hasarı gidermeyi hedefleyen bir diplomasiye yönelmek durumundadır.**

İdlib'te TSK, bazı gözlem noktalarından çekiliyor. Şam yönetimi İdlib'e nihai bir operasyon için hazırlık yapıyor!

İdlib'te TSK'nın bazı gözlem noktalarından çekilmeye başlaması ardından, önümüzdeki günlerde boşaltılacak gözlem noktası sayısının artacağı yönünde gelişmeler yaşanıyor. Suriye Ordusu'nun ve cihatçıların kontrol ettiği bölgelerde kalan TSK gözlem noktalarının boşaltılması, kuzeye taşınması yönündeki Rusya ve Şam yönetimi taleplerine iktidar olumsuz karşılık vermişti. Gelinek nokta, bir çekilme sürecine girildiğini gösteriyor!

Soçi mutabakatı ile İdlib'in cihatçılardan arındırılması, 15 kilometrelik bir silahsızlandırılmış bölge oluşturulması M4 ve M5 otoyollarının güvenli şekilde ulaşımına açılması Türkiye tarafından taahhüt edilmişti. Bu çerçevede TSK tarafından bölgede çok sayıda gözlem noktaları kurularak birliklerimiz yerleştirildi. Taahhütler gerçekleşmeyince

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Suriye Ordusu Rusya'nın hava desteğiyle harekâta başlayarak önemli ilerleme kaydetti. Mart'tan bu yana geçen 7 ayda İdlib'deki tabloda fazla değişiklik olmadı. İktidarın taahhütleri hayata geçirilemedi...

TSK-Rus ortak devriyesi girişimleri cihatçıların saldırıları nedeniyle her seferinde kesintiye uğradı, yarıda kaldı. Bu arada iktidar gerek İdlib'te gerekse TSK kontrolündeki diğer bölgelerde TSK destekli cihatçı gruplardan binlerce silahlı milisi Libya'ya taşıdı.

Şam yönetimi cihatçıların kontrolündeki son bölge olan İdlib'e nihai bir operasyon için hazırlıklarını son aşamaya getirdi. Rusya bölgedeki askeri varlığını ve hava güçlerini takviye etti. İdlib'te artık geri sayım başlamış görünüyor. Bunun önemli işaretlerinden birisi TSK'nın Suriye ordusunun ve cihatçıların kontrol bölgelerinde kalan gözlem noktalarından çekilmeye başladı. Suriye medyasında ve Reuters başta olmak üzere haber ajanslarının duyurduğu haberlerde TSK'nın M4 yolunun güneyinde kalan yerleşimlerde, Hama'da 6-7 gözlem noktasını daha boşaltacağı, çekileceği yer alıyor. Bu konuda iktidar sözcüleri, Dışişleri ve Milli Savunma Bakanlığı sessiz. TSK'nın çekilmesiyle İdlib'in bu bölgelerinin tamamıyla Şam yönetiminin kontrol ve denetimine geçeceği, TSK'nın bölgeyi boşaltacağını söylemek yanlış olmaz.

İdlib'deki bu sıcak gelişmeler yakın dönemde bölgede yeni gelişmelerin yaşanacağını gösterirken, çekilme kararının da Rusya ve dolaylı olarak da Şam yönetimiyle yapılan bazı pazarlıkların sonucunda alındığı anlaşılıyor. Başta Cumhurbaşkanlığına bağlanan AA olmak üzere, **iktidara yakın medyanın, bu çekilme harekâtı ve İdlib'deki gelişmelere değinmemesi, olanları görmezlikten gelmesi ve iktidarın herhangi bir açıklama yapmaması pazarlıklar da Rusya ve Şam'a bazı tavizler verildiğini akla getiriyor!**

Aralık'ta gerçekleşecek AB Liderler Zirvesine yönelik hazırlıklar hızlandı. Avrupa'nın köklü strateji kuruluşları kapsamlı bir rapor hazırladı.

Doğu Akdeniz Gerginliği, Türkiye-AB ilişkileri ve AB liderlerinin Aralık zirvesinde Türkiye'ye yaptırımları ele alacaklarının açıklanmasına paralel olarak, Avrupa strateji ve düşünce kuruluşları kapsamlı bir değerlendirme ve öneriler raporu hazırladı. Doğu Akdeniz ve AB-Türkiye ilişkilerinin seyri açısından, AB liderlerine uyarı ve önerilerin yer aldığı çalışma Aralık zirvesinde liderlerin alabileceği kararlar için kritik mesajlar içeriyor!

Doğu Akdeniz'deki gerilimi azaltmak, Yunanistan ve Güney Kıbrıs'ın AB'nin Türkiye'ye yaptırım uygulaması girişimleri ile Türkiye-AB ilişkilerinin yönünün belirlenmesi, olası yaptırımların görüşülmesi çerçevesinde Aralık ayında gerçekleşecek AB Liderler Zirvesine yönelik hazırlıklar hızlandı. Türkiye'nin art arda ilan ettiği Lozan Anlaşması gerekçeli Navtex'lerin yanı sıra yeniden Meis adası açıklarında sondaj çalışmalarına başlayan Oruç Reis gemisini gerekçe göstererek Türkiye'yi Doğu Akdeniz'de gerilim, çözümsüzlük ve sorunu 'askerileştirmekle' itham eden Yunanistan'a destek veren AB Dönem Başkanı Almanya Dışişleri Bakanı Heiko Maas, Türkiye ziyaretini iptal ettiğini açıkladı.

Bu arada Avrupa'nın önde gelen 6 köklü strateji ve düşünce kuruluşu kapsamlı bir çalışma yürüterek geniş bir rapor hazırladı. Liderler zirvesinde alınacak kararlara zemin oluşturacağı kaydedilen raporda tam üyelik müzakereleri, gümrük birliği anlaşması revizyonu başta olmak üzere Türkiye-AB ikili ilişkilerine ilişkin 'yol haritası' yanında, Doğu Akdeniz'deki olası süreçlerle ilgili değerlendirme ve önerilere de yer veriliyor. AB liderlerinin alması muhtemel kararlar ve atılacak adımların neler olması gerektiğinin irdelendiği raporun alınacak kararlar için de yol gösterici olacağı dile getiriliyor.

Söz konusu rapor çalışmasında; Alman Politika ve Bilim Vakfı (SWP) bünyesindeki Uygulamalı Türkiye Araştırmaları Merkezi'nin yanı sıra (CATS), Fransa Uluslararası İlişkiler Enstitüsü (IFRI), İspanyol Elcano Kraliyet Enstitüsü yer aldı. Ayrıca Polonya Uluslararası İlişkiler Enstitüsü (PISM), İtalya Uluslararası İlişkiler Enstitüsü (IAI) ve Yunanistan'ın Avrupa ve Dış Politika Vakfı (ELIAMEP) da raporu hazırlayan 6 düşünce kuruluşu arasında yer alan diğer kurumlar. AB ve Türkiye uzmanlarının ortaklaşa çalışmasıyla rapor nihai şeklini aldı ve AB liderlerine sunuldu.

Düşünce kuruluşlarının ortaklaşa hazırladığı raporda, AB'nin geçtiğimiz yıllar boyunca Türkiye'ye yönelik olarak izlediği stratejinin başarısız olduğu vurgulanırken, AB'nin Türkiye ile ilişkilerinde 'yeni bir evreye geçiş hazırlığında' olduğu mesajının verildiği kaydedildi.

Düşünce kuruluşlarının ortak raporunda, Gümrük Birliği müzakerelerinin tam üyelik müzakerelerinden ayrı tutulması öneriliyor.

Düşünce kuruluşlarının ortak raporunda, Gümrük Birliği'nin modernizasyonunun Türkiye'yi ödüllendirme izlenimi yarattığı, ancak asıl Avrupa ülkelerinin de ekonomik çıkarına olduğuna işaret ediliyor. Ortak rapora

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

katkı veren düşünce kuruluşları ve uzmanları AB Liderlerine Gümrük Birliği müzakerelerinin tam üyelik müzakerelerinden ayrı tutulması, farklı bir çerçevede yürütülmesi önerisinde bulunuyorlar.

Önümüzdeki dönemde AB-Türkiye diyalogunun sürdürülmesi konusunda AB-Türkiye ilişkilerini canlandırabilecek Gümrük Birliği'nin yenilenmesi görüşmelerinin, tam üyelik müzakereleri kapsamında ayrı tutulmasını, insan hakları, hukuk devleti, demokratikleşme beklentilerine endekslenmemesini liderlere öneren düşünce kuruluşları, **güvenlik ve dış politika** konularının süreçte belirleyici olması tavsiyesinde bulundular. Liderlere sunulan yol haritasında, AB'nin önümüzdeki dönemde, Türkiye ile diyalog kapsamında gündemde tutmasının önemli ve gerekli olduğu belirtilerek önerilen talepler ise şöyle sıralandı: **Türkiye'nin,**

- Düzensiz göçle mücadele konusunda işbirliğini sürdürmesi,
- Dış politika ve güvenlik konularında tek yanlı adımlardan kaçınması ve AB ile uyumlu hareket etmesi,
- Avrupa'nın güvenliği için güvenilir bir partner olması,
- Doğu Akdeniz'deki askeri girişimlerine son vermesi ve NATO ittifakının ortak çıkarları doğrultusunda hareket etmesi,

Düşünce kuruluşları, Türkiye'ye de AB ile diyalog ve pozitif işbirliği için bir dizi tavsiyeye yer veriyorlar: **Türkiye,**

- AB ile gerilimler, çekişmelerle tüketilen zamanın aleyhine işlediğini bilmeli,
- Ekonomik açıdan cazibe merkezi olduğu imajının hızla kötüleştiğinin artık farkına varmalı. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçişle ekonomi ve ticaret bürokrasisi felce uğradı.
- Yargıya güven büyük bir hızla geriledi ve gerilemeye devam ediyor.
- AB üyesi ülkelerin şirketleri, yatırımcıları artık kendilerini Türkiye'de güvende hissetmiyor.
- Demokrasideki gerilemeyi tersine çevirmek için güçlü bir tutum sergilemediği müddetçe, Gümrük Birliği'nin modernizasyonu ve derinleştirilmesi, tek başına Türkiye'yi Avrupa'da tutmaya yetmeyecektir.

İktidarın şimdiden hazırlıklı olması, sadece **mülteci kozunu** ve **coğrafi konumu** öne çıkartarak AB sürecini yürütemeyeceğini görmesi gerekiyor.

İktidar, Libya'da ilan edilen ateşkes sonrası Cenevre ve Tunus'ta başlatılan müzakerelerde masa dışında kaldı!

Libya'da ilan edilen ateşkes sonrası Cenevre ve Tunus'ta başlatılan müzakerelerden sonra Trablus ve Tobruk yönetimleri ikinci tur görüşmeler için Cenevre ve Kahire'de bir araya geldi. Cenevre'de askeri heyetler arasında yürütülen görüşmelerde kalıcı ateşkes imzalandı. Kahire'de ise yeni anayasa ve en kısa sürede seçim konuları ele alındı. Petrol üretimi ve uçak seferlerinin yeniden başlatılması adımları atıldı. İktidar her iki masanın da dışında kaldı!

Libya'da 2014'ten bu yana savaştan Trablus ve Tobruk yönetimlerine bağlı silahlı güçler arasında ilk kez ilan edilen ateşkes devam ederken geçen ay yapılan ve olumlu mesafe kat edilen müzakerelerden sonra iki tarafın temsilcileri Cenevre ve Kahire'de geçen hafta yeniden bir araya geldi. Görüşmeler sonunda ise tarafların 'kalıcı ateşkes' konusunda mutabakata vardığı ve anlaşmayı imzaladığı, 23 Ekim'den itibaren sürecin başladığı açıklandı. Kahire'de yapılan görüşmelerde yeni anayasa ve seçim konuları ile siyasi uzlaşmazlık konuları ele alınarak önemli ilerleme kaydedilirken, 2021 Mart'ında yapılması öngörülen seçime gidış süreci de masaya yatırıldı. İki tarafın Mısır hükümeti koordinasyonunda yürüttüğü anayasa, seçim ve siyasi konularla ilgili müzakerelerde olumlu bir adım daha atılarak ülkedeki en büyük petrol rafinerisi de yeniden faaliyete başladı. Kahire müzakerelerine paralel ve eş zamanlı olarak askeri taraflar da Cenevre'de Sirte ve Cufra'daki son durum ile ülkedeki yabancı güçlerin ayrılmasının koşullarını görüşüyor.

Trablus'taki Ulusal Mutabakat Hükümeti'ne (UMH) bağlı orduyu Türkiye ve Katar destekliyor. Tobruk yönetimine bağlı ve başında Mareşal Halife Hafter'in bulunduğu Libya Ulusal Ordusu'nun (LUO) en büyük destekçileri ise Rusya, Mısır, Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) ve Fransa. BAE'nin fonladığı bir Rus özel savunma şirketi olan Wagner, Libya'ya paralı savaşçı gönderiyor. Hafter silah ve maddi desteği de bu ülkelerden alıyor. Siyasi ve askeri heyetlerin Kahire ve Cenevre'deki görüşmelerini tamamlamasının ardından hedef, Kasım ayı başında Tunus'ta iki tarafın liderleri Feyiz el Sarrac ile Akile Salih'in ilk kez aynı masaya oturması.

Cenevre'deki toplantıların bitiminde ise Birleşmiş Milletler, Libya'da tarafların ülke genelinde kalıcı ateşkes için anlaşmaya vardığını bunun tarihi bir başarı olduğunu duyurdu. İmzalanan mutabakattaki en kritik maddelerden birisi Libya'da savaştan tüm paralı askerlerin ve yabancı savaşçıların 23 Ekim'den itibaren üç ay içinde Libya'yı terk etmek zorunda olduklarının kararlaştırılması.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Çözümüne giden yolda Mısır'ın ağırlığının artması, tarafların önce Kahire'de bir araya gelmesi iktidarın Libya politikasında mevzi kaybetmeye başladığını, inisiyatifin Mısır'a ve destekçileri Rusya, BAE, Fransa, ABD, Almanya'ya geçtiğini gösteriyor. Cenevre ve Kahire müzakerelerinde Türkiye'nin dışarıda kalması, kalıcı ateşkes anlaşmasında Libya'daki paralı milislerin ve yabancı ülke askerlerinin 3 ay içinde ülkeyi terk etmelerinin karara bağlanması da iktidarın Libya politikası açısından kritik ve ciddi bir handikap! Cumhurbaşkanı Erdoğan anlaşmayla ilgili olarak, "Yapılan ateşkes anlaşması en üst düzeyde bir ateşkes değil, daha alt düzeyde. Bunun kalıcılığı ne kadar olur bunu zaman gösterecek. Güvenilirliği bana göre çok da olabilecek gibi değil" açıklamasını yaptı.

Oysa Libyalılar arasındaki iç savaşın sona ermesi ihtimalinin güçlenmesi, siyasi çözüm yönünde olumlu süreçlerin ortaya çıkması her türlü savaştan daha iyi ve desteklenmesi gereken bir gelişme. **Cumhurbaşkanının kalıcı ateşkes anlaşmasından memnuniyetsizliğini ifade eden yaklaşımı**, kalıcı olmayacağını öne süren sözleri, **iktidarın Libya'ya barış getirme, toprak bütünlüğüne saygı ve sahip çıkma söylemleriyle bağdaşmıyor!**